

Europa

Het Europees Parlement keurde vorige week het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) goed. ▶ P. 8

Innovatie

Van boerenidee tot ondernemerssucces dankzij project Ondernemerscoach. ▶ P. 32

Sonja De Becker:

“Dankjewel voor het signaal dat jullie gaven: het kan zo niet verder!” ▶ P. 4

Boer&Tuinder

Boer in de kijker Ward Colman ▶ P. 64

“Als we deze crisis overleven, wil ik niet dat PAS ons nekt”

Samen naar een duurzame landbouw met
EUROCLIM®!

**EURO
CLIM®**

TOT
-30%
METHAANUITSTOOT

Arvesta maakt van duurzaamheid een prioriteit met innovatieve oplossingen. Het veevoeder EUROCLIM® biedt de landbouwsector vandaag al een milieuvriendelijke oplossing voor morgen.

 Hoge energie inhoud voor hogere prestaties

 Niet-GMO-grondstoffen, 100% Europees

 Een gezond, smakelijk en duurzaam stukje vlees

 Minder CO₂-uitstoot

Neem contact met ons op: Evy Jacobs - 0465 82 52 94

Euroclim.eu

 arvesta
Experts in the field

In dit nummer

- Van de week**
- 5 Niet-productieve investeringen
- Actualiteiten**
- 8 Europa
 - 9 Vakgroep Akkerbouw
 - 10 Koninklijk echtpaar bezoekt SESVanderHave
 - 11 Week van de Friet
 - 12 Agribex 2021 geannuleerd
 - 13 Afrikaanse varkenspest schuift westwaarts op
 - 14 Advies: kleine landschapselementen
 - 15 Lekker van bij ons
- De markten**
- 16 Commentaar bij de prijzen van rundvee, pluimvee en eieren
- Sociaal nieuws**
- 19 Sectorale coronapremie in land- en tuinbouw
- Management**
- 26 Zuivelverwerking op de hoeve becijferd
- Innovatie**
- 32 Boerinnen startten hun idee via Ondernemerscoach
- Gewasbescherming**
- 36 Valse meeldauw in uien
 - 40 Syngenta toont proeven in vollegrondsgroenten
- Bionieuws**
- 42 Bioboeren recyclen rolstoelen
- Paard&sport**
- 48 Koen De Clerck en Griet Eylenbosch over hun band met fokkers
- Boer in de kijker**
- 64 Ward Colman steunt #geefboerentoeekomst

Convenant Enterische Emissies

Luc Criel uit Sleidinge kent de waarde van een weloverwogen jongveeopfok.

Algemene vergadering

Gewasbeschermingsfederatie Phytofar vraagt aandacht voor technologie als antwoord op uitdagingen van de klimaatcrisis.

Mechanisatie

Agribex kan dan wel niet doorgaan, er zijn wel heel wat innovaties die de moeite waard zijn. We geven je een overzicht.

20

“Niet-productieve investeringen zijn de moeite waard.”

Nick Francois, adviseur Natuur- en biodiversiteit, Studiedienst ▶ P. 7

© COVERFOTO: MARCO MERTENS

“Dankjewel voor het signaal dat jullie gaven: het kan zo niet verder!”

Met onze tractoren op straat

Dankjewel aan al onze leden, die een heel krachtig en duidelijk signaal hebben gegeven: het kan zo niet verder! Op straat komen, en zeker met je tractor, doe je vandaag niet zomaar. Dat betekent immers dat de nood om je boodschap breed en krachtig uit te dragen hoog is. We kregen heel wat vragen waarom we nu pas naar buiten komen en waarom we de focus enkel op het PAS-verhaal hebben gelegd. Ik besef maar al te goed dat er ook andere knelpunten en frustraties zijn, zoals de moordende administratieve druk, het systematisch beladen worden met alle zonden van Israël, de diepe crisis in de varkenshouderij ... Maar velen voelen inderdaad aan dat het stikstofdossier zoals het nu gespeeld wordt een gigantische onzekerheid over onze toekomst, en niet alleen van onze veehouderij, tweeebrenkt. Een sector op slot zetten met loze beloften en zonder tastbaar perspectief is zoals een eindeloze lockdown. Ik hoop nu dat de politiek begrepen heeft dat vele boeren en tuinders inderdaad dit gevoel hebben, dit gebrek aan respect. En ik wil hiervoor de zoveelste keer herhalen: laat ons in overleg zoeken naar oplossingen in plaats van simpelweg duizenden bedrijven te blokkeren en de betrokken families in een wurgende onzekerheid te storten.

PORK.be moet varkensketen komende jaren meer slagkracht geven

Deze week wordt PORK.be, de brancheorganisatie voor de Belgische varkensketen opgericht. Een plan, dat al lang in de schuif lag, kan nu op een moment dat de varkenssector in heel zware crisis zit, gerealiseerd worden. Positief dat de verschillende ketenpartners een meerwaarde zien om de grote uitdagingen waar de sector voor staat, samen en in overleg aan te pakken. In de eerste plaats zal het alle hens aan dek zijn om de aanslepende crisis te overleven. En dat zal ook van toeleveranciers en afnemers extra inspanningen vragen, want als varkenshouder kan je onmogelijk alle risico's alleen blijven dragen. Sinds het opduiken van Afrikaanse varkenspest (AVP) wordt de Vlaamse varkenshouderij immers keihard geconfronteerd met zijn eigen zwakheden. Te weinig meerwaarde en productdifferentiatie en te veel afhankelijkheid van wispelturige exportmarkten blijken de oorzaak. De varkenssector staat voor een omslag. Wie de ontwikkelingen in Duitsland volgt, merkt dat AVP de krimp van de varkensstapel versnelt. De aankondiging door de Duitse regering van een gefaseerd dierenwelzijnspro-

gramma zet verduurzaming meer dan ooit op de agenda. En dat biedt ook voor de Vlaamse varkenshouders kansen. De brancheorganisatie moet in de eerste plaats een plan uitwerken over de te volgen strategie voor een robuustere varkenssector. Dat is wat de varkenshouders verwachten van zo'n brancheorganisatie. Er moet een toekomstplan worden uitgewerkt, waarin keuzes gemaakt worden om op de Europese markt opnieuw meer onderscheidend te worden. Want enkel op die manier kunnen we onze concurrentiële positie ten opzichte van het buitenland vrijwaren. Het zal een andere varkenshouderij zijn, waar we op inzetten. Ook voor het beleid is er een taak weggelegd: de varkenshouders die zich inschrijven in deze nieuwe sectorstrategie moeten kunnen rekenen op rechtszekerheid, waarbij er ook op het vlak van stikstof realistische en draagbare inspanningen verwacht worden. Was dat niet hetgeen waar we woensdag voor op straat gekomen zijn?

Europees GLB-kader klaar, het is nu aan Vlaanderen

Het Europees Parlement heeft vorige week het nieuwe GLB goedgekeurd. Als je het aan ons vraagt heeft het Europees Parlement het groenste GLB ooit gestemd, dat binnen zijn mogelijkheden aan de Europese Green Deal zal bijdragen en een nadrukkelijke impact op onze boeren en het terrein zal hebben. Wie dat ontkent, mist elke voeling met de realiteit op een landbouwbedrijf en miskent de veelzijdige doelstellingen van het GLB dat uiteindelijk nog steeds landbouwbeleid wil en moet zijn. Vlaanderen moet nu vaart maken met de verdere invulling van dit brede Europese kader en daarbij gericht inspelen op de eigenheid van de Vlaamse land- en tuinbouw. Wij verwachten dat de voorgestelde maatregelen niet alleen bijdragen aan de verschillende doelstellingen maar ook praktisch inpasbaar zijn in de bedrijfsvoering en correct vergoed worden. En opnieuw, daarmee willen we geenszins afbreuk doen aan de beoogde vergroening. Het is wel een oproep om de economische en praktische realiteit op het terrein onder ogen te zien. Het landbouwbeleid heeft niet tot doel om extra kosten te veroorzaken, wel om een ondersteunend, faciliterend en stimulerend beleid te voeren, zowel op economisch, sociaal als ecologisch vlak ... met de actieve boer centraal!

voorzitter@boerenbond.be

Niet-productieve investeringen

Boerennatuur brengt raad

Sinds 1 juli kunnen land- en tuinbouwers hun aanvraag voor niet-productieve investeringen indienen bij het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij. Het concept van deze investeringen bestaat sinds 2015 maar onderging dit jaar een grondige herziening. We zetten de veranderingen op een rij, bespreken aandachtspunten en ontwikkelden in samenwerking met Boerenbond een praktisch Boerennatuurpakket om nog makkelijker de stap naar agrarisch natuurbeheer te zetten.

Maaïke De Ridder, projectcoördinator Boerennatuur / Illustraties: Joris Snaet

Niet-productieve investeringen (kortweg NPI's genoemd) zijn investeringen die geen aanzienlijke baten, inkomsten of opbrengsten opleveren, noch de waarde van het bedrijf van de begunstigde aanzienlijk vergroten, maar wel een positieve impact hebben op het milieu en klimaat. In Vlaamse context vallen deze subsidies momenteel onder de VLIF-steunmaatregelen beheerd door het Vlaams Landbouw investeringsfonds

(VLIF). Bij aanvang konden de NPI's op weinig bijval rekenen. Dit had verschillende redenen: lage normbedragen, andere spelers op de markt, een beperkte lijst aan gesubsidieerde maatregelen en een administratief omslachtige aanvraagprocedure.

NPI 2.0

De NPI's kregen een plaats in het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 en een aanzienlijk budget, 10% van het

totale VLIF-pakket. Een interne studie resulteerde in een overzicht van mogelijke NPI's, bijbehorende normbedragen en voorwaarden. NPI 2.0 kent een uitbreiding van de 'oude' NPI-maatregelen, opgedeeld in vier clusters: biodiversiteit, landschap, erosie en water. Normbedragen zijn realistischer en investeringen worden 75 tot 100% gesubsidieerd. Een technisch verantwoordingsadvies is vereist voor een aantal NPI's maar valt weg als een gelijkaardig advies – zoals een omgevingsvergunning – bestaat.

VLIF 'light'

Binnen het VLIF-aanbod zijn de NPI's een ietwat vreemde eend in de bijt door hun lage instapdrempel. Ook wie al kan rekenen op maximale VLIF-steun binnen andere categorieën, kan nog steeds een aanvraag indienen voor niet-productieve investeringssteun. ▶

Hetzelfde geldt voor startende land- en tuinbouwbedrijven bij wie het brutobedrijfsresultaat soms een spelbreker is naar bepaalde steunaanvragen toe. Zij hebben wel toegang tot NPI-steun vanaf het moment dat ze beschikken over een landbouw- en ondernemingsnummer. Blokperiodes duren telkens drie maanden en sluiten naadloos op elkaar aan. De eerste blokperiode startte op 1 juli en eindigde op 30 september. Met zo'n 200 aanvragen misten de nieuwe NPI's hun start niet. Na het afsluiten van een blokperiode volgt een korte selectieperiode en krijgen de aanvragers twee weken later uitsluitel over de goedkeuring van hun voorstel. Daarna kunnen ze aan de slag met de uitvoering van hun investering(en). Tot slot dienen ze de betalingsaanvraag in, ten laatste 30 maanden na het einde van de blokperiode van de ingediende aanvraag.

Een divers aanbod

Meer dan 40 verschillende maatregelen, samengebracht in vier clusters, kunnen rekenen op NPI-steun. In vele gevallen betreffen het kleine ingrepen in het landschap die positief in het oog springen bij de vele gebruikers van de open ruimte. Binnen de cluster biodiversiteit zorgen nestkasten, bijenhôtels en aangepast materiaal (wildredder, arenstripper) voor het aantrekken en/of beschermen van insecten en dieren die binnen het landbouwlandschap leven. Binnen de landschapscluster vind je steun voor het aanplanten en beschermen van kleine landschapselementen als hagen, heggen, bomen (rijen) en poelen. Landschappelijke integratie van bedrijfsgebouwen evenals dak- en gevelbegroening maken het plaatje volledig. Erosiedammen uit verschillende materialen en dimensies staan opgelijst in de cluster erosie. Tot slot bevat de cluster water maatregelen rond infiltratie (WADI's, natuurvriendelijke oevers ...), wateropslag in ecologisch ingerichte spaar- en bufferbekkens en wateropslag met infiltratie (stuwen, peilgestuurde drainage, wetlands ...).

With a little help...

Mogelijk deed de opsomming van al die maatregelen je lichtjes duizelen. Hoe meer opties, hoe moeilijker de keuze soms wordt. Gelukkig werden daarom acht demoprojecten uitgerold. Boeren natuur Vlaanderen is part-

ner binnen vier van deze demoprojecten en promotor van een vijfde project met de titel 'Samen investeren in meer boeren natuur'. Dit project is een samenwerking met Boerenbond, Fern en Groene Kring. Het doel van dit project is tweeledig. In eerste instantie focussen we op zes specifieke NPI's binnen vijf pilootgebieden waar men ervaring heeft met deze maatregelen of eerste initiatieven al in de startblokken staan. We bieden een platform voor het uitwisselen van praktijkervaring uit andere projecten en via onze agrobegroepgroepen. Landbouwers-ambassadeurs schetsen zo een eerlijk en volledig beeld van de plaatsing, het beheer, voordelen en aandachtspunten. We gebruiken hiervoor digitale kanalen met videotutorials maar ook infomomenten op het terrein zelf met demonstraties en getuigenissen. Zo zullen we binnen dit project demonstraties organiseren rond nestkasten, bijenhôtels, wildredders, stuwen, peilgestuurde drainage en erosiedammen. We helpen ook bij demo's in de andere projecten zodat zoveel mogelijk NPI's (van) dichtbij te bekijken zijn. Daarnaast richt Boeren natuur Vlaanderen zich samen met de projectpartners op alle geïnteresseerde Vlaamse land- en tuinbouwers én alle NPI's, niet alleen door het organiseren van demonstraties maar ook door het geven van vormingen, hulp bij aanvragen, de opmaak van technische verantwoordingsadviezen en verspreiding van informatie (via hands-on infoches, artikels in partnermagazines, websites, social media). Zo kan je algemene vragen stellen maar ook gericht advies vragen rond de NPI's die je zelf selecteerde.

Tweerichtingsverkeer

De projecten geven vele organisaties met brede expertise de kans deze waaier aan mogelijkheden zo behapbaar mogelijk naar de landbouwers te brengen maar willen ook hun bevindingen terug communiceren naar het grote publiek en het beleid. De landbouwsector wordt binnen de milieu- en klimaatproblematiek te makkelijk met de vinger gewezen, dus de inspanningen die landbouwers ondernemen om positief bij te dragen aan agrarisch natuurbeheer verdienen de aandacht van het grote publiek. Dit kan lokaal door bijvoorbeeld infoborden bij investeringen en via eigen communicatiekanalen tot regionale en nationale pers. Daarnaast zullen projectrapporten ook aanbevelingen voor beleid formuleren, gebaseerd op de ervaring van landbouwers met de nieuwe regelgeving.

Slim aan zet

Bij de start van het Boeren natuurproject kwam al snel het idee bovendien om samen met Boerenbond een pakket aan te bieden dat een aantal NPI's combineert. Een geldige NPI-aanvraag mikt immers op een bedrag van minimaal 1000 euro, wat bepaalde NPI's in hun eentje niet halen. Dat vraagt puzzelwerk, wat het draagvlak voor die NPI's mogelijk vermindert. Het Boeren natuurpakket bevat steeds twee nestkasten – een voor zwaluwen en een voor de steenuil – aangezien beide soorten graag geziene gasten zijn rondom landbouwbedrijven. Daarnaast voorzien we een bijenhotel met een bijenwand van minimaal 1 m², zoals vereist in de voorwaarden. Voor landbouwers met maaiactiviteit is een extra optie mogelijk: de akoestische wildredder. Dit is een klein toestel, eenvoudig te monteren op de tractor. Het zendt een geluidssignaal uit tijdens het maaien waardoor reeën, patrijzen, hazen en ander wild het perceel kan ontvluchten vóór de maaibalk in de buurt komt. De drie gebruikte NPI's zitten alle in de cluster biodiversiteit, vereisen geen technisch verantwoordingsadvies en kunnen makkelijk worden geïnstalleerd. Snelle, positieve en zichtbare stappen in agrarisch natuurbeheer, genomen vanuit de landbouwsector zelf, met een minimum aan administratie: een slimme win-winsituatie. De landbouwer krijgt een traject aangeboden op maat (met instructievideo voor e-loket), hoeft geen leveranciers te zoeken en krijgt het pakket thuisgeleverd met praktische infoches en een duidelijke factuur met alle details voor 100% terugbetaling. Sociale ateliers in Vlaanderen maken de nestkasten en bijenhôtels terwijl de wildredders in Nederland geassembleerd worden.

Op de planning in 2021
In de loop van december zal je het Boeren natuurpakket kunnen bestellen. Via www.boerenbond.be/boeren natuurpakket kan je al aangeven dat je hiervan op de hoogte wil gehouden worden. Op 8 december organiseert Boeren natuur Vlaanderen in samenwerking met het Vlaams-Brabantse NPI-project een demonamiddag in Londerzeel waar theorie en praktijk elkaar afwisselen en je de werking van een stuw kan bekijken. Diezelfde avond staat ook een gratis online webinar rond NPI's op het programma. Op 16 december organiseert Boerenbond een lunchdate waarin we het Boeren natuurpakket toelichten, samen met algemene NPI-informatie en een demonstratie van hoe een aanvraag praktisch in zijn werk gaat. Boeren natuurpakketten kan je doorlopend aanvragen; ze zijn niet gebonden aan een bepaalde blokperiode. Zo eindigt 2021 met een origineel kerstaanbod, maar we blijven je ook in 2022 op de hoogte houden van het reilen en zeilen binnen de NPI's met artikels gefocust op interessante maatregelen, getuigenissen van ambassadeurs en concrete ervaringen met het aanvragen van steun voor agrarisch natuurbeheer. ■

“We bieden een pakket aan dat een aantal NPI's combineert.”

Nick Francois
adviseur Natuur- en biodiversiteit, Studiedienst
nick.francois@boerenbond.be

Opportunities voor landbouwers

Boerenbond vindt het positief dat er meer mogelijkheden ontstaan voor landbouwers om een beroep te doen op nieuwe niet-productieve investeringen (NPI's) op hun landbouwbedrijf. Boeren natuur Vlaanderen, de organisatie waarvan Boerenbond een belangrijke partner is, krijgt bovendien bijkomende middelen van de Vlaamse overheid om het komende anderhalf jaar structureel werk te maken van de begeleiding van landbouwers hierin. Deze beslissing biedt mogelijkheden om als landbouwsector zélf aan de slag te gaan en verder te werken aan de uitdagingen die er liggen inzake bodem, water, erosie en biodiversiteit in het agrarisch gebied. Rechtszekerheid en vertrouwen zijn hierbij wel cruciaal. Je kan land- en tuinbouwers maar stimuleren maatregelen te nemen als ze de zekerheid krijgen dat het resultaat van hun inspanningen later niet als een boemerang terugkeert. Daar ligt nog een belangrijke uitdaging voor de Vlaamse overheid.

“Aan de slag gaan met uitdagingen inzake bodem, water en erosie.”

Europa in 't kort

Aan de goedkeuring van het nieuwe GLB in het Europees Parlement ging alweer een bitsig debat vooraf.

Gemeenschappelijk Landbouwbeleid | Grootste hervorming in 30 jaar

Het Europees Parlement keurde vorige week met een grote meerderheid het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) goed. Het gaat om het compromis dat eerder door vertegenwoordigers van het Europees Parlement, de Raad van Ministers en de Europese Commissie was bereikt. De goedkeuring vond plaats na alweer een scherp polariserend debat tussen voor- en tegenstanders van het gevoerde landbouwbeleid. Deze week bezegelt de Raad van Ministers het akkoord, zodat de drie verordeningen kunnen worden gepubliceerd. Pas dan hebben ze kracht van wet. De lidstaten hebben daar niet op gewacht. Hun strategische plannen ter uitvoering van het nieuwe beleid

moeten in principe tegen het eind van het jaar bij de Europese Commissie ter goedkeuring worden ingediend. Wellicht zullen meerdere lidstaten daar niet in slagen. Uitstel ligt voor de hand. Het nieuwe GLB start op 1 januari 2023 en geldt (slechts) voor vijf jaar. De strategische plannen waarmee de lidstaten voortaan verantwoordelijk zijn voor het bereiken en controleren van de gestelde doelstellingen wordt de grootste GLB-hervorming in 30 jaar genoemd. De vorige had te maken met de invoering van rechtstreekse inkomenssteun. Die inkomenssteun was aanvankelijk gekoppeld, werd nadien ontkoppeld van de productie maar gekoppeld aan randvoorwaarden. Randvoorwaarden wonnen met de jaren aan belang en werden heuse voorwaarden om steun te trekken. Klimaat-, milieu- en nu ook sociale doelstellingen zijn inmiddels pijlers van het landbouwbeleid op zich geworden.

Nationale strategische plannen | Moeilijkste moet nog komen

Voor Europees landbouwcommissaris Janusz Wojciechowski moet na de goedkeuring van het nieuw wetgevend kader van het GLB het moeilijkste nog komen. Dat is de goedkeuring door de Europese Commissie van de nationale strategische plannen. Dat zal streng maar rechtvaardig gebeuren, waarbij Wojciechowski nu al laat weten dat hij niet zal aanvaarden dat kleine of middelgrote landbouwbedrijven worden gediscrimineerd, mocht daar al sprake van zijn. Voor Wojciechowski gaat de hervorming immers een flinke stap in de richting van een meer duurzaam en rechtvaardiger landbouwbeleid. Al heeft hij er zelf weinig verdienste aan. Hij teerde op de voorstellen van zijn voorganger. Wojciechowski is echter niet de enige die zich over de nationale plannen zal buigen. Ook andere leden

van de Europese Commissie zullen nagaan of ook hun opgelegde doelstellingen worden gehaald. Copa-Cogeca, de koepel van Europese landbouworganisaties en -coöperaties, stelt vast dat 15 van 22 indicatoren van het nieuwe beleid met milieu te maken hebben. Het wordt dan ook een hele uitdaging voor de sector om tegelijk het hoofd boven water te houden. Landbouworganisaties willen dan ook snel duidelijkheid over de plannen.

Europese Commissie | 'Ontbossingsvrije' producten en bodemstrategie

Inmiddels spuwt de Europese Commissie het ene voorstel na het andere in het kader van de *Green Deal*. Meerdere hebben rechtstreeks of onrechtstreeks met de landbouwsector te maken. Denk aan het voorstel van nieuwe verordening om door de EU veroorzaakte ontbossing en bosdegradatie te beteugelen en de nieuwe Europese bodemstrategie, die beide vorige maand werden gelost. De eerste wil zorgvuldigheidsregels verplichten voor bedrijven die grondstoffen of producten in de Europese Unie in de handel brengen. Bedrijven moeten aantonen dat die 'ontbossingsvrij' zijn. Het gaat om soja, rundvlees, palmolie, hout, cacao en koffie en enkele afgeleide producten, zoals leer, chocolade en meubels. Bedrijven zullen hun toeleveringsketen moeten opschonen. Op een Europese bodemstrategie is dan weer jaren gebroed en die wordt uit de schuif gehaald in het kader van de Europese biodiversiteitsstrategie. Er wordt een kader vastgesteld met concrete maatregelen voor de bescherming, het herstel en duurzaam gebruik van bodems met zowel vrijwillige als wettelijk bindende maatregelen. Wordt vervolgd. ■

Jacques Van Outryve,
senior writer

Vakgroepen in beweging

Akkerbouw | Standpuntbepaling IPM-maatregelen

Om als sector stappen vooruit te zetten door het nemen van maatregelen om de aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen in het water te beperken, zijn we in gesprek met het departement Landbouw & Visserij. De sectorvakgroep Akkerbouw vindt het essentieel om mee te zoeken naar oplossingen, omdat het van cruciaal belang is dat we ook de komende jaren voldoende beschikbare gewasbeschermingsmiddelen kunnen inzetten. De voorstellen zitten nu in een laatste rechte lijn en het is de ambitie van het departement Landbouw & Visserij om in het voorjaar van 2022 de nieuwe IPM-maatregelen te communiceren naar de brede sector. Bijkomende maatregelen zijn nodig om puntvervuiling te vermijden tijdens het vullen en in- en uitwendig spoelen van onze spuittoestellen. Momenteel is in een overgangperiode voorzien dat vullen van een spuittoestel nog mogelijk is op het te behandelende veld of op onverharde oppervlaktes met permanente vegetatie op een minimale afstand van 5 meter van oppervlaktewater en verhardingen.

Bijkomende maatregelen zijn nodig om puntvervuiling te vermijden tijdens het vullen en in- en uitwendig spoelen van onze spuittoestellen.

Vanaf 2026 zal het noodzakelijk zijn om ook te kunnen vullen op een verhard oppervlak waar inert materiaal aanwezig is om het morsen op te ruimen of moet er worden voorzien in een opvang met bijhorend zuiveringssysteem (biofilter, fyto-bak, sentinel). Inwendige reiniging kan gebeuren door daarna de spuitresten, verdund met water, terug te spuiten over het behandelde gewas. Een andere optie is dat die spuitresten ook worden opgevangen, om nadien te verwerken in een zuiveringssysteem op het eigen bedrijf of via een derde met een schriftelijke overeenkomst. In een overgangperiode voorziet men voor uitwendige reiniging, net als voor een vulplaats, dat die ook kan gebeuren op een met gras begroeid perceel met een minimale afstand van 5 meter ten opzichte van oppervlaktewater en verhardingen. Een andere optie is ook hier het opvangen van spuitresten om nadien in een zuiveringssysteem te verwerken. De sectorvakgroep benadrukt heel hard dat er duidelijkheid moet zijn waaraan een vul- en spoelplaats moet voldoen. In het kader van vergunningverlening is dit cruciaal. Ook het VLIF of een ander ondersteuningsmechanisme moet de sector sterk ondersteunen om deze stap te zetten. Voor de sectorvakgroep moeten milieukundig de beste oplossingen worden gekozen; dit zijn niet altijd de duurste.

Akkerbouw | Tarifiering keuring spuittoestellen

Alle spuittoestellen worden om de drie jaar gecontroleerd. Het FAVV is bevoegd om te bepalen wat er moet worden gecontroleerd en om de prijs van de controle vast te leggen. De controle op zich wordt in Vlaanderen uitbesteed aan het ILVO, in Wallonië aan het CRA-W. De keuringsinstantie moet zelfbedruipend zijn. Door budgettaire tekorten van de Waalse keuringsdienst dient zich een prijsstijging van de keuring aan. In de beslissing is een lineaire verhoging van de basisprijs voorzien

van 10 euro, aangevuld met een plafond dat men verplaatst van 24 naar 40 meter spuitboombreedte. Vanaf 34 meter voorziet men wel een lichte daling van de prijs per lopende meter. De sectorvakgroep is niet akkoord met de voorliggende prijsverhoging die niet nodig is voor de Vlaamse keuringsdienst. Op de kap van de sector worden geleidelijk aan middelen opgebouwd bij het ILVO en wij vragen daardoor ook zeggenschap van wat er met deze sectormiddelen gaat gebeuren. De opgebouwde reserves in Vlaanderen worden bij voorkeur opgespaard voor besteding op middellange termijn, in overleg met de sector. Transparantie is hierbij cruciaal. De sectorvakgroep verwacht dat deze discussie zich met de regelmaat van de klok zal herhalen en maakt overwegingen of dit specifieke pakket niet moet worden meegenomen bij een volgende bevoegdheidsverdeling tussen de gewesten en het federale niveau.

Akkerbouw | Kennismaking met Lode Ceyskens

Sinds begin december is Lode Ceyskens lid van het Hoofdbestuur Boerenbond en begin februari volgt hij Georges Van Keerberghen op als ondervoorzitter. De leden van de sectorvakgroep stelden zichzelf en hun bedrijf voor en gaven aan Lode Ceyskens enkele belangrijke aandachtspunten specifiek voor de akkerbouw mee. Het verdienmodel van onze sector moet centraal staan. Aan Lode werd gedeuid dat akkerbouw op heel veel (gemengde) bedrijven aanwezig is, maar dat het niet zo mag zijn dat onze sector daarom minder aandacht krijgt dan andere sectoren. De leden van de sectorvakgroep benadrukken dat we positief moeten blijven communiceren over onze sector en dat we moeten ingaan tegen het in een slecht daglicht plaatsen van onze landbouwsector. ■

Pieter Van Oost, adviseur Plantaardige productie, Studiedienst Boerenbond

Hoog bezoek bij SESVanderHave

Het beeldje van een bietenoogster, dat CEO Rob van Tetering op het einde van het bezoek overhandigde, genoot duidelijk belangstelling van het koninklijk paar.

AKKERBOUW Het koninklijk echtpaar bezocht vorige week een aantal bedrijven en instellingen in Vlaams-Brabant. Op het programma stonden onder meer de abdij van Averbode en het stadhuis van Diest, maar ook een bezoek aan de psychiatrische afdeling van de zorggroep Alexianen in Tienen. In de suikerstad namen ze ook de tijd om het SESVanderHave Innovation Center (SVIC) te bezoeken.

Alles onder controle

In het supermodern uitgeruste serre-complex van bietenveredelaar SESVanderHave hebben ze alle teeltomstandigheden onder controle. Het geheel oogt als een modern pot- of perkplantenbedrijf, met assimilatiebelichting, teelttafels en zelfs een verspeenrobot. Maar in plaats van sierplanten groeien er suikerbieten. "We hebben 55 compartimenten en 25 groeikamers", vertelt Greenhouse Technical Manager Jean-Joseph Gilles. "In elk van die ruimtes kunnen we het klimaat volledig apart regelen in functie van de groeifase." Dat maakt dat ze in Tienen

de veredeling kunnen versnellen door drie generaties per jaar te kweken. Vroeger konden ze een seizoen winnen door in de wintermaanden naar het zuidelijk halfmond te trekken. Anders dan in gewone serres is dat iedere ruimte ook gekoeld kan worden. Voor assimilatiebelichting gebruiken ze SON-T-lampen, maar er wordt ook ledverlichting ingezet om met de juiste kleur een reactie van de planten te induceren, zoals bloei.

Veel handwerk

De koning en de koningin kregen op verschillende locaties uitleg over de daar lopende processen. Adjunct *seed production operational manager* Paul Kempeneers mocht het koninklijk echtpaar inwijden in de wondere wereld van kruisingen en hybridisatie. Dat gebeurde in een afdeling waar een aantal medewerkers met vergrotingsbril en pincet de meeldraden verwijderden van te bevruchten bietenbloempjes. Hij vertelde achteraf dat de koning en de koningin heel gerichte vragen stelden en enerzijds verrast

waren door de spijttechnologie die achter veredeling zit, maar anderzijds ook door het handwerk dat er nog steeds bij te pas komt. Opvallend was ook dat zowel de koning als de koningin op elke werkplek in gesprek gingen met de medewerkers ter plaatse. *Director breeding* Hendrik Tschoep vertelde iets over komende innovaties. Een eerste is het ras Redukto, dat wortelknobbelaaltjes kan reduceren in rotaties waarin aardappelen belangrijk zijn. In 2022 wil het bedrijf uitpakken met Conviso Smartvariëteiten, die resistent zijn voor het ALS-herbicide Conviso. Ook aan de vergelingsziekte wordt volop gewerkt: "Momenteel lopen er enkele vergelingsproeven in België, waar variëteiten met een gematigde tolerantie gedetecteerd werden. Vanaf 2024 zullen we over variëteiten met een verhoogde tolerantie beschikken." CEO Rob van Tetering mocht op het einde van het bezoek een beeldje van een bietenoogster overhandigen. Bij het vertrekken zocht de koningin nog contact met enkele van de medewerkers die een erehaag vormden. "We hebben hier veel bijgeleerd", gaf ze nog mee, vlak voor ze in de wagen stapte. ■

Patrick Dieleman

De koningin in gesprek met een van de medewerksters die bietenbloempjes emasculeert. Paul Kempeneers kijkt goedkeurend toe.

Prins Laurent, Vlaams minister van Landbouw Hilde Crevits en burgemeester van Brugge Dirk De fauw vormden een mooi gezelschap om de Week van de Friet extra luister bij te zetten.

Week van de Friet gelanceerd

PROMOTIE De Week van de Friet, die van 29 november tot 5 december loopt, kreeg mooi gezelschap om deze week extra luister bij te zetten. Prins Laurent, Vlaams minister van Landbouw Hilde Crevits en burgemeester van Brugge Dirk De fauw onthulden het standbeeld 'De Frieteters.' Het standbeeld bevindt zich op de Grote Markt van Brugge onder het belfort, en vlakbij twee historische frietkoten op de markt. Een jaar lang kunnen toeristen en passanten zich laten fotograferen naast het frieten etend standbeeld. "Ideaal om selfies van onze Belgische frieten naar alle uithoeken van de wereld te sturen", aldus minister Crevits. Waar het standbeeld na dat jaar naartoe gaat, is nog niet bekend. De Week van de Friet is een initiatief van VLAM in opdracht van de Vlaamse frituristen en aardappelschilbedrijven. Door de frietjes van de frituur een hele week in de spotlight te zetten, wil VLAM het aandeel van de frituur binnen het frietverbruik verhogen. ■

Ivan De Clercq

Boerenbond is een toonaangevende organisatie voor land- en tuinbouw in Vlaanderen en Oost-België. De beweging ijvert voor een duurzame landbouw en een dynamisch platteland en gaat daartoe de dialoog aan met iedereen die hiervoor belangstelling heeft. De afdeling Communicatie staat in voor de leden- en externe communicatie van de land- en tuinbouworganisatie en heeft een vacature voor een voltijds (m/v)

Coördinator onlinecommunicatie

Je functie Binnen het Communicatieteam werk je aan het uitzetten, implementeren en opvolgen van de onlineaanpak. Je hebt een brugfunctie tussen de leden en de sector, de dossierhouders, grafische vormgevers, informatici en de leiding. Je houdt de vinger aan de pols in de land- en tuinbouwwereld en je activeert de digitale nieuwskanalen. Je concretiseert concepten en ideeën; je evalueert en verbetert deze onlineactiviteit. Trends in dit segment volg je en integreer je in de communicatiestrategie.

Je profiel Je opereert op masterniveau en bent gebeten door het onlinegebeuren en de integratie ervan in een communicatiestrategie. Je hebt affiniteit met land- en tuinbouw en combineert deze met een journalistieke opleiding. Je werkt goed in een team en je bent zeer communicatief. Je hebt een sterk verantwoordelijkheidsgevoel dat je constant inzet. Vanuit je nieuwsgierigheid anticipeer je op de actualiteit en je zet deze om in concrete acties of publicaties.

Ons aanbod Je krijgt een passend loon, aangevuld met diverse bijkomende voordelen. Bovenal krijg je de kans om je te ontwikkelen in een boeiende sector en organisatie met veel vrijheid in je werkorganisatie.

www.boerenbond.be/vacatures
voor meer info en sollicitaties

**BOEREN
BOND**
recruteert

Agribex 2021 wordt geannuleerd

Naar aanleiding van het Overlegcomité heeft het beurscomité en de Raad van Bestuur van Fedagrim beslist om de 72ste editie van AGRIBEX alsnog te annuleren. Deze beslissing was een zeer moeilijke beslissing, maar volgens het organiserend comité de enige mogelijke. In zijn winterpakket stelt het Overlegcomité dat publieke evenementen binnen enkel kunnen doorgaan indien ze een zittend karakter hebben en met toepassing van CST en mondmasker.

AGRIBEX is bij uitstek een platform voor discussie en een ontmoetingsplek voor mensen uit de sector. De beurs heeft een hybride karakter tussen een publieksevenement en een handelsbeurs, maar in de gegeven omstandigheden is het publieke karakter van de beurs de reden waarom AGRIBEX geannuleerd wordt. De organisatoren hadden zich volledig in regel gesteld met de tot nog toe geldende veiligheidsmaatregelen, maar geven zelf aan dat het naar de

buitenwereld niet langer te verantwoorden is om een beurs van dergelijke omvang te organiseren. «Als de overheid zijn burgers expliciet vraagt om sociale contacten te beperken, kunnen wij niet ongehinderd deze vraag negeren», stelt Alain Vander cruys, beurscoördinator Fedagrim.

Online aangekochte tickets zullen zo spoedig mogelijk worden terugbetaald.

Fructura Expo verschoven naar mei 2022

VAKBEURS Onlangs noopten de stijgende coronacijfers het bestuurscomité van de vzw Fruittelers Zuid-Limburg – de organiserende vereniging van de vakbeurs Fructura Expo – om deze fruitbeurs, die gepland was op 26, 27 en 28 november in de Trixxo Arena in Hasselt, uit te stellen naar volgend jaar. Na rijp beraad en overleg heeft het voltallige Fructurateam beslist om Fructura Expo te laten plaatsvinden op woensdag 18, donderdag 19 en vrijdag 20 mei 2022 in de Trixxo Arena. De officiële opening is gepland op de eerste beursdag, woensdag 18 mei, tussen 14 en 16 uur. Eventuele nieuwe standhouders kunnen tussen 13 december en 1 april 2022 registreren. De organisatoren willen de extra tijd gebruiken om de organisatie nog verder op punt te zetten en de omkadering uit te breiden. ■

Bron: Team Fructura Expo

 www.fructura.be

Afrikaanse varkenspest in Duitsland schuift westwaarts op

VARKENS De Afrikaanse varkenspest (AVP) in Duitsland is de voorbije weken verder opgeschoven richting het noordwesten en dat is geen goed nieuws. Het lijkt erop dat het virus de bestrijders te snel af is. Vorige week werd nog AVP vastgesteld op een professioneel varkensbedrijf met 4000 varkens in de gemeente Rostok in de Duitse deelstaat Mecklenburg-Vorpommern. Het bedrijf was een onderdeel van een gesloten kring met 1000 zeugen en afmesten op drie locaties. Gelukkig is het virus tot nu toe nog niet aangetoond op de andere locaties.

Sprong van 100 km

Eind vorige week maakte de Duitse deelstaat Mecklenburg-Vorpommern bekend dat er bij een drijfjacht in de gemeente Parchim een gestorven jong everzwijn werd gevonden dat, na onderzoek door referentielabo Fredrich-Loeffler-Instituut, besmet bleek te zijn met AVP. De gemeente Parchim ligt ongeveer 100 km westwaarts van het besmette varkensbedrijf in Rostok en dus ver weg van de huidige afgebakende gebieden. Het is onbekend hoe het AVP-virus daar is terechtgekomen en de vraag is ook in hoeverre de ziekte daar al verspreid is onder de everzwijnen. Het dode everzwijn is gevonden in de buurt van een camping dicht bij een snelweg. Mogelijk zou daar de oorzaak van besmetting kunnen liggen en dat bezorgt ons een déjà-vugevoel met de introductie van het virus in 2018 in ons land. Het everzwijn had volgens het referen-

tielabo een hoge 'virus load' maar vertoonde geen fysieke letsels. Dat voedt de hoop dat het om een vrij recente intrede gaat.

Gestart met plaatsen van hekwerk

De zoektocht naar besmette everzwijnen in de omgeving van de vindplaats is ondertussen begonnen en Duitse experts in de bestrijding van AVP zijn gestart met de bepaling van de kernzone en de bufferzone. Zo kan men beginnen met de bouw van hekwerk om de everzwijnen binnen die gebieden te houden en te bestrijden. In de beperkingszones zouden in totaal zowat 25.000 tot 30.000 varkens op 106 varkensbedrijven gehouden worden. Van deze bedrijven zijn er 8 grotere varkensbedrijven en 98 kleine varkenshouderijen met minder dan 100 dieren.

Mens belangrijke factor voor verspreiding

Sinds begin dit jaar zijn er in Duitsland al meer dan 2160 everzwijnen positief bevonden en zijn er vier varkenshouderijen getroffen door Afrikaanse varkenspest. De twee recente besmettingen tonen nogmaals aan dat de mens een erg belangrijke factor is in de verspreiding van het virus op langere afstanden. Het is dan ook erg belangrijk om attent te zijn op de bioveiligheidsmaatregelen en alle contacten met personen of voersmiddelen die in de besmette zones zijn geweest te vermijden. ■

Bron: Boerenbond

Deadlines in december

15 december

Indienen belastingaangifte forfaitaire landbouwers

Deelnameverklaring zoogkoeien en vleeskalveren. Om je premie in 2022 te behouden, moet je deelnameverklaring uiterlijk op 15 december worden ingediend via het e-loket.

17 december

Einde indienperiode 4 VLIF-investeringssteun

31 december

Stopzetten van een bedrijf. Ben je van plan om te stoppen, dan bepaal je de datum van de stopzetting het best op 31 december en niet op 1 januari.

Bevestiging status geregistreerd gebruiker van biociden uit het gesloten circuit. Eind november kregen de gebruikers van biociden uit het gesloten circuit een herinnering toegestuurd om hun status te bevestigen. De bevestigingstermijn loopt tot en met 31 december 2021.

Kleine landschapselementen snoeien, wijzigen of verwijderen

Er rust nogal wat wetgeving op verschillende natuurelementen en je moet met veel onderlinge regels rekening houden.

Binnen beschermde gebieden, SBZ en VEN.

De meeste wijzigingen aan kleine landschapselementen (KLE) binnen speciale beschermingszones (SBZ) en Vlaams ecologisch netwerk (VEN) zijn ofwel verboden ofwel aan een strenge wetgeving onderworpen. Wil je in deze zones snoeien, kijk dan zeker even na welke vergunningen van toepassing zijn. Om moeilijkheden nadien te vermijden, contacteer je best even de gemeentelijke dienst om te kijken welke bepalingen er gelden.

Vegetaties en (KLE) buiten beschermde gebieden.

Wanneer voldaan is aan de zorgplicht, de plicht om vermijdbare natuurschade of de bepalingen uit de speciale beschermingszones is het wijzigen of snoeien van KLE niet verboden noch natuurvergunningplichtig.

Als het gaat om de huiskavel en binnen 100 meter van een vergunde en bewoonde woning of stallen die in gebruik zijn: normale onderhoudswerken kunnen mits inachtneming van de 'code goede natuurpraktijk' die beschreven staat in omzendbrief LNW/98/01. Als de wijziging is opgenomen in reeds vergunde plannen of projecten: wanneer er bijvoorbeeld een stedenbouwkundige vergunning is verleend met advies van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) is een natuurvergunning niet meer van toepassing. Naast bovenstaande gevallen kunnen er ook individuele afwijkingen worden toegestaan op de verbodsbepalingen. Deze afwijkingen moeten worden aangevraagd bij het ANB.

Om te helpen kijken of activiteiten enerzijds verboden zijn of anderzijds vergunningsplichtig kan je gebruikmaken van de kruistabel natuurwetgeving. In die tabel kan je zien of de werken die je wilt uitvoeren verboden zijn of dat je hiervoor een omgevingsvergunning moet aanvragen. Laat je goed informeren om problemen en forse boetes achteraf te vermijden. De boetes op overtredingen van de natuurwetgeving zijn niet van de poes!

Pachtwet

Ook in de pachtwet zitten een aantal regels vervat rond onderhoud en snoeien van vegetaties en houtkanten. Als pachter heb je de plicht om kleine onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Grotere onderhoudswerken zijn ten laste van de verpachter. De dienstbetoonsulenten krijgen hier geregeld vragen over.

Voorbeeld. Snoeien van overhangende takken vanuit een aangrenzend perceel? Dat mag je niet zelf doen, dit is voor de eigenaar van het naburige perceel. Tenzij je onderling anders afspreekt. Wordt er na aandringen niet gesnoeid, dan is een vonnis van het vrederechter kan een verplichting opleggen of zelfs iemand vorderen om te snoeien. De kosten worden dan verhaald op de eigenaar.

We hebben het in dit artikel niet gehad over de afstandsregels die gelden bij aanplantingen, in de praktijk zorgt dit nogal eens voor discussies. De dienstbetoonsulenten van Boerenbond zijn hierin meer vertrouwd en kunnen je helpen om door de bomen het bos weer te zien. ■

David Deheyder, dienstbetoonsulent Boerenbond

Boerenbond dienstbetoon

Heb je een vraag voor David of een van zijn collega's van dienstbetoon, neem dan zeker contact via 016 28 61 61. Mailen kan ook naar corona@boerenbond.be.

Ben jij al Lekker van bij ons-ambassadeur?

PROMOTIE Heel wat Vlaamse boeren, maar liefst 500, hebben zich al aangemeld als Lekker van bij ons-ambassadeur. In de praktijk betekent je ambassadeur-schap dat je de voorkeur geeft aan lokale producten. Wat je ook verkoopt, verwerkt of aanbiedt: producten van eigen bodem vormen de basis. Dat toon je ook vol trots aan de buitenwereld: met promotiemateriaal dat je gratis ter beschikking krijgt, zet je lokaal lekkers in de kijker. Denk maar aan aluminium reclameborden, raamstickers en digitaal materiaal met het opschrift 'Ambassadeur Lekker van bij ons'. Zo verhoog je mee de herkenbaarheid van lokale producten. Hoewel al heel wat bedrijven zich registreerden, zijn er waarschijnlijk nog veel meer ambassadeurs onder ons! Wie weet krijgen we eind dit jaar wel 1000 ambassadeurbedrijven samen? Meer weten of je aanmelden? Neem dan snel een kijkje op onderstaande website! ■

Nele Kempeneers

www.vlaanderen.be/vlam/voedsel-verbinding-boer-en-burger

Is jouw teeltplan pre-ecoregelingproof? Test het!

VERZAMELAANVRAAG Het verhogen van het organisch koolstofgehalte bouwland via teeltplan is een van de pre-ecoregelingen waarop landbouwers in 2022 kunnen intekenen. Via het e-loket kunnen landbouwers nu al een simulatie doen en checken of hun teeltplan voldoet aan de pre-ecoregeling.

Hoe zie je of jouw huidig teeltplan voldoet? Open jouw verzamelaanvraag 2021 op het e-loket en klik in de menubalk onder 'Pre-ecoregeling' op het item 'Verhogen organisch koolstofgehalte bouwland'. Net boven de tabel zie je de gemiddelde verhoging in effectieve organische koolstofgehalte (EOC) van jouw huidig teeltplan en zie je meteen of je voldoet aan de minimale waarde van 1350 kg/ha. Naast elk bouwlandperceel is weergegeven of het met de aangegeven hoofd- en nateelt een lage, gemiddelde of hoge EOC-waarde bezit.

Voldoet jouw teeltplan nog niet? Bekijk de percelen met een zeer lage, lage of gemiddelde EOC-waarde samen met de tabel met de indicatie van EOC-waarde van hoofd- en nateelten. Deze tabel vind je op onderstaande website. Wil je een aangepast teeltplan simuleren of jouw teeltplan van volgend jaar al eens testen? Dan start je een wijzigingsaanvraag van de verzamelaanvraag 2021 op. Doe de nodige teeltaanpassingen in de percelentabel en kijk opnieuw onder de pre-ecoregeling of je voldoet. Deze wijziging ter simulatie mag niet worden ingediend en kan worden verwijderd via 'Aanvraag verwijderen'. Onder de 'help'-knop vind je nog meer praktische informatie omtrent de simulatie. ■

Bron: Departement Landbouw & Visserij

www.vlaanderen.be/landbouw/pre-ecoregelingen

/// Vegetables
by Bayer

Gezond voor de wereld, gezond voor uw bedrijf.

Samen groeien voor een gezondere wereld

Bayer Seminis en u: met elkaar kunnen we beter telen. Met onze innovatie en uw vakmanschap kunnen we groenten toegankelijker en aantrekkelijker maken voor meer mensen over de hele wereld. Zodat uw bedrijf groeit. En de gezondheid van de wereld verbetert.

// Ontdek meer op vegetables.bayer.com

Seminis
Grow better together

Innovatie

Samenwerking

Resultaat

Duurzaamheid

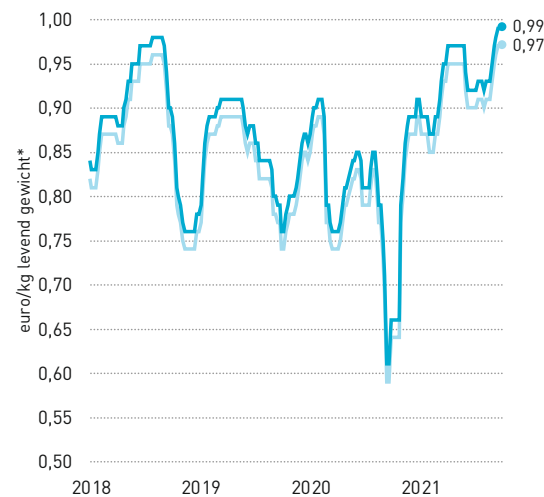
Pluimvee | Goede stemming op de braadkippenmarkt

De vraag naar pluimveevlees loopt goed en door de strakke opzetplanning zijn er momenteel geen kippen op overschot, integendeel. De goede vraag naar pluimveevlees is ook voelbaar vanuit de slachterijen. Ook in Nederland zien we eenzelfde marktbeeld. Dat geeft aan dat er ruimte moet zijn om bij ons de notering verder te verhogen. Toch staan de slachterijen hard op de rem, aangezien ze de prijsverhogingen van de voorbije weken moeilijk zouden kunnen doorrekenen naar hun afnemers. Voor de braadkippenhouders is een hogere notering

echt wel een noodzaak om de gestegen veevoederprijzen te kunnen verteren. ■

Prijzevolutie braadkippen Deinze (minimum- en maximumprijs)

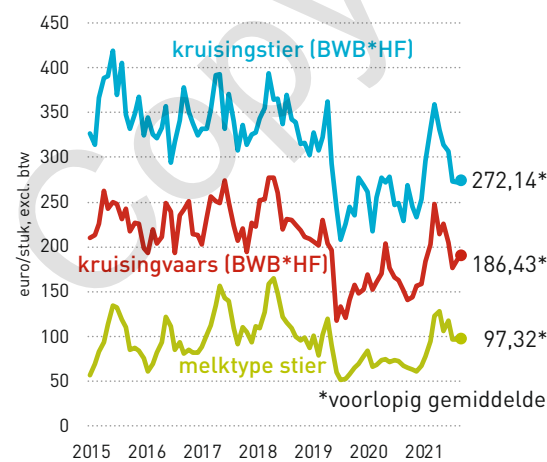

Rundvee | Prijzen relatief stabiel

De prijzen van de zwartbontkalveren zijn relatief stabiel. Goede kalveren halen prijzen van 90 à 100 euro. De prijzen van kruisingstierkalveren schommelen tussen 250 à 300 euro. Veel uitschieters boven 300 euro komen niet voor. De kruisingvaarsen halen 150 à 200 euro. De prijzen van dikbilstierkalveren blijven relatief stabiel. Ze schommelen rond 850 à 900 euro voor de betere kalveren. Ook de prijzen van dikbilstieren blijven stabiel. Die van stieren variëren rond 3,45 à 3,65 per kg levend

of 5,55 à 5,65 per kg geslacht. De prijzen van dikbilkoeken zitten wel in de lift en schommelen rond 3,40 à 3,60 euro/kg levend of tot 5,55 à 5,75 euro/kg geslacht, met uitschieters naar boven voor de betere koeken of onder specifieke labels. Ook de prijzen van reforme melkkoeken blijven positief evolueren. De prijs voor een P3-type reforme melkkoe is licht gestegen tot 2,55 euro/kg geslacht, deze voor een O3-type melkkoe bedraagt 3,05 euro/kg. ■

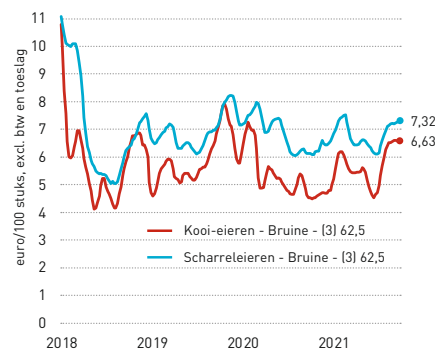
Prijzen nuchtere kalveren Boerenbond

Eieren | Noteringen gaan omhoog

Verrijktekooi-eieren. De noteringen gaan voorzichtig verder omhoog. De vraag naar verwerkingseieren is goed, maar de strenger wordende coronamaatregelen zorgen wel voor enige voorzichtigheid bij de verwerkers. Toch worden de eieren momenteel vlot opgenomen in de markt, gezien de vraag behoorlijk is. Zo bijvoorbeeld vanuit de koekjesindustrie die volop bezig is met het klaarmaken van de bestellingen voor eindejaar. **Scharreleieren.** Ook de scharreleieren gaan deze week lichtjes vooruit. Er is sprake van een vrij rustige markt, al lijkt het erop dat er meer beweging op komst is. Vanuit Duitsland komt er stilaan meer vraag naar eieren en ook in Nederland is eenzelfde geluid te horen. Het aanbod van scharreleieren stijgt wel licht, maar de markt kan de eieren toch vlot opnemen. Naar het einde van het jaar wordt wel verwacht dat de vraag naar tafeleieren verder zal aantrekken en dat zal vermoedelijk vanaf begin december ook meer zichtbaar worden in de noteringen. ■

Prijzevolutie eieren Kruisem aan producent

Kalveren NUKA: stationair

Ciney - Zwartwit - Max.
Ciney - Witblauw - Gewoon
Ciney - Stieren - Witblauw - Dikbil

Koeken slachtvee: stijgend

Ciney - Dikbil
LAR - Dikbil

Koeken geslacht: stijgend

Dept.LV - Cat. D - S2

Stieren mager: stationair

Ciney - Dikbil - 320-370 kg

Stieren slachtvee: stationair

Ciney - Dikbil
LAR - Dikbil

Stieren geslacht: dalend

Dept.LV - Jonge - Cat. A - S2

Biggen: stationair

Danis - 23 kg
Vlaamse Biggenprijs - 25 kg

Varkens geslacht: stationair

Danish Crown (DK) - Vleesvarkens
Tönnies (D) - Vleesvarkens
Vion (NL) - 56% vlees - type A
Belgian Pork Group - Vleesvarkens

Slachtpluimvee: stationair

ABC - Braadkippen
Deinze - Soepkippen - Extra zware
Deinze - Braadkippen

Verrijktekooi-eieren: stijgend

Kruisem - Aan producent - Witte - (3) 62,5 g
Kruisem - Aan producent - Bruine - (3) 62,5 g
Kruisem - Handel - Witte - L
Kruisem - Handel - Bruine - L

Scharreleieren: stijgend

Kruisem - Aan producent - Witte - (3) 62,5 g
Kruisem - Aan producent - Bruine - (3) 62,5 g

Boter: stijgend

BCZ - Melkerijboter

Melkpoeder: stijgend

BCZ - Mageremelkpoeder

Bewaaraardappelen: stationair

PCA - Bintje
PCA - Fontane

Mais: dalend

Synagra - Vochtige mais 30%
Synagra - Vochtige mais + of - €/ton/% vocht

Gerst: dalend

Synagra - Wintergerst gecertificeerd

Tarwe: dalend

Synagra - Standaardtarwe gecertificeerd

Stro: stationair

Lokeren - Tarwestro

DATUM	NOTERING	VERSCHIL	Notering uitgedrukt exclusief btw, tenzij anders vermeld
19 nov	90	=	€/stuk
19 nov	160-350	=	€/stuk
19 nov	650-825	+25	€/stuk
19 nov	3,40-3,75	+0,10	€/kg lev. gew.
23 nov	2,90-3,30	=	€/kg lev. gew.
15 nov	567,12	+0,36	€/100 kg koud karkasgew.
19 nov	1475-1650	=	€/stuk
19 nov	3,70-3,90	=	€/kg lev. gew.
23 nov	3,40-3,80	=	€/kg lev. gew.
15 nov	558,82	-1,37	€/100 kg koud karkasgew.
22 nov	11,0	=	€/stuk
22 nov	10,0	=	€/stuk
29 nov	1,129	=	€/kg gesl. gew.
25 nov	1,20	=	€/kg gesl. gew.
22 nov	1,31	=	€/kg gesl. gew., incl. btw en aanvoer
29 nov	1,150	=	€/kg gesl. gew.
29 nov	0,96	=	€/kg lev. gew., incl. Belplume
24 nov	0,56-0,58	=	€/kg lev. gew.
24 nov	0,97-0,99	=	€/kg lev. gew., incl. Belplume
23 nov	6,13	+0,05	€/100 stuks, excl. toesl.
23 nov	6,63	+0,05	€/100 stuks, excl. toesl.
23 nov	7,62	+0,06	€/100 stuks, excl. toesl.
23 nov	8,12	+0,06	€/100 stuks, excl. toesl.
23 nov	6,18	+0,03	€/100 stuks, excl. toesl.
23 nov	7,32	+0,01	€/100 stuks, excl. toesl.
15 nov	541,70	+0,40	€/100 kg
15 nov	317,60	+8,10	€/100 kg
23 nov	12,00-15,00	=	€/100 kg
23 nov	12,00-14,00	+1,00	€/100 kg
26 nov	167,00	-1,00	€/ton
26 nov	5,50	=	€/ton
26 nov	270,00	-1,00	€/ton
26 nov	270,00	-1,00	€/ton
24 nov	110,00	=	€/ton

Raf
Landbouwer

Kathleen
Adviseur SBB

Ons idee van een businessplanoverleg: met beide voeten op de grond

Waar je keuzes maakt, is niet zo belangrijk. Zolang het maar de juiste zijn. Ons idee van samenwerken is méér dan enkel zorgen dat je boekhouding klopt. Als ondernemer wil je een adviseur die met je meedenkt én je ook uitdaagt. Zelfs in het veld.

Samen slim ondernemen begint op sbb.be

Vraag voor Chris Botterman

Hoofd Sociale Zaken Boerenbond

Waarom is er een sectorale coronapremie in de land- en tuinbouw?

Wij hebben het enkele weken geleden al gehad over de sectorale onderhandelingen in de land- en tuinbouw. Deze onderhandelingen zijn nog volop bezig. Voor de periode 2021-2022 heeft de regering bij KB de loonnorm vastgesteld op maximaal 0,4%. In theorie zou deze aanpassing kunnen ingaan op 1 januari 2021, maar de sociale onderhandelingen zijn nog niet afgerond. De regering heeft daarnaast ook voorzien dat de ondernemingen die het vorig jaar goed gedaan hebben, een eenmalige coronapremie aan hun medewerkers kunnen toekennen. Deze premie die wordt toegekend onder de vorm van een consumptiecheque is onbelast voor de werknemer. Wij weten op sectoraal niveau niet welke bedrijven het goed gedaan hebben. Om te vermijden dat elk bedrijf een brutopremie moet toekennen als compensatie voor de 0,4% over 2021, hebben wij in 2021 een coronapremie voorzien van 150 euro voor de vaste werknemers. De werkgever betaalt hierop enkel 16,5% RSZ. Voor de werknemer is dit netto.

Ecocheques

De coronapremie moet toegekend zijn vóór 31 december 2021. Wij hebben daarom afgesproken dit samen te laten lopen met de ecocheques 2021. Deze regeling geldt alleen voor de vaste werknemers. De consumptiecheque wordt berekend over de referentieperiode van 1 juli 2020 tot 30 juni 2021. Enkel werknemers die de volle twaalf maanden in dienst waren, krijgen het volledige bedrag. Voor deeltijdsen gebeurt ook een pro rata berekening. Als werkgever hoeft u hiervoor niets te doen. Zoals bij de ecocheques doet het Sociaal Fonds voor de land- of tuinbouw de berekening per werknemer. Wij hebben een akkoord gesloten met Edenred inzake de ecocheques dat ook geldt voor deze coronapremie. Als werkgever zal u een brief ontvangen

van Edenred met het berekende bedrag aan ecocheques en consumptiecheques voor je vaste werknemers. Na betaling wordt de kaart van de werknemer opgeladen met het juiste bedrag. Het is belangrijk om de betaling vóór 20 december te doen zodat consumptiecheques vóór 31 december kunnen worden toegekend. ■

Wat als ik mijn werknemers al een coronapremie heb toegekend?

De consumptiecheque kan maximaal 500 euro bedragen. Dit houdt in dat er nog 350 euro op ondernemingsvlak kan worden toegekend. Er zijn bedrijven die al het volle bedrag van 500 euro hebben toegekend of een gedeelte daarvan. De vraag stelt zich dan ook hoe wij kunnen garanderen dat het plafond van 500 euro niet wordt overschreden. Wij hebben daarom de volgende afspraken gemaakt: wanneer je dit jaar als werkgever reeds consumptiecheques besteld hebt bij Edenred, zal de bestelling via het Sociaal Fonds niet doorgaan. Als je het maximum nog niet overschreden hebt en je wil nog iets extra voorzien, kan je steeds nog bijbestellen bij Edenred. Als je reeds een bestelling deed bij een andere leverancier, voor een hoger bedrag dan wat het Sociaal Fonds voor een werknemer berekend heeft, hoeft u de factuur van Edenred niet te betalen. Je zal hierover ook nog een brief ontvangen van het Sociaal Fonds.

Bekroonde innovaties

Hoewel Agribex dit jaar jammer genoeg niet kan doorgaan, is het toch interessant om de bekroonde innovaties met je te delen. De jury moest 45 dossiers beoordelen, waarvan 24 voor de plantaardige sector, elf voor de dierlijke en tien voor het domein tuin en groene zones. De jury oordeelde dat geen enkel dossier in aanmerking kwam voor goud, maar bekroonde er wel zes met een zilveren award.

Patrick Dieleman

Alma Pro Hygiëne Set

Zilveren Hoef Dit is een automatische melkdispenser die gebruikmaakt van ultraviolet licht (uv-C) om de speen en de onmiddellijke omgeving te desinfecteren zodra een kalf klaar is met drinken. Een uv-C-generator vernietigt de kiemen in de tank voor de bereiding van de kalvermelk op basis van melkpoeder. Urban GmbH & Co • stand 3304 (hal 3)

ECF-ophanghaak voor drinker

Zilveren Hoef Het ECF-ophangsysteem van Wennemars vergrendelt het hengsel van de speenemmer, zodat die niet meer op de grond kan vallen en vuil worden. De luxe-uitvoering van dit systeem laat toe om de emmer hoger te hangen, zodat de speen buiten bereik is van het kalf. Je kan de gewassen emmer ook onderste-

boven bij het kalf laten hangen. De emmer is met een deksel afgesloten waardoor er geen ongedierte aan of in de emmer kan.

Wennemars • stand 3302 (hal 3)

Quatro-bietenreiniger

Zilveren Hoef De Quattro is een stationaire of getrokken reiniger en -snijder van bieten en andere knollen (zoals aardappelen). Het reinigen gebeurt droog of nat via twee walsen en een (al dan niet met water gevulde) trommel. Stenen verlaten de machine over de volledige lengte via kleppen onder veerdruk. VDW Constructie • stand 3313 (hal 3)

ExactUnload

Zilveren Aar De aanhangwagens van het type Krone GX kunnen uitgerust worden met een optie die automatisch

de afdraaisnelheid regelt om het geladen product te verdelen over een ingestelde afstand. De lossnelheid van de aanhangwagen past zich aan de rijsnelheid aan. Zodoende wordt de loslengte gerespecteerd met een gelijk verdeelde laag product tot gevolg.

Krone • stand 6102 (hal 6)

Smart-Multi-Connect

Zilveren Aar Dit bedieningsconcept laat toe dat verschillende toestellen (zoals smartphone, tablet, laptop, pc) op hetzelfde ogenblik met de spuitmachine kunnen connecteren voor bediening, diagnose, software update, opvolging ... Dit kan zowel via ethernet-, wifi- als 3G/4G-verbinding.

Delvano • stand 6200 (hal 6)

AgXtend XPU

Zilveren Buxus Een tweetal jaar geleden werd elektrische onkruidbestrijding geïntroduceerd, als alternatief voor chemische herbiciden met de (Zasso) AgXtend XP300 in de akkerbouw en de XPS in de wijnbouw. De AgXtend XPU werd speciaal ontworpen voor het onderhoud van publieke paden en pleinen, straten en industrieterreinen. Door zijn compacte design is deze machine ideaal voor smalspoortractoren. ■

CNH Industrial XPU | AgXtend
Stand 5200 (hal 5)

JOSKIN

168C

AGRIBEX / JOSKIN

SPECIALE AGRIBEX ACTIE BLIJFT DOORGAAN!

Ondanks de annulering van de Agribex-show, handhaaft Joskin zijn commerciële actie.

Voor elke aankoop van **JOSKIN** materieel tot 31.12.21, bieden wij u:

een speciale korting van 2% op de JOSKIN prijslijst*

*Alleen in België

joskin.com

RAUCH : ONOVERTROFFEN STROOIPRECISIE

Uitstekende verfkwaliteit door dubbele poeder coating - EMC regulatie (op de AXIS en Axent gamma's) - Grote hoeveelheid aan corrosiebestendig roestvrij staal

Axis gamma
• Inhoud van 1 000 l tot 4 200 l
• Strooibreedte van 12 tot 50 m

Axent getrokken kunstmeststrooier
• Inhoud van 9 400 l
• Strooibreedte van 18 tot 50 m

MDS voor gras- en bouwland
• Inhoud van 700 tot 2 000 l
• Strooibreedte van 10 tot 24 m

MDS voor wijn- en boomgaard
• Inhoud van 500 tot 1 200 l
• Rijenstrooien mogelijk

Rue de Wergifosse 39, 4630 Soumagne
www.distribtech.be | 04 377 35 45

RAUCH
POWER FOR PRECISION

DistriTECH
JOSKIN
529B

Algemene vergadering Phytofar

“Uitdagingen klimaatcrisis samen aanpakken”

Twee weken geleden was het voor leden en relaties van de gewasbeschermingsfederatie Phytofar verzamelen geblazen voor de algemene vergadering. De centrale vraag was of technologie voldoende antwoorden kan leveren voor de voedingsketen om aan de uitdagingen door klimaatverandering tegemoet te komen.

Patrick Dieleman

Het was een hybride-event, met ongeveer evenveel aanwezigen in de zaal als online. Voorzitter Martin Van Gheluwe (Syngenta) gaf in zijn onlineverwelkoming een duidelijke boodschap mee: “De klimaatcrisis stelt ons voor enorme uitdagingen, maar we moeten die onbevreesd en vol vertrouwen aanpakken. Iedereen - landbouwers, toeleveringsbedrijven en overheid - moet in dezelfde richting kijken en dezelfde doelstellingen voor ogen hebben, namelijk een duurzame en weerbare voedselproductie in België en Europa. Dan kan ook iedereen met eigen expertise meewerken aan oplossingen.”

Wat zegt de wetenschap?

Professor conservatiebiologie Olivier Honnay van KU Leuven bracht een presentatie over hoe we de klimaatwijziging kunnen mitigeren en het mondiale voedselsysteem meer klimaatneutraal kunnen maken. Het is volgens hem heel belangrijk om de verdere ontbossing te stoppen. We moeten zelfs proberen om de voedselproductie nog efficiënter te maken en vrijgekomen gronden te bebossen. Mitigatie heeft volgens hem 3 sleutelwoorden: produceer, reduceer en restaureer.

Meer voedsel produceren op dezelfde ruimte vergt technische vooruitgang. Daarnaast moeten we de milieueffecten van onze productie verminderen. In West-Europa zijn de sleutelbegrippen onder meer: strokenteelt, precisielandbouw, gentechnologie, het gebruik van vanggewassen, biologische bestrijding en het verbeteren van de bodemkwaliteit. Een tweede belangrijk objectief is het reduceren van voedselverliezen (wat we vooral zien in minder ontwik-

kelde gebieden, waar veel van de productie verloren gaat kort na de oogst) en van voedselverspilling (voedsel dat op het einde van de keten verloren gaat in de detailhandel of bij de consument).

Wat zegt de maatschappij?

In het daaropvolgende debat ‘Plant based food chain and climate change: all hope on technology?’ gaven panelleden en publiek hun mening over hoe landbouw de klimaatcrisis kan helpen verzachten.

Professor Anne Legrève (UCLouvain) ziet de klimaatverandering overall. “Die heeft niet alleen invloed op nieuwe ziekten en plagen, maar op het totale systeem. We moeten evenwichten in natuurlijke systemen bestuderen en begrijpen om de onevenwichten in

Volgens professor Honnay zijn de sleutelbegrippen om de klimaatimpact te verminderen strokenteelt, precisielandbouw, gentechnologie, vanggewassen, biologische bestrijding en de bodemkwaliteit.

Martin Van Gheluwe, voorzitter van Phytofar, moest de aanwezigen noodgedwongen online verwelkomen. Volgens hem moeten landbouwers, toeleveringsbedrijven en overheid in dezelfde richting kijken en een duurzame en weerbare voedselproductie voor ogen hebben.

agro-alimentaire systemen op te lossen. Wetenschappelijk onderzoek blijft cruciaal om de klimaatverandering helemaal te doorgronden en zo een diversiteit aan innovatieve technieken (precisielandbouw, veredeling, nieuwe gewasbeschermingsmiddelen) te ontwikkelen die leiden tot een duurzame voedselzekerheid.” Kristiaan Van Laecke (ILVO/Seed@bel) zegt dat het niet makkelijk zal zijn om op korte termijn (2030) planten te ontwikkelen die beter aangepast zijn aan het veranderende klimaat. “Met klassieke veredeling alleen, komen we er niet. Er is dringend nood aan een Europese regelgeving voor nieuwe technieken om vooruit te komen.” Daarnaast is het nodig om quarantaine-organismen te monitoren en in te zetten op een grotere biodiversiteit om explosieve uitbraken te voorkomen. Ook Marc Sneyders (Bayer CropScience) ziet de uitdagingen van de klimaatverandering: ziekten en plagen komen vroeger of later en zijn sterker. Het wegvallen van erkenningen van gewasbeschermingsmiddelen maakt het telen risicovoller. Om de impact van gewasbeschermingsmiddelen te reduceren ziet hij veel heil in precisielandbouw. Zeker voor kleinere landbouwers vergt dat een nauwe samenwerking met loonwerkers, zodat ze de allernieuwste technieken niet zelf hoeven aan te

kopen.

Geert Plaetinck (Syngenta Ghent Innovation Center) stelde dat ziekten en plagen een enorm aanpassingsvermogen hebben. “We moeten werken aan een gemengd systeem waarin biocontrolemiddelen de klassieke gewasbescherming aanvullen.” Hij keek ook naar politiek en maatschappij, die tegengestelde eisen hebben. Enerzijds vraagt men om verduurzaming, maar anderzijds heerst er technofobie. “Er moet vrijheid gegeven worden om aan innovatie te doen, het politieke klimaat moet dat mogelijk maken. De tijdsdruk die ons opgelegd wordt door de Green Deal zou hierbij stimulerend kunnen werken.”

Anne-Catherine Dalcq van CEJA vertegenwoordigt de Europese jonge landbouwers. Ze ziet grote verschillen door de diversiteit in hun bedrijven en landbouwsystemen, bodems en klimaatomstandigheden. Voor de jonge landbouwers is de overgangperiode kort. Ze zullen extra budgetten nodig hebben, bijvoorbeeld om nieuwe technologieën te kunnen inzetten. Het aspect voedselverliezen werd behartigd door Eric Demaeght, die met en Vie Atelier soep maakt van reststromen van groenten, onder meer niet verkochte producten van veilingen. Hij rekent op een gedragsverandering van de consument, want zij moeten een

eerlijke prijs willen betalen voor duurzame voeding. De panelleden waren het erover eens dat we maar oplossingen kunnen brengen voor de genoemde uitdagingen wanneer gelijktijdig diverse sporen bewandeld worden en iedereen zijn steentje bijdraagt. Er werd sterk naar de overheid gekeken, onder meer naar de Europese overheid voor het erkennen van biologische bestrijdingsmiddelen – die toch een alternatief moeten brengen voor het reduceren van chemische gewasbescherming – en om innovatieve veredelings technieken toe te laten, waarvan crispr-cas er één is. Op nationaal vlak is er onderzoek nodig en ondersteuning van de landbouwers voor de investeringen.

En het beleid

Federaal minister van Landbouw David Clarinval deed bij monde van kabinetsmedewerker Pierrick Walravens beroep op ieders zin voor innovatie om een driedubbel doel te bewerkstelligen. “De landbouw van morgen moet kunnen rekenen op gewasbeschermingsmiddelen die doeltreffend zijn, het milieu respecteren en ook economisch duurzaam zijn.” Secretaris-generaal Peter Jaeken, van Phytofar mocht de avond afsluiten met een positief gevoel. Hij wees op het tachtigjarig bestaan van zijn organisatie. “Phytofar heeft zich in dit vreemde maar boeiende coronajaar 2020-2021 ingezet om mee te blijven zoeken naar duurzame oplossingen voor de landbouw en daarover te communiceren. We doen dat al 80 jaar, want in 1941 verzamelden de eerste pioniers zich om samen te werken, om samen oplossingen te zoeken. Phytofar, dat zijn jullie, onze leden, gedreven mensen met passie voor landbouw, voor planten, voor innovatie! Er ligt nog veel werk op de plank, voor ons en voor de hele agrovoedingsketen maar ik neem de uitdagingen graag aan, samen met jullie en mijn enthousiast team.” ■

VACATURES
VZW BOEREN OP EEN KRUISPUNT

Vzw Boeren op een Kruispunt is een hulporganisatie voor alle Vlaamse boeren en tuinders op een kruispunt in hun leven. We begeleiden Vlaamse land- en tuinbouwers bij financiële, economische, psychologische, technische of sociale problemen. Onze medewerkers gaan voor een integrale begeleiding van onze adviesvragers, zonder te zoeken naar oorzaken en schuldigen. Ons doel is het welzijn van boeren en tuinders in moeilijkheden te verhogen.

Voor een snelle indiensttreding zijn we op zoek naar

2 Adviseurs

Voor begeleiding van onze Vlaamse land- en tuinbouwers.
Een hogere opleiding, met grote voorkeur opleiding tot dierenarts, en kennis van de landbouwwereld is een must.

Wat kunnen we je bieden?

- Een uitdagende job in een divers team (vaste medewerkers, freelance psychologen, vrijwilligers), soms onvoorspelbaar, maar bijna altijd inspirerend en boeiend;
- Een correcte verloning, met extralegale voordelen;
- Ruimte voor initiatief en permanente bijscholing;
- Eén voltijds contract van onbepaalde duur, één voltijds contract van 1 jaar.

Hoe solliciteren?
Wil je mee aan de toekomst van onze land- en tuinbouwers bouwen? Trek je onze doelgroep mee met je talent? Dan ben jij misschien degene die we zoeken.

Lees de uitgebreide info, omschrijving en hoe te solliciteren op www.boerenopeenkruispunt.be/vacatures.
Solliciteren voor 15/12/2021

De beste genetica van alle rassen voor U

Onze passie tot uw dienst

Top index • Breed aanbod
Gepassioneerd team

Smart Veil Ontdek onze oplossing voor **geboorte detectie**

Chemin du Teroit 32
5590 CINEY
Belgium
083 68 70 65

Onze partners:

- GEBALANCEERDE FOKKERIJ VOOR MAXIMAAL RENDEMENT
- STEEDS DE BESTE VOEDERCONVERSIE
- VERNIEUWDE FOKKERIJ
- MINDER MILIEUBELASTEND

Voor de juiste beerkeuze op maat van uw bedrijf:
Neem contact op met Peter 0472 57 49 79

WWW.VLAAMSEPIETRAINFOKKERIJ.BE

132986M95368

Wat eten we vandaag?

Een steeds weerkerende vraag in elk gezin, ongeacht samenstelling en leeftijd, is de vraag 'wat gaan we eten vandaag?'. Die nood aan inspiratie hiervoor blijft, zo blijkt uit onderzoek van iVox in opdracht van VLAM. Naast kookboeken zijn websites de belangrijkste inspiratiebron voor recepten in Vlaanderen.

VLAM heeft 25 jaar ervaring met websites. Waar die vroeger nog voor elke productgroep of campagne apart ontwikkeld werden, omdat de promotie ook zo gefinancierd en gestructureerd wordt, zijn die gaandeweg gebundeld in één gemeenschappelijk kookplatform, dat we aanbieden in het Nederlands en het Frans: lekkervanbijons.be/biendechezvous.be. Een gespecialiseerd team beheert dit gigantische platform dat intussen 12,5 miljoen bezoeken en meer dan 142.000 volgers op sociale media telt en 64.700 abonnees op de nieuwsbrief. Lekkervanbijons.be staat daarmee in de top 5 van meest bezochte kookwebsites in Vlaanderen. Om onze positie te behouden en liefst nog te versterken en om technisch up-to-date te blijven, hebben we de website de afgelopen maanden vernieuwd. De website is technisch up-to-date en we spendeerden veel aandacht aan de gebruiksvriendelijkheid. We voegden bovendien enkele nieuwe toepassingen door. Zo kan de gebruiker de ingrediënten van de recepten aanpassen naargelang het aantal personen waar hij het gerecht voor maakt. De gebruiker kan de ingrediënten ook aanvinken en toevoegen aan zijn boodschappenlijstje of kopiëren naar zijn eigen notitie-app. Dat boodschappenlijstje zal geraadpleegd kunnen worden in het persoonlijk profiel van de bezoeker. Met dat persoonlijk profiel kan de bezoeker ook favoriete recepten opslaan. Hij kan de recepten ook een rating geven. De homepage van lekkervanbijons.be zal bovendien aan de hand van de gegevens van dat profiel aangepast worden. Zo zal de gebruiker recepten te zien krijgen die voor hem interessant zijn. De centrale doelstelling, namelijk inspireren en informeren over producten van bij ons op het ritme van de seizoenen en de actualiteit, blijft behouden. We doen dat met recepten, kookvideo's, verhalen van vakmensen en ambassadeurs van Lekker van bij ons, die we ook verspreiden via een nieuwsbrief en via sociale media (Pinterest, Facebook, Instagram en Twitter). We investeren continu in nieuw en aantrekkelijk materiaal en haken in op kooktrends en buitenlandse keukens, zonder onze Vlaamse tradities te verloochenen uiteraard. We informeren ook over gezonde voeding en hoe je de kwaliteit van een product kan beoordelen. Bezoekers surfen tegenwoordig meer mobiel dan via een pc of iPad. Daar hebben we heel sterk rekening mee gehouden bij de vernieuwing. De vernieuwde website is namelijk superhandig voor mobiel gebruik. Kriebelt het om een kijkje te nemen? Doe gerust en laat ons weten wat je ervan vindt via info@lekkervanbijons.be.

Liliane Driesen, coördinator Lekker van bij ons bij VLAM

Zuivelverwerking op de hoeve becijferd

De afgelopen periode deed het Steunpunt Korte Keten in samenwerking met SBB Accountants & Adviseurs onderzoek naar kerncijfers in de hoevezuivelverwerking. Met financiële steun van de FOD Economie werd getracht de economische (meer)waarde van deze neventak te objectiveren en inzicht te krijgen in cijfers als omzetten, kosten en investeringslasten van een zuivelverwerkingstak op een landbouwbedrijf.

Koen Vanhentenrijk, Steunpunt Korte Keten en Gert Van Thillo, SBB Accountants & Adviseurs

Werkwijze onderzoek

In dit onderzoek werden twee sporen bewandeld. Enerzijds analyseerde het Steunpunt Korte Keten elf hoevezuivelaars in detail, vertrekkende vanuit de SBB-resultaatrekening 2020. Deze rekening werd aangevuld met technische en detailgegevens tijdens één individueel gesprek met de ondernemer. Via een tool werden de landbouw-

en de zuivelverwerkingscijfers van elkaar gescheiden. Bovendien werd er gepoogd om te verdiepen tot op zuivelproductniveau. Anderzijds focuste SBB zich voornamelijk op de investeringen. Zo benaderde zij haar klanten die tussen 2015-2020 VLIF-investeringssteun voor korte keten zuivelverwerking aanvragen. Twintig hoevezuivelaars stemden in om hun cijfers op te laten opnemen in de desktopanalyse.

Deelnemende hoevezuivelaars

Voor het detailonderzoek werd bij aanvang gestreefd naar een homogene pool van bedrijven. Bijgevolg werd er gekozen voor hoevezuivelaars en werden specifieke kaasmakers voorlopig niet opgenomen. Echter, tijdens de individuele bezoeken bleek al snel dat er van homogeniteit weinig sprake was. De basisgegevens in tabel 1 tonen de variatie aan.

Op de onderzochte bedrijven kwamen bovendien meer dan elf verschillende eindproducten voor. In de meeste bedrijven werden minimaal drie verschillende productgroepen aangeboden aan de consument. Het ene zuivelverwerkingsbedrijf is duidelijk het andere niet.

Omzet – kosten = arbeidsinkomen

Ook als we kijken naar de omzet en de kosten van de zuivelverwerkingstak op de onderzochte bedrijven kwamen grote verschillen naar voren (tabel 2). Zo varieert de omzet van ± 28.000 tot ± 549.000 euro. De omzetmediaan geeft 102.681 euro aan op jaarbasis. Zetten we de zuivelverwerkingsomzet uit ten opzichte van de overige omzet

Het ene zuivelverwerkingsbedrijf is duidelijk het andere niet.

van dit landbouwbedrijf, dan bekomen we een variatie van 3 tot 88%. Gemiddeld genomen komt 36% van de omzet op deze landbouwbedrijven uit de zuivelverwerking. Ook voor de totale kosten (exclusief loonkosten) variëren de verkregen cijfers erg, namelijk van ± 21.000 tot ± 443.000 euro. De totale kostenmediaan geeft 90.994 euro aan op jaarbasis. Door de omzetten te verminderen met de totale kosten werd een arbeidsinkomen bekomen. Voor de zuivelverwerking varieert dat van ± 1300 tot ± 106.000 euro. De arbeidsinkomenmediaan geeft 22.923 euro aan op jaarbasis. Delen we dit arbeidsinkomen door het totaal aantal geschatte werkuren, dan bekomen we het arbeidsinkomen per gewerkt uur. Dit varieert op de onderzochte bedrij-

ven sterk, van 0,85 tot 11,58 euro per uur. Respectievelijk 60% van de bedrijven houdt meer dan 5 euro per uur aan arbeidsinkomen over. Gemiddeld genomen verwerft een hoevezuivelaar van deze pool een inkomen van 6,04 euro per uur verrichte arbeid.

Focus op de investeringen

In de SBB-desktopanalyse van twintig bedrijven werden de investeringen waarvoor VLIF-investeringssteun verkregen werd, bekeken en opgesplitst in vijf categorieën (tabel 3).

Verwerkingsmateriaal per productgroep populairste categorie

Er werd meestal voor verschillende categorieën investeringssteun aange-

Tabel 1. Basisgegevens deelnemende hoevezuivelaars

Parameter	Variëert tussen	Mediaan
Liters melk verwerkt	1420-200.000 liter	51.019 liter
Verwerkte liters t.o.v. geproduceerde liters melk	0,2%-100%	10%
Totale geschatte werkuren in verwerking & verkoop	1184-9370 uren	3568 uren
Aantal voltijdse arbeidskrachten in verwerking & verkoop	0,7-5,2 VAK	2,1 VAK

Tabel 2. Arbeidsinkomen

	Omzet zuivelverwerking	Aandeel totale omzet	Totale kosten zuivelverwerking (excl. loonkosten)	Arbeidsinkomen zuivelverwerking	Arbeidsinkomen per gewerkt uur zuivelverwerking
Min	27.943,27 euro	3%	21.466,42 euro	1.327,94 euro	0,85 euro
Max	548.723,70 euro	88%	443.087,97 euro	105.635,00 euro	11,58 euro
Gemiddelde	157.320,21 euro	36%	128.261,34 euro	29.058,80 euro	6,04 euro
Mediaan	102.681,09 euro	28%	90.944,60 euro	22.923,47 euro	5,46 euro

Tabel 3. Categorieën voor VLIF-investeringssteun

Categorie	Voorbeelden
Gebouwen en inrichting	Verwerkingsruimte, verkoopruimte, buitenruimte, koelruimte, ruwbouw ...
Verwerkingsmateriaal algemeen	Diepvriezer, frigo, etiketteerder, afwasmachine ...
Verwerkingsmateriaal per productgroep	Koeling, pasteurisator, afvulmachine, kookketel, ijssturbine, snelvriezer...
Verkoopmateriaal	Bestelwagen, vrachtwagen, koeltoeg, inrichting verkoopruimte, automaat, marktwagen, ijsbakken ...
Marketing	Opstartkosten (studiewerk, marketingplan ...)

vraagd. Meer dan twee derde van de onderzochte groep vraagt een investering aan in drie of meer van de subcategorieën. Liefst 85% vroeg investeringssteun aan voor een investering die we kunnen catalogeren onder de verwerking van een bepaalde productgroep (bijvoorbeeld een ijs turbine). Slechts 10% van de ondernemers vroeg steun aan voor een marketinggerichte investering (figuur 1).

Grote spreiding in het totale investeringsbedrag

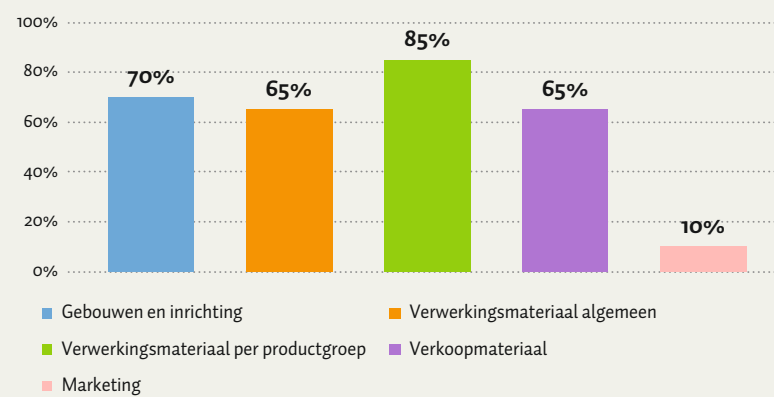
Als we het totale investeringsbedrag van hoog naar laag rangschikken, zien we een grote spreiding in de hoogte van de investeringen. Vier bedrijven investeerden minder dan 20.000 euro, terwijl vijf bedrijven meer dan 120.000 euro investeerden. Het mag niet verwonderlijk zijn dat de drie bedrijven met de hoogste investeringskosten alle drie bedrijven zijn die starten met hoevezuivel (figuur 2).

We kunnen opmerken dat de helft van de bedrijven meer dan 75.000 euro investeert. Het gemiddelde investeringsbedrag is dan ook net geen 70.000 euro. Tegenover de tien bedrijven met een lagere investeringskost (nummer 11 tot en met 20), heeft deze groep vooral hogere investeringen uitgevoerd binnen de categorie 'Gebouwen en inrichting'.

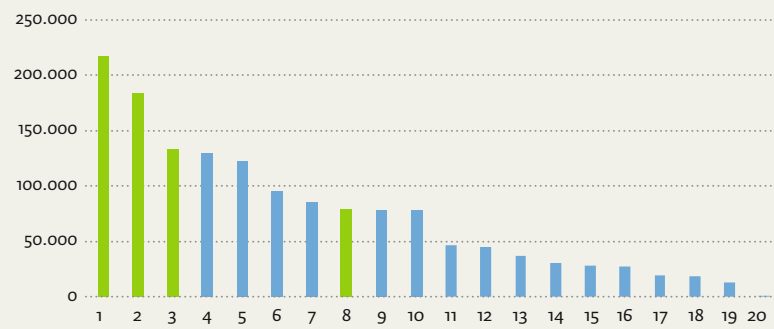
Creëerde de zuivelverwerking een meerwaarde?

Om de economische (meer)waarde van eigen zuivelverwerking te objectiveren, kijken we terug naar het detailonderzoek van Steunpunt Korte Keten. De parameter 'Gecreëerde meerwaarde' werd gedefinieerd als de omzet zuivelverwerking min de verwerkte liters melk vermenigvuldigd met de eigen gemiddelde melkprijs, aangezien de melk hier ter plaatse verwerkt wordt en niet naar de melkerij gaat. Deze keuze levert een economische meerwaarde op. In dit onderzoek varieert

Figuur 1. Investerings volgens populariteit

Figuur 2. Totaal investeringsbedrag

deze meerwaarde van ± 23.000 tot ± 526.000 euro. Gemiddeld genomen werd op deze bedrijven dus 77.000 euro gecreëerd door zuivelverwerking. Opgelet, hierbij werd geen rekening gehouden met de bijkomende kosten als gevolg van deze keuze.

En op productniveau?

Bij het inzoomen op productniveau werd duidelijk dat op het terrein hier rond zeer weinig gekend is of genoteerd wordt. Het gebruik van niet-ideale verdeelsleutels zoals liters melk, omzet of tijdsinvestering en schattingen zijn hiervan een gevolg. De bekomen resultaten op productniveau zijn louter illustratief voor de deelnemende bedrijven en moeten verder individueel bekeken worden. Algemeen kunnen we stellen dat er duidelijke kosten- en rendementsverschillen zijn tussen ver-

schillende productgroepen en dat de arbeidskosten bijna steeds erg doorslaggevend zijn.

Hoe gaat het verder?

Voel jij na het lezen van dit artikel ook de nood om een beter zicht te krijgen op een neventak van jouw bedrijf? Laat het dan zeker weten, want ook in 2022-2023 gaan we verder op zoek naar kerncijfers uit de korte keten. We zetten dit onderzoek verder en tevens open voor alle korteketentaken waarvan de cijfers momenteel verweven zitten in de algemene resultaatrekening van het gehele landbouwbedrijf. Contacteer zeker het Steunpunt Korte Keten bij interesse. ■

Dit onderzoek werd mogelijk gemaakt met financiële steun van de FOD Economie.

Dimitri Delbeke (SBB)
Lesgever

Starterscursus type A & B

Een land- of tuinbouwbedrijf opstarten. Wat nu?

Dimitri Delbeke werkt als bedrijfs-economisch adviseur en fiscaal consulent bij SBB. Hij adviseert landbouwers en tuinders onder andere bij overnames of begeleidt hen in de zoektocht naar een optimale bedrijfsstructuur. In de starterscursus type A heeft hij het over de verschillende uitbatingsvormen en vennootschappen en bespreekt hij de belangrijke facetten bij een overname.

Wil jij een land- of tuinbouwbedrijf opstarten of overnemen of overweeg je een carrière in land- of tuinbouw? Dan is de starterscursus, de beste basisopleiding en ideale voorbereiding. Deze cursus leidt naar het installatieattest dat recht geeft op financiële ondersteuning via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Dit voorjaar start op verschillende locaties in Vlaanderen de type A&B-cursus.

Schrijf je in via www.boerenbond.be/starten-land-tuinbouw. Boerenbondleden genieten korting! Stel je vragen via vorming@boerenbond.be.

CH₄

Convenant Enterische Emissies deel 2

In het Convenant Enterische Emissies maken de Vlaamse overheid en de volledige sector werk van het reduceren van pens-emissies van runderen om zo de klimaatdoelstellingen van de landbouwsector te realiseren. Doel is om de methaanuitstoot die in de pens gevormd wordt met 19% te verminderen ten opzichte van 2005. Landbouwers kunnen in dat kader verschillende maatregelen nemen. In dit artikel gaan we in op het combineren van bierdraf en koolzaadschroot.

Meer informatie op www.rundveeloket.be/CEER/.

In een volgend artikel bespreken we de maatregel 'langleefbaarheid en vervanging.'

Luc Criel slaagt erin zijn jongveestapel beperkt te houden door te streven naar een hoge gezondheid en topgenetica.

Maatregel 2: Optimale jongveeopfok

Dankzij een optimale jongveeopfok kan de melkveehouder een lagere afkalfleeftijd nastreven waardoor het aandeel jongvee op een melkveebedrijf beperkt wordt. Een jongere – maar verantwoorde – afkalfleeftijd leidt tot jongvee dat minder lang niet-productief is. Dit resulteert in een lager aandeel jongvee waardoor de emissies van het bedrijf gaan dalen. Streefcijfer is een afkalfleeftijd van 24 maanden. Bij een gemiddelde afkalfleeftijd van 26 maanden, zal één stuk jongvee in totaal 88 kg methaan per jaar produceren. Per dier dat minder gehouden wordt, zal dit dus gereduceerd worden met 88 kg methaan. Een optimale jongveeopfok leidt tot een positief effect op het aantal lactaties, productieve dagen, productie in eerste lactatie en levensproductie. Wel kan dit leiden tot een hoger gebruik van melkpoeder en krachtvoeder met zijn eigen klimaatimpact. Door te streven naar het gebruik van hoogwaardige ruwvoerders en bijproducten kan dit neveneffect vermeden worden. De monitoring en opvolging van deze maatregel gebeuren via de duurzaamheidsmonitor van MilkBE.

Bron: Rundveeloket

Beperkte jongveestapel door gezondheid en topgenetica

De melkveehouders die zich het meeste toeleggen op jongveeopfok, hebben vaak het minste jongvee. Maar dit bereik je niet met een vingerknip, weet Luc Criel uit Sleidinge. Een hoge gezondheidsstatus vindt hij een basisvoorwaarde, net zoals het inzetten van de beste genetica.

Ivan De Clercq

Let meer dan 100 koeien bevinden zich in de melkveestal van Luc Criel (54) uit Sleidinge (Evergem). De dieren zitten aan een jaarproductie van 9450 liter, met een vet- en eiwitgehalte van respectievelijk 4,9 en 3,8%. “Vet- en eiwitgehalte zijn voor mij altijd een belangrijker fokdoel geweest dan puur de productie op zich.”

Heel veel biest

Meer doen met minder is ook het devies in de jongveeaanpak. De gemiddelde afkalfleeftijd bedraagt 23 maanden. Om jongvee van 14 maanden inseminatieklaar te krijgen, wordt er vaak naar het rantsoen gekeken. Maar het is veel meer dan dat. “Voor mij is een hoge gezondheidsstatus het allerbelangrijkste. Wij zijn vrij van BVD, IBR, neospora en para-tbc. Daarom dat we de kalveren tot een leeftijd van 2,5 maand heel veel biest geven en ook koeienmelk. Pasgeboren kalveren krijgen maar liefst acht liter biest, waarvan zes liter de eerste dag. “Vroeger streefde ik naar vier liter biest, maar sinds ik nog meer biest geef, heb ik nog minder problemen. Biest is het goedkoopste medicijn, en vooral het goedkoopste preventiemiddel.”

Individuele opvolging

De jonge kalveren worden gehuisvest in eenlingboxen, die volledig zelf ontworpen zijn. Naast de drinkknippels met wateraansluiting vallen vooral de ruime afmetingen op. “Ik hou de kalveren

individueel tot een leeftijd van 2,5 maand. Dan worden ze gespeend, en pas een paar dagen later zet ik ze in groep.” Door de kalveren zo lang individueel te huisvesten ziet Luc het onmiddellijk als er iets mis is met mest, eten of drinken. De melkgift wordt opgebouwd naar maximaal 10-12 liter melk per dag, en dan weer afgebouwd om te stoppen op 2,5 maand. Vanaf een dag of vijf krijgen ze hooi en een standaard kalverkorrel. Vanaf vier maanden krijgen ze net zoals de koeien een hoogkwalitatief rantsoen dat bestaat uit 50% mais en 50% voordroogkuil tot de leeftijd van ongeveer een jaar. Vanaf drie maanden krijgen ze ook aangepaste vitaminen en mineralen.

Leegstand

Ook voor de groepshuisvesting laat Luc zijn opvolging van nabij niet los. “Ik probeer in de groepsboxen altijd een periode van 14 dagen leegstand te respecteren. Door enkele jaren geleden afscheid te nemen van ons vleesvee, hebben we ook de plaats daarvoor. Na elk gebruik reinig en ontsmet ik de hokken grondig. Voordien had ik soms last van kalveren met coccidiose. Door de leegstand en het reinigen is dat verleden tijd.” Het gevolg is dat Luc de afgelopen 2,5 jaar nog geen kalf verloor. Het laat-Luc toe om twee derde van alle koeien met Belgisch witblauw te insemineren. Er is nauwelijks 56% jongvee aanwezig ten opzichte van het aantal

melkkoeien. “Dat is lager dan de standaard in de sector, maar ik zie het eigenlijk liever nog lager.”

Genomictest

Als risico van het houden van weinig jongvee wordt dikwijls geopperd dat het de mogelijkheden beperkt om oudere, minder goed presterende koeien te vervangen door jongvee of om minder goed ontwikkeld jongvee van de hand te doen. Luc neemt daarom geen risico's. “Alle kalveren die koe worden, moeten topkwaliteit zijn. Ik wil niet dat een dier dat aan de melk komt, plots taai blijkt te melken of slecht beenwerk heeft. Daarom worden alle kalveren via oorbiopt op genomics beoordeeld. Op de top 15% van de koeien gebruik ik gesekst sperma, net als op 90% van het jongvee.”

Portemonnee en milieu

Als belangrijke stap vooruit noemt Luc de inkorting van de wachtperiode na het afnemen van het oorbiopt. Doordat dit nu rond de drie weken bedraagt, kunnen kalveren die niet in het fokdoel passen, nog naar de kalvermesterij. “Door de lat zo hoog te leggen (200 punten op de NVI-fokwaardeschatting), ben ik er vrijwel zeker van dat ik alleen maar hoogkwalitatieve koeien in de veestapel introduceer. En ik dus zo minder jongvee kan aanhouden. Dat is goed voor de portemonnee, en goed voor het milieu. Waarom zou je het als boer dan niet doen?” ■

“Biest is het goedkoopste medicijn.”

Vier boerinnen startten hun idee via Ondernemerscoach

De afgelopen twee jaar hebben onderne-
mende boeren uit de provincie Antwer-
pen – ondanks de coronacrisis – een
nieuwe, frisse wind door hun bedrijf laten
waaien. Via het project Ondernemers-
coach ontwikkelden ze hun innovatieve
ideeën en maakten ze hun bedrijven meer
weerbaar en klaar voor de toekomst.

Liesbet Corthout

Het project Ondernemerscoach onder-
steunde plattelandsondernemers om
sneller uit de ideefase te geraken bij het
ontwikkelen van een idee tot een concrete reali-
satie, het aanpakken van een probleem of het
verder professionaliseren van hun onderneming.
De twee coaches die het project trokken, zijn
Patrick Pasgang, consultant korte keten & land-
bouwverbreding bij Boerenbond en Greet
Aernouts, projectcoördinator bij Rurant.
Nadat ideeën werden aangemeld en via een
korte pitch voorgesteld aan een groep experts,
volgde een intensief coachingstraject. Verschil-
lende workshops en events versterkten de
ondernemers in hun vaardigheden waardoor de
coaching efficiënter verliep en in tijd beperkt
bleef. Door een pool van experts op te zetten
bouwden Patrick en Greet een uitgebreid ken-
nis- en expertisenetwerk uit. Zo groeide er een
dynamisch ecosysteem van plattelandsonder-
nemers, experts, coaches en partners. Zo'n
netwerk kan het ondernemerschap op het plat-
teland een enorme boost geven. Vier onderne-
mende vrouwen uit de provincie Antwerpen
rondden recentelijk het traject van de onderne-
merscoach af. Alle vier kwamen ze met een
ander vraagstuk naar de coaches, en alle vier
werkten ze een andere oplossing uit. Hun verha-
len zijn een bron van inspiratie voor wie zelf ook
een idee wil pitchen en nog hulp zoekt om dat
verder uit te werken.

IJshoeve in Nijlen

Caroline Vermeiren van de IJshoeve wilde een zomer-
terrassen realiseren. “We waren zelf een beetje met het
idee aan de slag gegaan, maar we hadden vooral veel
vragen. Hoe bouw je zo'n idee uit tot een realistisch
concept? We wilden het op een juiste, grondige manier
aanpakken en er iets leuks van maken, dat goed door-
dacht was. Mijn ouders hebben een melkveebedrijf
maar ze zijn stilaan pensioengerechtigd. Ik ben tien
jaar geleden gestart met verwerking van ijs in bijbe-
roep en zoek nu mijn plaats in het bedrijf.
Wat mij bij Ondernemerscoach vooral is opgevallen, is
dat alle ondernemers in de land- en tuinbouw, welke
activiteit ze ook doen of in welke sector ze ook werken,
met dezelfde vragen en onzekerheden zitten. Zijn we
wel goed bezig? Klopt onze prijszetting? We staan ach-
ter ons product, maar hoe brengen we ons verhaal naar
buiten? Iedereen zat met gelijkaardige uitdagingen.
Vanwege de coronacrisis verliep het traject grotendeels
online en dat vond ik persoonlijk wel jammer. Maar er
is toch een band tussen de deelnemers. Ik geloof er
sterk in dat wij ook in de toekomst als groep verder
kunnen gaan en op elkaar kunnen terugvallen wanneer
we vragen hebben of nieuwe ideeën willen aftoetsen.”

Bio in Veerle-Laakdal

Bi Verbraecken runde samen met haar partner al bioerderij De
Lommerte met daarbij een boerderijwinkel voor verse boodschap-
pen. Het gamma dat ze daar verkoopt heeft ze recentelijk uitge-
breid. “Naast eigen rund- en varkensvlees zijn we dit jaar ook
gestart met biologische kippen in een mobiele weidestal, die wij
verkopen in onze hoevewinkel. Ik schreef mij in voor Onderne-
merscoach omdat ik na mijn opleiding biologische landbouw
graag eens wilde afstemmen met collega's om te weten hoe het bij
hen gaat. Om te netwerken dus, maar ook om mijn ideeën verder
te ontwikkelen. Vanwege corona waren het vooral online les- en
netwerkmomenten, met huiswerkopdrachten om verder over na
te denken. Natuurlijk kwamen er vanuit het netwerk ook tips om
mee aan de slag te gaan.

Wat mij het meest is bijgebleven, is dat wij ons als ondernemer de
vraag moeten stellen: waarom verkoop je jouw product en
waarom doe je dat op jouw manier? Storytelling is heel belangrijk.
Het waarom achter je bedrijf duidelijk stellen, daar begint het toch
mee. En ook weten: wat zijn mijn unieke verkoopskenmerken en
waarom zouden mensen net mijn product moeten kopen?”
“Wij zijn een jong, ondernemend, biologisch landbouwbedrijf. We
doen het niet slecht, maar we zijn nog maar starters. We staan nog
niet waar we zouden willen staan. Ondernemen in de landbouw
gaat met bergen en dalen. Omdat wij verschillende takken in ons
bedrijf hebben, is er risicospreiding. Loopt het in één tak al eens
wat minder, dan vangen de andere dit weer op. Ik heb ook geleerd
om er een stukje op te vertrouwen dat het goed komt. Als je echt
een sterk verhaal hebt en je gelooft in het product, dan moet het
lukken. De landbouw is een heel mooie sector, maar ook een
moeilijke. Het was fijn dat ik in Ondernemerscoach mensen heb
leren kennen die in dezelfde situatie zitten als ik.”

Escargots in Retie

Nikki Van Roy is een nieuwkomer
in de landbouwsector. Ze begon
met de teelt van escargots die ze
wil verkopen aan plaatselijke res-
taurants. Intussen heeft ze haar
eerste leveringen achter de rug bij
twee restaurants in Turnhout. “Ik
heb echt heel veel gehad aan de
begeleiding van Patrick en Greet.
Zo kreeg ik gericht advies over
zaken waar je als starter nu een-
maal niks over weet, bijvoorbeeld
hoe ik de waarde moet berekenen
van tweedehands aangekocht
materiaal. Als de begeleiders toch
het antwoord op mijn vraag niet
wisten, konden ze mij wel door-
verwijzen naar andere experts.
Overigens heb ik ook heel veel
gehad aan de groep. We houden
nog altijd contact en ik kan met
vragen of bedenkingen nog altijd
bij hen terecht.” ▶

Bijzonder varkensvlees in Ravels

Ann Christianen heeft samen met haar echtgenoot een varkensbedrijf in Ravels. "Sinds een vijftal jaar kweken wij ook Duroc-varkens, waarvan we een deel zelf vermarkten via slagers in de Kempen. Dat liep niet slecht, maar we wilden dat verder uitbouwen en ik heb niet echt kaas gegeten van ondernemerschap en marketing. Vanuit die optiek heb ik deelgenomen aan Ondernemerscoach. Al snel begonnen er allerlei ideeën te rijpen. Zo wilden wij ons product en het verhaal erachter goed bekend kunnen maken en mensen ook echt komen laten kijken. We zouden hen graag de sfeer komen laten opsnuiven, vergelijken en natuurlijk proeven. Onze klanten echt laten zien welk vlees ze in de kuip hebben, vinden we belangrijk. Zo is het idee ontstaan om een kijkstal te bouwen met polyvalente ruimte. Ik heb tijdens het traject enorm veel informatie meegekregen. Ik heb geen achtergrond in economie of marketing en de stof was echt wel heel diepgaand, maar ik vond het leerrijk en boeiend. Intussen kan ik goed overweg met het *business model canvas*. Wat ik vooral heb geleerd, is om te blijven focussen op het basisidee dat je hebt. Neem nu onze naam. Wij heten 'Duroc de Kempen', maar hebben hier ook andere exclusieve rassen. Toch is en blijft Duroc onze corebusiness, dus onze naam kan blijven. Dat is maar een heel klein voorbeeld, maar doorheen de opleiding kom je tot heel veel van dit soort inzichten en dat is enorm waardevol. Wanneer onze nieuwe ruimte klaar is, willen wij deze ook openstellen naar het brede publiek. Via een glazen wand gaan passanten bij ons kunnen binnenkijken. Onze sector komt geregeld negatief in het nieuws. Wij willen dat op onze manier een beetje counteren. Onbekend is onbemind, en als wij niet over onszelf communiceren, doen anderen het wel voor ons. Wij willen graag ons steentje daaraan bijdragen." ■

Patrick Pasgang

Consulent korte keten & landbouwverbreding
patrick.pasgang@boerenbond.be

Ook een boerenidee?

Ondernemerscoach was een tweejarig plattelandproject met Boerenbond, Rurant vzw en de provincie Antwerpen als partners. Via een ideepitch (Schatten op het platteland) konden land- en tuinbouwers in aanmerking komen voor een individuele trajectbegeleiding bij de realisatie van hun projectidee. Gedurende telkens één jaar organiseerden we workshops waarna de geselecteerde ondernemers effectief aan het werk gingen met de opgedane kennis. Ervaren coaches zorgden voor verdere opvolging en hielpen waar mogelijk. Een lerend netwerk met alle deelnemers zorgt voor de continuïteit nadien, waarbij ondernemers elkaar weten te vinden en elkaar versterken en waarbij wij als partners bijspringen bij specifieke vragen en/of problemen. Ook nu nog kunnen ondernemers een beroep blijven doen op ons voor een trajectbegeleiding. Op basis van de vraag kijken we hoe we kunnen helpen, met welke partners en of er projectmiddelen gevonden kunnen worden. Momenteel loopt in elke Vlaamse provincie een gelijkaardig kennismakingmoment onder de noemer 'Van boerenidee tot ondernemerssucces'.

Dit project loopt in samenwerking met deze partners.

De focus in Stiel van december

Jonas Smeulders, Groene Kring

Hoe ziet de landbouw in Wallonië eruit?

Anne-Catherine Dalcq, ondervoorzitter van FJA, aan het woord

Anne-Catherine Dalcq is de ondervoorzitter van *La Fédération des Jeunes Agriculteurs* (FJA), de Waalse tegenhanger van Groene Kring. Daarnaast is ze ook ondervoorzitter van CEJA, de Europese organisatie van jonge boeren. Dat wil dus zeggen dat ze dagelijks bezig is met de toekomst van jonge landbouwers, zowel lokaal als in heel Europa.

De Vlaamse en Waalse landbouw in cijfers

Dat de Vlaamse en Waalse landbouw van elkaar verschillen, weten we allemaal. Wie door Henegouwen rijdt, ziet grote velden met granen waar we in Vlaanderen alleen maar van kunnen dromen. En wie naar de Ardennen gaat, ziet weiden en bossen. Maar hoe

groot of klein zijn de verschillen nu echt? In *Stiel* bekijken we alle cijfers van 2020.

Ingrid Mertes staat aan het hoofd van Boerenbond in Oost-België

Iemand die 30 jaar directeur was van een ziekenhuis, zie je misschien niet meteen aan het hoofd van Boerenbond in Oost-België. Toch lijkt Ingrid Mertes, advocate van opleiding, de ideale kandidaat voor deze functie. Met 37 jaar ervaring in de landbouw en een bedrijf met 120 melkkoeien ervaart ze van op de eerste rij de problemen die veel Boerenbondleden ook in hun dagelijks leven ondervinden. *Stiel* mag haar enkele vragen stellen over de landbouw in Wallonië en Oost-België, maar ook over haarzelf en haar toekomst. ■

Anne-Catherine Dalcq is de ondervoorzitter van *La Fédération des Jeunes Agriculteurs* (FJA), de Waalse tegenhanger van Groene Kring.

Emmanuel en Jonathan Ennot boeren in Vlaanderen en Wallonië

Emmanuel en Jonathan Ennot van Groene Kring Zuid-Limburg zijn tweelingbroers en ze hebben allebei een eigen bedrijf. Het ene bevindt zich in Vlaanderen, het andere in Wallonië. Moeten de broers zich daardoor houden aan verschillende regels? En hoe ervaren ze dat? Jonathan koos bewust voor Wallonië omdat er geen NER's van toepassing zijn. Hij kan zijn stalmeest gewoon ruilen voor stro bij zijn akkerbouwcollega's. "In Vlaanderen is de mestafzet een grote kostenpost, terwijl het in Wallonië bijna gratis is", zegt hij. Volgens Emmanuel zijn de grootste verschillen dan weer PAS en fosfor. "Die dingen bestaan allemaal niet in Wallonië", aldus Emmanuel. Toch denken de broers dat ook de Waalse landbouw strenger aangepakt zal worden.

voor jonge land- en tuinbouwers

Wil je lid worden bij Groene Kring?
Mail naar info@groenekring.be.
Meer info op www.groenekring.be.

Grote aantasting valse meeldauw door natte zomer

2021 zal de geschiedenisboeken ingaan als een jaar waarin niet trips, maar valse meeldauw het gespreksonderwerp was tussen uientelers. Maar ook als het laatste teeltjaar waarin mancozebhoudende middelen konden worden ingezet ter bestrijding van valse meeldauw in uien. Hiermee verdwijnen deze breedwerkende, veelgebruikte middelen uit het goedkopere segment. De ziektebestrijding in uien wordt hiermee een stuk complexer.

Jonas Bodyn, Lore Lauwers, Robrecht Winnepeninckx en Louis Lippens, PCG

Met het wegvallen van bovenstaande middelen verdwijnt ook (tijdelijk?) metaxyl-m, tot op heden de enige actieve stof in de uienteelt met een curatieve werking. In de toekomst zal het dus van groot belang zijn om tijdig te starten met systemische middelen, zodat valse meeldauw geen kansen krijgt in je gewas. Verder is het aangeraden om in natte periodes het interval tussen de bespuitingen laag te houden. Meer dan zeven dagen interval in de afgelopen

zomer was op diverse plaatsen duidelijk te groot om de ziektedruk onder controle te houden. De sterkste middelen bij hoge druk blijken die op basis van oxathiapiproline te zijn. Naast oxathiapiproline is ook Fandango (prothioconazool + fluoxastrobin) een duidelijke meerwaarde in het spuitschema. Het aanbod aan actieve stoffen wordt echter beperkt, en resistentie willen we absoluut vermijden. Daarom stelde het FRAC (*Fungicide Resistance Action Com-*

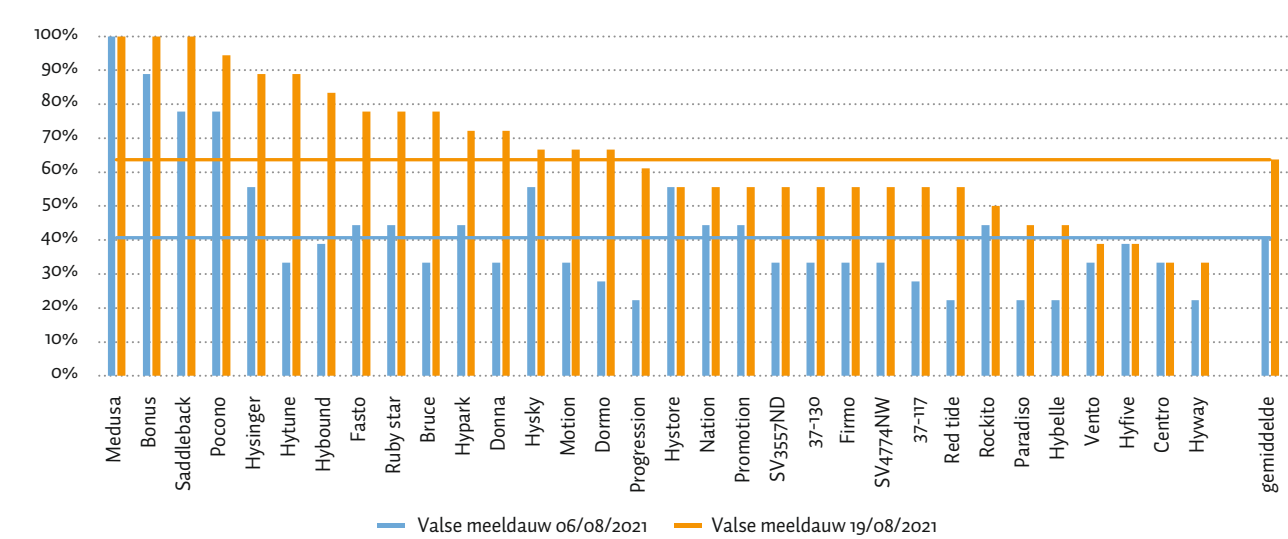
mittee) adviezen op rond fungicidebehandelingen. In de uienteelt houdt dit in dat we, om resistentie te vermijden, maar in 50% van de bespuitingen mogen gebruikmaken van een strobilurine (zoals azoxystrobine) en in 33% van de bespuitingen van de actieve stof oxathiapiproline. Dit maakt de middelenkeuze nog complexer. Juist daarom zal er in de komende jaren nog veel onderzoek gebeuren naar de bestrijding van valse meeldauw in uien met mancozebvrije schema's.

Rasverschillen in gevoeligheid voor meeldauw

Op het PCG werd ook dit jaar een vergelijkende rassenproef opgezet. Daarin konden we de gevoeligheid voor valse meeldauw goed beoordelen. Er zijn duidelijke verschillen tussen de rassen, maar niet van die aard dat je gewasbespuitingen sterk kan beperken. Het geeft je hoogstens enige speelruimte bij

De Vlaamse uienteelt liet zich dit jaar over het algemeen kenmerken door een late zaai na een natte winter. Nadien volgde een vrij droog voorjaar, met voldoende neerslag voor een vlotte groei. Op sommige percelen met lichte grond was er redelijk wat stuifschade door die drogere omstandigheden, met een dunnere stand als gevolg. De regelmatige neerslag tijdens de zomer leidde tot een uitdagend meeldauwseizoen. Desalniettemin waren de opbrengsten goed (tot zeer goed), met een hoog aandeel opmaatse (grove) uien. Dit drukte de prijszetting, zeker voor de afluandse uien.

Figuur. Aantasting door valse meeldauw in de rassenproef zaaiuien op 6 en 19 augustus

de eerste behandeling en vermoedelijk ook voor het behandelingsinterval. Ons advies blijft om tijdig te starten en dus de velden zeer regelmatig te controleren. Een aantasting kan heel snel onbeheersbaar worden en heeft een sterke invloed op de productie, de kwaliteit en niet te vergeten de bewaarbaarheid.

Voor de rassen Hyway, Centro, Hyfive, Vento, Hybelle en Paradiso vielen op door een lagere en latere aantasting. Progression, Hystore, Nation, Promotion, SV3557, 37-117, Red Tide en Rockito scoren net iets beter dan het gemiddelde uit deze proef. Medusa, Bonus, Saddleback en Poccono vertoonden een zware aantasting, gevolgd door Hysinger, Hytune en Hybound. Ook Fasto, Ruby Star, Bruce, Hypark, Donna, Hysky, Motion en Dormo vertoonden meer aantasting dan gemiddeld.

Gelijke opbrengst en sortering in stikstofbestedingsproef

Uien behoren tot de teeltgroep 'Teelten met lage stikstofbehoefte'. In gebiedstype 0 bedraagt de maximale norm werkzame stikstof op zandgronden 115 kg per hectare. Op 31 maart werd de stikstofbestedingsproef uien op het PCG gezaaid met het ras Hybelle aan 3,45 eenheden stikstof/ha. De zand-

Verskil in rasgevoeligheid voor valse meeldauw heeft een invloed op de vroegheid van de infectiekans en de uitbreidingsnelheid.

“Start tijdig met systemische middelen, zodat valse meeldauw geen kansen krijgt.”

grond, met voordeel winterprei, heeft een pH van 6,0 en 2% C (koolstof). Begin maart werd er over de volledige proefoppervlakte 30 ton/ha boerderijcompost toegediend. In de proef is er bovenop gevarieerd in de basisbesteding en in twee bijbestedingsmomenten. Voor de zaai zat er 28 kg NO₃-N/ha in de 0-30 cm-bodemlaag en 18 kg NO₃-N/ha in de 30-60 cm-bodemlaag. De basisbesteding is uitgevoerd met de vloeibare meststof Urean 30% net voor het zaaien. De bijbesteding is breedwerpig toegediend met KAS 27% of via gewasbespuitingen met BlueN. Er is ook een object dat geen extra stikstofbesteding kreeg. De hoge dosis Urean bij de start (160 eenheden stikstof) gaf geen significant verschil in de opkomstpercentages met de andere objecten. Net vóór het rooien werd het nitraatresidu bij de oogst bepaald. Bijna alle objecten haalden een nitraatresidu onder 80 kg NO₃-N/ha. Daarnaast haalden de objecten die geen of een lage bijbesteding kregen ook de norm van 65 kg NO₃-N/ha. Het object zonder kunstmest en het object met alleen 45 eenheden stikstof bij de start haalden een significant lager nitraatresidu dan de objecten die 70 eenheden stikstof in bijbesteding kregen, al dan niet opgesplitst in twee keer 35. De startbesteding met 115 eenheden stikstof haalde ook een significant lager nitraatresidu dan de 45 eenheden bij de start en twee keer een bijbesteding met 35 eenheden. De proef haalt een hoge gemiddelde bruto-opbrengst. Er zijn geen significante verschillen tussen de objecten op het vlak van bruto-opbrengst en sorteringgegevens. De uien zitten momenteel in bewaring en zullen daarna verder

gescoord worden. Het volledige verloop van de proef en extra beoordelingen vind je op www.groentenadvies.be.

Hoge opbrengsten en meeldauw in rassenvergelijking

Alle gegevens van de rassenproef zijn nog niet verwerkt, maar we kunnen toch al een eerste indruk meegeven. De resultaten zijn zeker waardevol om de kennisopbouw voor de Vlaamse uienteler verder te verdiepen. Dit jaar leverde mooie resultaten op, met goede inschattingen van het opbrengstpotentieel. De gemiddelde opbrengst in deze proef lag op 63 ton/ha. De laagste opbrengsten lagen voor de gele zaaiuien boven 50 ton, terwijl de hoogste productie van net geen 85 ton gehaald werd met het ras SV4774. We konden voor dit jaar dus wel degelijk van hoge opbrengsten spreken. De hoogste opbrengsten werden gehaald met de rassen SV4774, Hysinger en Hystore, gevolgd door Promotion, SV6646, Motion, Hybelle, Hyfive en Donna. Ook in de voorbije jaren deden deze rassen het meestal goed, al kunnen we de teeltoomstandigheden helemaal niet met elkaar vergelijken. Promotion en Hyfive deden het dit jaar net iets beter. In dit lijstje van zeer productieve rassen missen we Medusa, Hytune, Fasto, Bonus en Centro. Die deden het in de voorbije jaren beter. Ook Firmo, Progression en Hypark haalden een hoge productie, terwijl 37-117, SV3557, Bruce, Hysky en Nation een goede gemiddelde opbrengst behaalden. Net onder de gemiddelde opbrengst konden Hytune, Hybing, Bonus, Fasto en Shakito toch nog producties voorleggen van meer dan 60 ton. Met producties tussen 50 en 60 ton volgden dit jaar Vento, Hyway, Centro, Paradiso, Dormo, Centro en Poccono. ■

Deze proef kwam tot stand met de financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij.

Samen geven we je plannen alle groeikansen

Benieuwd wat KBC Agro voor jou kan doen? Maak gerust een afspraak.

kbc.be/agro

Syngenta toont proeven in vollegroondsgroenten

Op hun groenteplatform in het grensplaatsje Ossendrecht toonde Syngenta midden oktober diverse proeven in bonen, prei, sluitkool en wortelen en de uitkomsten van proeven in broccoli, spruitkool en uien. Het biologische middel Taegro is een van de speerpunten, en ook met twee nieuwe middelen die zich intussen konden bewijzen en een derde – voor preitellers – in de pijplijn zit Syngenta niet stil.

Jan Van Bavel

Ilse Delobelle en Franky Vandenberghe van Syngenta gaven een rondleiding langs de proeven op het platform in Ossendrecht, net over de Belgisch-Nederlandse grens. Door dat het breedwerkende basisfungicide Mancozeb begin 2022 wegvalt, kon het nieuwe fungicide Orondis Plus Ortiva het voorbije jaar al zijn meerwaarde bewijzen. “Orondis Plus is een vloeibare oliedispersieformulering die samen met Ortiva wordt verkocht”, zegt Ilse. “De combinatie van de twee actieve stoffen – oxathiapiprolin in Orondis Plus en azoxystrobin in Ortiva – biedt een brede bescherming tegen valse meeldauw, stemphylium, blad- vlekken- en papiervlekkenziekte en is zacht voor het gewas. Je kunt dit product drie keer preventief inzetten vanaf het begin van het bollen van de uien. We hebben hierbij rekening gehouden met de FRAC-richtlijnen naar antiresistentiemanagement.” In broccoliproeven deed het fungicide Pergado V het goed tegen witte roest en valse meeldauw. Tegen deze laatste ziekte combineer je dit best met een uitvloeier, tenzij je het samen met Ortiva of Ortiva Top inzet.

Correct inzetten van middelen

Edward Vander Linden, verantwoordelijke voor duurzaamheid en nieuwe

technologieën bij Syngenta, benadrukte het correct inzetten van middelen. “We willen onze producten beter contact laten maken met het gewas en het, zeker bij een bol gewas, beter laten indringen. Daarom helpen we een dop ontwikkelen waarbij de effectiviteit kan worden verhoogd en tegelijk de drift zo laag mogelijk kan worden gehouden. Bij bespuitingen blijkt een hoek van 110° (55° naar voor en 55° naar achter) aanhouden met de spuitdop 50 cm boven het gewas ideaal om het gewas zo goed mogelijk te bereiken.” Vander

Franky Vandenberghe van Syngenta lichtte het potentieel van het biologische middel Taegro in de wortelteelt toe.

Linden verwees ook naar RemDry, een stalen tank die tot 2500 liter kan bevatten, voor het duurzaam verwerken van restantenvloeistoffen met residu. In het kader van problemen met de vergunningverlening van het zuiveringssysteem RemDry, probeert Boerenbond in samenwerking met Inagro aan te tonen dat dit milieukundig een goed instrument is.

Biologisch middel met potentieel

In bonen werd Taegro, de jongste aanwinst van Syngenta bij de biologische middelen, getest in een ziekteproef. In Vlaanderen is het nog niet erkend in bonen en wortelen, in Nederland wel. “Met de *Bacillus amyloliquefaciens* strain FZB24 hebben we veel ervaring in kas-teelten”, zegt Franky Vandenberghe. In de proef leverden de objecten waarbij eerst Luna Privilege werd toegepast, tien dagen later gevolgd door een

Syngenta werkt hard aan de erkenning van een fungicide tegen roest in de preiteelt.

behandeling met Switch/Serenova of Geoxe/Safir en allebei gecombineerd met een uitvloeier, het beste resultaat. Taegro geeft zeker goede resultaten tegen witziekte in serreteelten zoals komkommer en meloen, maar kon zijn meerwaarde tegen botrytis nog niet bewijzen.” In wortelen werd het potentieel van Taegro tegen witziekte onderzocht. “Waar dit middel op het blad zit, kan een schimmel veel moeilijker weg. Verder zal de plant er haar eigen immuunsysteem door activeren. Zolang wortelen groeien, zijn ze weinig gevoelig voor ziektedruk. Voeg tijdens een behandeling steeds zwavel toe om het gewas gezond te houden. Door zandkoppen was de gewassituatie in de proef niet homogeen, waardoor de meerwaarde van Taegro niet kon worden aangetoond. Maar je zou kunnen starten met twee à drie chemische bespuitingen en verderop in het sei-

“Een insectenscanner kan je inzicht geven in de balans tussen plagen en nuttigen in een gewas.”

zoen Taegro inzetten. Zo verklein je de residu's in het eindproduct.” Het insecticide Force 1,5 GR kreeg dit jaar een 120 dagenregeling tegen de bonenvlieg in bonen, maar ook tegen andere bodeminsecten in kolen, wortelen ... “Telers die geen Force gebruikten, moesten vaak herzaaien”, aldus Franky. “Met Force waren de resultaten in proeven in 2018, 2019 en 2020 spectaculair, maar in 2021 wisselvallig. Wellicht is de slagregen vlak na de zaai van de boontjes een van de oorzaken. Als de grond verslempd geraakt, verlies je voor een groot deel de dampwerking van het granulaat. Daarbovenop veroorzaakte de onkruidbestrijding in die omstandigheden extra stress en druk. Het granulaat moet je 2 cm onderwerken.” Het nieuwe insecticide Minecto One werd begin dit jaar erkend tegen wortelvlieg in wortelen, trips in uien, koolmotje en koolvlieg in kolen en bladvreterende rupsen in bonen, erwten, kolen en sla. Met cyantraniliprole bevat het dezelfde actieve stof als Benevia, maar in een WG-formulering, waardoor je het makkelijk kan mengen. Je moet het steeds inzetten voor 1 augustus en spuiten met 90% driftreducerende doppen. In de preiteelt was het dit jaar niet toegelaten. In deze proef was de

werking het best in het object waarbij het middel het dichtst bij de piek in de tripsdruk (half augustus) lag.” Syngenta werkt ook aan andere uitbreidingen en heeft een fungicide tegen roest in prei in de pijplijn. Dit heeft een lange nawerking en je zal het één keer per jaar mogen toepassen. De erkenning wordt in 2023 verwacht.

Insectenscanner

Een insectenscanner kan telers inzicht geven in de balans tussen plagen en nuttigen in hun gewas, waardoor ze nog beter kunnen beslissen of een bespuiting nodig is. Op het groenteplatform toonde Syngenta de volautomatische Diopsis-insectenscanner van Faunabit, een modern systeem om volledig geautomatiseerd insecten te fotograferen, herkennen en monitoren. Insecten worden aangetrokken tot het uv-reflecterend scherm en worden gefotografeerd als ze erop zitten. Gespecialiseerde software analyseert daarna de foto en vergelijkt die met een grote databank van allerlei benoemde insecten. Momenteel brengen meer dan 100 scanners in Nederland de trends in insectenpopulatie in kaart. “De scanner kan insecten tot 4 mm grootte herkennen. Voor trips moet het dus nog kleiner kunnen”, aldus Franky. Faunabit wil deze technologie nu doorontwikkelen in de landbouw. ■

De Diopsis-insectenscanner kan insecten tot 4 mm grootte herkennen.

© EVELINE DRIESEN

Bioboeren recycleren rolstoelen

Begin november vond in het Vives-Maaklab een wel erg uitzonderlijke opleidingsweek plaats. Biologische boeren kwamen er samen voor het ombouwen van elektrische rolstoelen tot milieuvriendelijke en ergonomische wiedzbedden. Een wiedzbed is een werktuig waarop een of meerdere mensen in liggende positie onkruid kunnen wieden. Dankzij de elektromotoren en de batterij van de elektrische rolstoel beweegt het wiedzbed zich automatisch en geruisloos voort.

Mechanisatie op maat

De biologische en agro-ecologische landbouw is een groeiende sector in Vlaanderen en binnen Europa. In combinatie met verkoop via de korte keten is het voor veel kleine en middelgrote bedrijven een interessante bedrijfsaanpak, die duurzaamheid op verschillende niveaus (economisch, ecologisch en sociaal) combineert. Tijdens en na de coron-

acrisis werd het succes van deze bedrijfsaanpak nog eens bevestigd. Om economisch rendabel te zijn hebben deze bedrijven weliswaar nood aan specifieke mechanisatie. In de handel is niet altijd alles beschikbaar op kleinere schaal en voor een beperkt budget. Het zelf bouwen en zelf aanpassen van machines is dus een betaalbare aanpak met een resultaat volledig op maat van het bedrijf.

Multidisciplinaire samenwerking

In navolging van het succesvolle 'Boer bricoleur'-project en de Bricoleursweek in 2020 nam het CCBT (Coördinatiecentrum praktijkgericht onderzoek en voorlichting Biologische Teelt) samen met bioteler Bert Vandergeynst (Aardevol) het initiatief om een nieuwe 'Operationele groep' rond zelfbouwmechanisatie op te richten. Deze Operationele groep kadert in het European Innovation Partnership 'Agricultural Productivity and Sustainability' (EIP). In dit project werken acht telers samen met CCBT, Inagro, ILVO en Vives Hogeschool aan de verduurzaming van het zelfbouwmechanisatienetwerk in Vlaanderen. De doelstelling is het ondersteunen van landbouwers bij het zelf bouwen van

machines en ander bedrijfsmateriaal, door het netwerk rond zelfbouw in Vlaanderen uit te bouwen en te verduurzamen. "Concreet gaan we aan de slag met een groep van enthousiaste telers en onderzoekers om machine-ontwerpen van telers, waaronder een elektrisch wiedzbed, een zelfbouw gps-systeem en nog een derde – nader te bepalen – machine, te verfijnen en uit te werken tot bouwplannen die *open source* beschikbaar zullen worden gesteld. Daarnaast voeren we een haalbaarheidsstudie uit naar het verduurzamen van het netwerk in Vlaanderen, door onder andere de mogelijkheden voor de opzet van een mobiel atelier te onderzoeken", aldus projectcoördinator Carmen Landuyt (CCBT).

Rolstoelen recycleren tot wiedzbedden

Dankzij een wiedzbed kunnen telers in ergonomische liggende positie onkruid wieden. Deze week werden vier nieuwe wiedzbedden en twee 'ver-

nieuwde' wiedzbedden gebouwd, op basis van afgedankte elektrische rolstoelen. Dit prachtige concept is een idee van biologisch groenteteler Alex Floré van zelfpluktuin Rawijs. Hij won er in 2018 de Innovatieprijs voor bio-boeren mee. Bert Vandergeynst heeft dit jaar in samenwerking met Geert Furniere van Vives-Maaklab het ontwerp doorontwikkeld tot een prototype 2.0, waarvan de bouwplannen binnenkort gratis online beschikbaar zullen zijn.

"De laatste dag van de week was best stresserend, maar voor de rest was het een heel geslaagde week!" zegt Benny Van de Velde van Plukboerderij Grondig. "Ik kijk er echt naar uit om met het wiedzbed aan de slag te gaan op ons bedrijf, want het voorbije seizoen was fysiek zwaar, onder andere door last aan mijn knieën."

Wie meer info wil of op de hoogte wil blijven van de activiteiten, kan zich gratis abonneren op de nieuwsbrief voor bio-boeren van CCBT via www.ccbt.be/inschrijven. ■

Omschakelaars die inzicht willen in hun bedrijfseconomische cijfers gezocht

Vanuit Bio zoekt Boer ervaren we dat het gebrek aan bedrijfseconomische cijfers een drempel vormt voor bio-omschakeling. Dit gebrek aan cijfermateriaal maakt dat je als omschakelaar soms blind vaart in een toch nieuwe en onbekende sector en markt. Om hier een antwoord op te bieden, gaan we van start met een nieuw initiatief: 'Berekend omschakelen naar bio'. Met dit initiatief brengen we per sector omschakelaars

samen die aan de slag willen met hun cijfers. Gedurende twee jaar zal je de kans krijgen om gratis een bedrijfseconomische boekhouding van je bedrijf bij te houden. We gebruiken hiervoor de financiële managementtool focus, ontwikkeld binnen Boerenbond, waarin je door specialisten wegwijs wordt gemaakt. Interesse of bijkomende vragen? Contacteer ons via eveline.driesen@biozoektboer.be of 016 28 60 57. ■

Eveline Driesen
innovatieconsulent Bio-omschakeling
eveline.driesen@innovatiesteunpunt.be

Evelines agendatips

Roadshow 'van Boerendroom tot Ondernemerssucces'

Boerenbond organiseert in samenwerking met Steunpunt Korte Keten in elke provincie twee pitchdagen. Je kan je droom of je ondernemersidee voorleggen aan een panel van adviseurs.

- 03/12: Baarbeekhoeve in Mechelen;
- 09/12: Domein Marsnil in Heers;
- 10/12: 't Bommessaarke in Kinrooi.

 www.boerenbond.be/opleidingen

Studiedag 'Traditionele rassen, nieuwe kansen'

Vrijdag 3 december, Melle
Studiedag rond plantveredeling voor biologische en agro-ecologische landbouw, met lezingen en getuigenissen uit onderzoek en praktijk. Info via www.ccbt.be

Studiedag 'bedrijfscompostering'

Dinsdag 7 december, Stekene
Studiedag met 'best practices' van het biobedrijf Cerpentier-De Cock, en meer info rond de nieuwe regelgeving. Meer info via www.ccbt.be/agenda/all.

Het project 'Bio zoekt Boer' is een samenwerking tussen Boerenbond, ABS, BioForum en wordt financieel gesteund door de Vlaamse overheid.

Vraag advies aan onze experts

Als lid van Boerenbond en Landelijke Gilden kan je **advies** vragen over een zeer breed gamma van onderwerpen. Vragen over de pachtwetgeving, ruimtelijke ordening, bouwen milieuvergunningen, sociaal statuut ... Je kan ze stellen aan onze experts tijdens hun **ziddagen**. Langskomen kan enkel **op afspraak!** Het eerstelijnsadvies van Boerenbond is het **eerste half uur gratis**. Voor eventuele nazorg (dossier samenstellen, formulieren invullen ...) of permanente dossieropvolging wordt een vergoeding gevraagd. Voor gespecialiseerde aangelegenheden wordt doorverwezen naar een expert van SBB.

Antwerpen	datum	enkel op afspraak	telefoon	adres
Brecht	7 dec	dinsdag (9.30-12.00)	014 59 51 60	SBB, Vaartstraat 79
Sint-Katelijne-Waver	8 dec	woensdag (9.30-12.00)	014 59 51 60	SBB, Mechelsesteenweg 109 A
Geel	9 dec	donderdag (9.30-12.00)	014 59 51 60	Boerenbond, Maal 1
Vlaams-Brabant		enkel op afspraak		
Bekkevoort	9 dec	2e en 4e donderdag (9.30-12.00)	016 28 61 01	SBB, Staatsbaan 106
Leuven	6 dec	maandag (9.00-11.30)	016 28 61 01	Boerenbond, Diestsevest 40
Neerlinter	-	1e en 3e donderdag (9.30-12.00)	016 28 61 01	KBC Verzekeringen, Kasteelstraat 8
Galmaarden	9 dec	2e en 4e donderdag (9.30-13.30)	0475 69 39 55	La Luna Nueva, Marktplein 2
Londerzeel	8 dec	2e en 4e woensdag (9.00-13.00)	0475 69 39 55	Gildenhuis, Gildenstraat 19
Pepingen	-	2e en 4e maandag en dinsdag (10.00-14.00)	0475 69 39 55	Dravershof, Ninoofsesteenweg 94
Limburg		enkel op afspraak		
Bree	6 dec	maandag (9.30-12.00)	011 30 37 10	SBB, Peerderbaan 21
Genk	na afspraak	na afspraak	011 30 37 10	Boerenbond, Jaarbeurslaan 29, 2de verdiep
Sint-Truiden	-	dinsdag (9.30-12.00)	011 30 37 10	SBB, Tiensesteenweg 178, blok A (boven Decathlon)
Tongeren	9 dec	donderdag (9.30-12.00)	011 30 37 10	SBB, Aniciuspark 16
Oost-Vlaanderen		enkel op afspraak		
Meldert	7 dec	1e en 3e dinsdag (10.00-13.00)	0475 69 39 55	Bij Ingrid, Meldertdorp 36
Sint-Goriks-Oudenhove	-	1e en 3e donderdag (10.30-16.30)	0475 69 39 55	Huys te Oudenhove, Kruiswaterplein 1
Maldegem	6 dec	1e en 3e maandag (13.30-16.30)	0473 88 21 05	SBB, Koning Leopoldlaan 81G
Oudenaarde	9 dec	donderdag (13.30-16.30)	09 243 88 20	SBB, Wortegemstraat 22
Beervelde	8 dec	woensdag behalve de 5e (14.00-16.00)	0472 81 03 36	Zaal Sfeervelde, Beervelde Dorp 58 B
Beveren-Waas	-	2e en 4e dinsdag (14.00-16.00)	0472 81 03 36	SBB, Bellestraat 30 te Sint-Niklaas
Sint-Denijs-Westrem	6 dec	maandag behalve de 5e (13.30-16.30)	09 243 88 31	telefonisch advies
Sint-Denijs-Westrem	8 dec	woensdag behalve de 5e (10.00-12.00)	0472 81 03 36	Boerenbond, Kortrijksesteenweg 144 J
Zeile	7 dec	1e en 3e dinsdag (14.00-16.00)	0472 81 03 36	Parochiecentrum, Heilig-Hartplein 10
West-Vlaanderen		enkel op afspraak		
Diksmuide	6 dec	maandag (9.00-12.00)	0478 47 30 24	SBB, Kasteelstraat 30
Gistel	9 dec	2e en 4e donderdag (9.00-11.30)	0478 47 30 24	Cultureel Centrum, Hoogstraat 1
Ieper	8 dec	2e en 4e woensdag (9.00-11.30)	0478 47 30 24	SBB Ter Waarde 90
Loppem	7 dec	dinsdag (9.00-12.00)	0478 47 30 24	SBB, Autobaan 2A
Oedelem	9 dec	2e en 4e donderdag (13.30-16.30)	0478 47 30 24	KBC-Verzekeringen, Julien Creytensstraat 34
Poperinge	-	1e en 3e donderdag (14.00-16.00)	0478 47 30 24	Sociaal Huis, Veurnestraat 22
Tielt	-	1e en 3e donderdag (9.00-12.00)	0478 47 30 24	Vlaemynck Business Center, Sint-Janstraat 185
Zwevegem	-	1e en 3e woensdag (9.00-12.00)	0478 47 30 24	SBB, Harelbeekstraat 169
Roeselare	7 dec	dinsdag (9.00-16.00)	051 26 03 80	Boerenbond, Diksmuidsesteenweg 406
Veurne	8 dec	woensdag (9.00-12.00)	0478 34 39 50	Dienstencentrum De Zonnebloem, Zuidstraat 67

Heb jij een vraag over je bedrijf? Bel dan onze advieslijn 016 28 61 61.

Mailen kan ook naar advies@boerenbond.be.

eerste halfuur
is gratis

© SHUTTERSTOCK.COM

Charlotte Poppe
pastoraal vormingsmedewerker
Landelijke Gilden

Lieve Sint,

Het is niet zo dat we elkaar niet jaarlijks wel eens ergens tegenkomen en dat ons treffen niet altijd gezellig is en zoet is als marsepein of warm als een knisperend haardvuur, maar een echte brief aan u heb ik al sinds mijn kindertijd niet meer geschreven. Toch wil ik me daar dit jaar graag nog eens op toelagen. Geen mail – ik zou begot niet eens weten waar ik hem naartoe moet sturen – geen sms of WhatsApp, maar een echte brief zoals het hoort. Allicht bent u ondertussen bijna in het land. Hoe dat in dit wonderlijk jaar zal lukken om met heel uw aanhang tot hier te reizen, is misschien zo één van die mysteries die we in blijmoedigheid en met groot vertrouwen dienen te aanvaarden, maar in elk geval chapeau (of mijter). Weet alleszins dat u ook dit jaar zeer welkom bent. U doet er immers veel kleine en grote mensenkinderen een plezier mee.

“Zelfs mensen kunnen een geschenk en dus genade zijn voor elkaar.”

Goedheilig man,

ondanks de moeilijke tijden bent u toch weer in ons land geraakt. En ik begin stilaan al na te denken over mijn cadeau-lijstje, maar eigenlijk heb ik dat dit jaar niet. Ik ben er immers steeds meer van overtuigd dat een geschenk nooit kan zijn wat je vraagt of dat op je verlanglijstje staat. Het is – naar mijn mening – altijd iets dat je krijgt, niet omdat je het verdient of omdat je braaf bent geweest, maar omdat er een ander is die jou graag ziet en die denkt of weet waarmee ze je nu eens echt kunnen plezieren. Daarom zijn geschenken er niet enkel voor degenen die ze ontvangen, ze zijn minstens even belangrijk voor wie ze mag geven. U weet wel, Sint, dat we zoiets in kerkelijke kringen benoemen als genade: onverdiend gekregen zaligheid. Misschien moeten wij leren om dat oude, versleten woord maar eens wat meer te gebruiken. Zelfs mensen kunnen zo een geschenk en dus genade zijn voor elkaar. Geen verlanglijstje wil overigens niet zeggen dat ik u niet zou willen verzoeken om geen huisje stil voorbij te gaan. Tik maar zachtjes tegen 't raam en strooi wat lekkers in d'een of andere hoek. Doe dat met gulle handen, zoals we gewend zijn. Het zal in deze donkere dagen veel plezier en vreugde brengen. Ik denk hierbij aan kinderen en jongeren, die twee bijzondere jaren hebben doorgebracht en veel gemist, maar ook veel

geleerd hebben door minder naar school te gaan. Ik denk aan de mensen in de zorg die zo'n *schoon* werk blijven doen, onvermoeid en nooit om door anderen gezien te worden. Geef ze allemaal een zoete peperkoeken medaille. Ik denk, lieve Sint, aan onze land- en tuinbouwers en hun gezinnen voor wie het werk gewoon doorging en die ondanks alles steeds zorgden voor vers voedsel. En ik denk niet in het minst aan de leden van onze beweging die elkaar niet vergeten zijn. Ik heb immers al zoveel moois gezien en ervaren, ook in deze tijd blijven mensen met veel creativiteit aandacht besteden aan wat ons samenbrengt en bindt. En ook dat is – ik moet het u niet vertellen – evangelie en blijde boodschap. Dus: chocolade, marsepein, suiker en postuurkes, goede moed – vul hun schoentje in overvloed. En wanneer u weer vertrokken bent, de chocolade verteerd is en het geluk van het krijgen even snel vergeten, laat ons dan stilstaan bij óns geven. Geef ons dat duwtje in de rug om zelf Sint te zijn en op zoek te gaan naar de wensen van mensen rondom ons. Om ze te vervullen zonder iets terug te verwachten. Tot slot wens ik u, beste Klaas, mooie dagen en de vreugde van het geven. Geniet van uw verblijf hier en draag goed zorg voor uzelf. Groeten en altijd welgekomen. ■

Deze vormingen zijn exclusief voor onze leden. De meest actuele informatie vind je op www.boerenbond.be/vorming

Antwerpen

Actua in de pluimveesector

- Spreker: Wouter Wytyneck
- 2 december, 19.30 uur
 - Boerenbond, Geel
 - 5 euro
 - Inschrijven via kurt.janssens@boerenbond.be
- Provinciale vakgroep Pluimvee*

Safety first - Passie is goed, arbeidsveiligheid beter

- Spreker: Geert Blancke
- 3 december, 10 uur
 - Parochiezaal Achterbroek, Kalmthout
 - Info via kristelvandijck@skynet.be
- Ferm voor agrarvrouwen regio Noorderkempen*

Fytolicentie bladgewassen

- Sprekers: Ilse Leenknecht, Tinne Dockx, Isabel Vandeveldde
- 6 december, 19.30 uur
 - BelOrta, Sint-Katelijne-Waver
 - Info en inschrijven via info@krikato.be
- Sint-Katelijne-Waver Glastuinbouw*

Actualiteiten in de regio Geel

- Spreker: Michiel Sels
- 6 december, 20 uur
 - Onlinevorming
 - Inschrijven via 0473 52 60 21 of gvangenechten@hotmail.com
- Bedrijfs-gilde Geel*

Actualiteiten in de regio Gierle

- Spreker: Michiel Sels
- 7 december, 20 uur
 - Centrum, Gierle
 - Inschrijven via 0476 35 02 99 of moorkens.paul@aveve.be
- Bedrijfs-gilde Lille-Gierle-Beerse*

Vlaams-Brabant

Fytobijscholing: Fytauscan voor jouw bedrijf

- Spreker: Thomas Lemmens
- 2 december, 19.30 uur
 - De Wijnpers, Leuven
 - 15 euro
 - Inschrijven via www.boerenbond.be/opleidingfyto
- Boerenbond Training & Opleiding*

Slim boeren in het Pajottenland: waar zit de win(st) voor jou?

- Spreker: Anne-Marie Vangeenberghe
- 2 december, 20 uur
 - Peerenbosch, Pamel
 - Gratis
 - Info via 016 28 61 03, inschrijven via www.boerenbond.be/vorming
- Boerenbond Innovatie*

Praktijkgerichte korte keten: zuivelverwerking

- Spreker: Tineke D'Hondt
- 7 december, 10 uur
 - Beverse kaasmakerij, Bever
 - Info en inschrijven via www.steunpuntkorte-keten.be/
- Steunpunt Korte Keten*

Workshop: Samenwerken met retail

- Spreker: Melanie Van Raaij
- 8 december, 9-12 uur
 - Boerenbond, Leuven
 - 75 euro
 - Inschrijven via 016 28 61 02 of info@innovatiesteunpunt.be
- Boerenbond Innovatie*

Limburg

Genomische selectietools

- Sprekers: Eric Lievens, Karlien Supré
- 2 december, 20 uur
 - Onlinevorming
 - Inschrijven via raf.steegmans@boerenbond.be
- Provinciale vakgroep Melkvee*

Fytobijscholing: Fytauscan voor jouw bedrijf

- Spreker: Thomas Lemmens
- 7 december, 19.30 uur
 - Biotechnicum, Bocholt
 - 15 euro
 - Inschrijven via www.boerenbond.be/opleidingfyto
- Boerenbond Training & Opleiding*

Wijzigingen verzamelaanvraag, niet-productieve investeringen en pre-ecoregelingen

- Sprekers: Raf Steegmans, Jerome Rops
- 8 december, 20 uur
 - Veltmanshuis, Sint-Martens-Voeren
 - Inschrijven via jeangeelen.daenen@gmail.com
- Bedrijfs-gilde Voeren*

Oost-Vlaanderen

Agronatuurbeheer

- Spreker: Mathias D'Hooghe
- 2 december, 14 uur
 - Natuurreservaat Moenenbroek, Lierde
 - Info en inschrijving via info@boerenatuur.be
- Boerenatuur Vlaanderen*

Veilig gewassen beschermen & toxicologie in gezonde voeding

- Spreker: Dirk Baets
- 2 december, 20 uur
 - Cultureel Centrum, Waarschoot
 - Info via agra.meetjesland@gmail.com
- Ferm voor agrarvrouwen regio Meetjesland*

Workshop: Geluk zit in een klein (drie)hoekje

- Spreker: Elke Van Bogaert
- 6 december, 20 uur
 - Boerenbond, Sint-Denijs-Westrem
 - Info via vorming@boerenbond.be, inschrijven via

www.boerenbond.be/vorming
Boerenbond Training & Opleiding Ondernemerschap

Een VLIF-dossier indienen, hoe doe je dat?

- Spreker: Anneleen Cardinael
- 7 december, 20 uur
 - Boerenbond, Sint-Denijs-Westrem
 - Inschrijven via oostvlaanderen@boerenbond.be of www.boerenbond.be/vorming
- Boerenbond Oost-Vlaanderen*

Nieuwe waaier aan subsidies bij het VLIF

- Spreker: Mathias D'Hooghe
- 8 december, 13.30 uur
 - De Levensbloem, Buggenhout
 - Inschrijven via 0476 33 30 53 of maaike.de.rijder@boerenatuur.be
- Boerenatuur Vlaanderen*

Fytobijscholing: Fytauscan voor jouw bedrijf

- Spreker: Dirk Baets
- 9 december, 19.30 uur
 - College OLV Ten Doorn, Eeklo
 - 15 euro
 - Inschrijven via www.boerenbond.be/opleidingfyto
- Boerenbond Training & Opleiding*

West-Vlaanderen

Rechten en plichten bij controles

- Spreker: Dirk Vermander
- 2 december, 20 uur
 - Avowest, Poperinge
 - Info en inschrijven via 051 26 03 80 of ann-sophie.decroos@boerenbond.be
- Regioraad Leper-Poperinge*

Praktijkles Excelgebruik in land- en tuinbouw

- Spreker: Joachim Kerckhove
- 2 december, 20 uur
 - Bijleren in de Westhoek LIGO, Diksmuide
 - Info en inschrijven via

agravod@hotmail.com
Ferm voor agrarvrouwen regio Veurne-Oostende-Diksmuide

Agronatuurbeheer

- Spreker: Mathias D'Hooghe
- 3 december, 14 uur
 - Weide Wortegem, Wortegem
 - Info en inschrijven via info@boerenatuur.be
- Boerenatuur Vlaanderen*

Kleurrijk samenwerken - inzetten van ieders talent

- Spreker: Wim Vanderstraeten
- 6 december, 19.30 uur
 - Het Perron, Ieper
 - Info en inschrijven via ieper@gmail.com
- Ferm voor agrarvrouwen regio Ieper*

Het hoe en wat van de wateraudit

- Spreker: Anne-Sophie Vandevoorde
- 7 december, 20 uur
 - Onlinevorming
 - Inschrijven via www.boerenbond.be
- Provinciaal bestuur Boerenbond*

Actualiteiten duurzame gewasbescherming in bladgewassen

- Sprekers: Ilse Leenknecht, An Decombel, Lien Tyvaert
- 9 december, 19 uur
 - Agrotopia, Roeselare
 - Info via lien.tyvaert@boerenbond.be, inschrijven via www.boerenbond.be
- Roeselare Tuinders*

Alle provincies

Fytobijscholing: persoonlijke bescherming, toxicologie

- Spreker: Anne Vandendorre
- 2 december, 20 uur
 - Onlinevorming
 - 15 euro
 - Inschrijven via www.boerenbond.be/opleidingfyto
- Boerenbond Training & Opleiding*

Fytobijscholing: spuittechniek akkerbouw en fytolokaal

- Spreker: Dirk Baets
- 7 december, 20 uur
 - Onlinevorming
 - 15 euro
 - Inschrijven via www.boerenbond.be/opleidingfyto
- Boerenbond Training & Opleiding*

Webinar: Bedrijfsvormen en fiscaliteit in verbrede landbouw

- Spreker: Bart Delarue
- 8 december, 20 uur
 - Onlinevorming
 - Info en inschrijven via www.steunpuntkorte-keten.be/vormingen
- Steunpunt Korte Keten*

Fytobijscholing: herkennen en bestrijden van invasieve soorten

- Spreker: Thomas Lemmens
- 9 december, 20 uur
 - Onlinevorming
 - 15 euro
 - Inschrijven via www.boerenbond.be/opleidingfyto
- Boerenbond Training & Opleiding*

fyto licentie

Activiteiten met een blauwe titel komen in aanmerking als bijscholing voor je fytolicentie.

Boerenbond vormt met de financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap en de Europese Unie

© SHUTTERSTOCK.COM

Coronatips

- VORMING** We informeren alle inrichters van vormingen regelmatig over de manier waarop ze een fysieke bijeenkomst zo veilig mogelijk kunnen organiseren. Zo wordt er onder andere gelet op het bewaren van voldoende afstand en voorziet men ruime lokalen die goed verlucht worden. We gaan voor een veilige organisatie waarbij ook jij je comfortabel voelt. Hou je daarom aan volgende afspraken:
- Voel je je ziek of heb je symptomen, blijf dan zeker thuis.
 - Hou voldoende afstand.
 - Was en ontsmet regelmatig je handen.
 - Draag verplicht én permanent een mondkapje (dat mond én neus bedekt).
 - Voor bepaalde activiteiten (private activiteiten met meer dan 50 personen, in de horeca) moet je bijkomend je Covid Safe Ticket (de zogenaamde 'coronapas') tonen. ■

Koen Vanheukelom, coördinator AgroCampus

Kom meer te weten over Itsme

- VORMING** Je kwam het misschien wel al eens tegen: inloggen met Itsme. Maar waarvoor kan je deze app allemaal gebruiken en wat kan voor jou als land- en tuinbouwer interessant zijn? Is de app bovendien ook veilig en wat met je privacy? Op dinsdag 14 december kom je er in het Boerenbondhoofdkantoor in Leuven alles over te weten. Indien gewenst kan je er de app meteen ook correct installeren op je smartphone. ■

Jolien Verbeke, consultant Training en opleiding

informing@boerenbond.be of 0483 50 01 95

Koen De Clerck en Griet Eylenbosch over hun band met de fokkers

“Als je paarden wil verkopen, moet je er ook kunnen kopen”

Een prachtige witte piste met uitzicht op de malse glooiingen van het Pajottenland. Eindeloze weides met het malste gras der grassen. Hier in Ternat, bij de voorzitter van de plaatselijke landbouwwaad, vinden kwaliteitsvolle, vaak (jonge) BWP-paarden hun weg naar tevreden klanten. We hadden een boeiend gesprek met Koen De Clerck en Griet Eylenbosch, de twee bezielers van K&G Sporthorses. Ze pleiten voor meer vertrouwen tussen fokkers en handelaars.

Kris Van Steen, LRV

Pony's

Koen: “Toen ik Griet leerde kennen, dreef ik al een beetje handel. We zijn met pony's begonnen. Er was simpelweg niet genoeg geld om goede paar-

den te kopen. We hebben heel veel pony's verkocht. Van hele gewone pony's die we een 'extreme make-over' gaven over nationale LRV-kampioenen tot absolute toppony's.”

Griet: “Dat was iets wat anderen niet deden en daar was veel vraag naar. Een gat in de markt. Na enkele jaren zijn we dan toch overgeschakeld naar de paarden. Een van de eerste paarden, Hoepala van het Daalhof, bleek echt een goed paard! Ze heeft achteraf wereldbekerwedstrijden gelopen. Een sterke start. Vanaf dan zijn paarden belangrijker geworden en hebben we ook een ruiter in dienst genomen.”

Vertrouwen

Koen: “Als je paarden wil verkopen, moet je ook paarden kunnen kopen. Liefst bij de fokker zelf. Zonder tussen-

“Het is fantastisch om paarden te kopen die bevestigen op het internationale toneel.”

personen en altijd in vertrouwen. Maar als je nog niet bekend bent in het wereldje is dat allesbehalve evident.”

Griet: “Daarin investeren we veel tijd en energie. Goede relaties opbouwen met de fokkers, met de mensen met ervaring en stielkennis, is gewoon heel belangrijk. Elkaar helpen of iets gunnen, betekent bijvoorbeeld ook dat je niet alleen op de betere paarden focust, maar dat je ook met de 'gewone paarden' helpt. Toffe en brave vier-, vijf- of zesjarige paarden, daar zijn ook klanten voor.”

Koen: “Vriendschap en vertrouwen kun je natuurlijk niet afdwingen of kunstmatig creëren, dat is iets dat vanzelf moet groeien. Maar als er wederzijds respect is en je gunt elkaar iets, dan is er een sterke basis.”

Lef om te kopen

Griet: “We moeten ons absoluut niet spiegelen aan de tophandelaren hier in België. Dat willen we ook absoluut niet. We doen het op onze eigen manier.”

Koen: “We zijn 'kopers'. Als het goed is, is het goed. Geen gedoe. Geen tussenpersonen. Er zijn veel mensen die goed paarden kunnen verkopen, maar niet het risico durven nemen om een goed paard te kopen. Immobiliënmakelaars kunnen heel goed huizen verkopen, maar de meesten durven zelf ook geen huizen inkopen. Hetzelfde zie je in de handel van paarden gebeuren.”

Jonge paarden

Koen: “We kopen echt jonge, drie- of vierjarige paarden. We hebben twee hele goede paarden bij Joris De Brabander gekocht. Dat is puur gebaseerd op vertrouwen. Ik ken Joris van toen ik

nog heel klein was. Hij kwam met zijn hengsten bij ons thuis. Ik was geen goede student en moest van mijn vader bakker worden op leercontract of bij Joris op leercontract. Het werd bakker. Maar toen ik Joris beter leerde kennen, heb ik hem ook echt leren appreciëren. Intussen hebben we al diverse goede paarden van Joris kunnen kopen. Al blijft hij me altijd wel een beetje testen op zijn eigen subtiele manier ...”

Griet: “Met Gustaaf Quintelier van de Donkhoeve en Jurgen Zelderloo van de Kojakhoeve werken we ook op die manier samen. En er zijn nog mensen waarmee we zo'n vertrouwensband hebben. Het is fantastisch om paarden te kunnen of mogen aankopen die later bevestigen op het grote internationale toneel. Ook al zijn die op het moment van de verkoop vaak nog heel 'groen'. Meibloem van de Donkhoeve was bijvoorbeeld nog heel onervaren toen we ze kochten. Maar Gustaaf zag er een heel goed paard in. Dat is het kenners-oog, want ze springt intussen op 1,50 m-niveau met de Duitse ruiter Hans-Dieter Dreher.

Koen: “Als we bij Gustaaf naar paarden mogen komen kijken, praten we uren over van alles en nog wat, en pas op het einde over de prijs. Met toast en geweldige paté. Dat vind ik fantastisch. Hoe kan je dan nog moeilijk doen over de prijs?”

Ruime spreiding

Koen: “We proberen de paarden wereldwijd te verkopen en focussen niet op één land. Zo kunnen ze goed tot hun recht komen. Dan zie je op het WK voor jonge paarden in Zangersheide bijvoorbeeld ineens Oase van de Donkhoeve springen met de Noorse amazone Liselotte Lefdal. Dat zijn voor ons én de fokker fijne referenties. We verkopen veel paarden naar de Scandinavische landen, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland ... Niet toevallig omdat ik vrij goed Duits praat. Ik breng de paarden zelf met de vrachtwagen. Dat heeft

alles te maken met goede service en een goede band met de klanten. Vaak blijf ik nog een nacht en een dag terwijl de paarden een eerste keer worden gereden. Als je een paard koopt moet er veel vertrouwen zijn, net als wanneer je er een verkoopt. Onze kinderen rijden allebei bij LRV Merchtem. Dat is ook een ideale omgeving om mensen én paarden te ontdekken.”

Duurzaam

Koen: “Ik hou ervan om met onze fokkers te gaan eten, met vakantie te gaan ook. Voor die goede sfeer doe je het eigenlijk ook voor een stuk. We zijn gestart met nul euro, een belangrijk fundament is er al. Respect en duurzaamheid voor elkaar. Uiteraard is er het besef dat er regelmatig, zeg maar dagelijks, moet ver- en gekocht worden. Altijd bezig zijn. Personeel gemotiveerd houden, ervoor zorgen dat alles betaald kan worden en dat we altijd onze eigen identiteit behouden. Altijd denken over welk paard voor wie kan passen. De sport beleven. Praten met fokkers ... *schoner* wordt het niet!” ■

“We spiegelen ons niet aan de tophandelaren in België. We doen het op onze eigen manier”, zeggen Koen en Griet volmondig.

Antwerpse deelnemers in de bloemetjes gezet

DAG VAN DE LANDBOUW Tijdens de Dag van de Landbouw in september stelden elf bedrijfsleiders in de provincie Antwerpen hun bedrijf open voor het grote publiek. Samen met hun familie, lokale landelijke gilden, Ferm, Groene Kring of andere sympathisanten, deden ze hun uiterste best bezoekers kennis te laten maken met de land- en tuinbouwsector. Voor al dat harde werk bedankten we de bedrijven graag met een gezellige winterbarbecue. We namen ook de tijd om de vorige editie grondig te evalueren om volgende edities zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Deelnemen in 2022?

Voor het imago van de sector en om de brug tussen boer en burger zo klein mogelijk te houden, is het deelnemen aan de Dag van de Landbouw van groot belang. Een goede rondleiding opent de ogen van bezoekers en geeft hen een ander (positiever) beeld van de sector. Daarom is het interessant om elk jaar zo veel mogelijk bedrijven bereid te vinden om mee te doen. Heb jij interesse om in 2022 of het jaar daarop je bedrijf open te stellen voor de Dag van de Landbouw? Contacteer dan Michiel Sels via michiel.sels@boerenbond.be of via 014 59 51 55. ■

Michiel Sels, regioconsulent

De Antwerpse deelnemende bedrijven aan de Dag van de Landbouw 2021 én hun ondersteunende afdelingen werden uitgenodigd op het dank- en evaluatiemoment.

Geluk zit in een klein (drie)hoekje

VORMING We wensen het elkaar allemaal toe: een gelukkig leven. Zeker in deze tijden kunnen we als land- en tuinbouwsector wel een extra portie geluk gebruiken. Maar je 'gelukkig voelen' of 'gelukkig zijn': wat is dat nu precies? Het Instituut Gezond Leven verzamelde alle wetenschappelijke info over geluk in de geluksdriehoek. Tijdens de workshop op maandag 20 december om 19.30 uur in het provinciaal kantoor in Geel kom je meer te weten over de bouwstenen van geluk, maar ook over de zaken die je uit balans kunnen brengen. Je krijgt ook inzicht en tips & tricks om aan de slag te gaan met je eigen geluk. Een aanrader dus!

Wil je ondertussen zelf al wat meer te weten komen over die geluksdriehoek? Surf dan alvast naar www.geluksdriehoek.be. ■

Jolien Verbeke, consulent training en opleiding
jolien.verbeke@boerenbond.be

vorming@boerenbond.be of 0483 50 01 95

Ga aan de slag met je eigen geluk!

800 witloofboxen voor Vlaams-Brabantse scholen

PROMOTIE Duizenden leerlingen gaan de komende weken weer aan de slag met de witloofbox. Dankzij deze box telen ze zelf witloof in de klas of de opvang. Sommige leerkrachten verwerken het witloof zelfs in een eindejaarsgerecht. Met de box maken de provincie Vlaams-Brabant en het Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant jonge kinderen vertrouwd met de smaak van witloof.

In totaal worden er, via de verdeelpunten in Aarschot, Beersel, Diest, Herent, Kampenhout, Merchtem, Roosdaal, Tienen en Zoutleeuw, ruim 800 boxen verdeeld over evenveel klassen uit de basisscholen én initiatieven voor buitenschoolse kinderopvang. Op woensdag 24 november deelde gedeputeerde Tom Dehaene mee de eerste witloofboxen uit in Kampenhout. ■

Christien Miroir, tuinbouwconsulent
christien.miroir@boerenbond.be

Geluk zit in een klein (drie)hoekje

VORMING We wensen het elkaar allemaal toe: een gelukkig leven. Maar je 'gelukkig voelen' of 'gelukkig zijn': wat is dat nu precies? Het Instituut Gezond Leven verzamelde alle info over geluk in de geluksdriehoek. Tijdens de workshop op maandag 13 december om 19.30 uur kom je meer te weten over de bouwstenen van geluk maar ook over de zaken die je uit balans kunnen brengen. ■

Jolien Verbeke, consulent training en opleiding
jolien.verbeke@boerenbond.be

vorming@boerenbond.be of 0483 50 01 95

Provincie steunt 6 landbouw- en plattelandsprojecten

SUBSIDIES De provinciale landbouwkamer geeft elk jaar steun aan projecten en activiteiten via het subsidiereglement van activiteitssubsidies. Sinds vorig jaar wordt deze subsidie toegekend via twee rondes: één in het voorjaar en één in het najaar. Gedeputeerde voor Landbouw, Tom Dehaene, licht toe: "We zetten in op acties en projecten die het imago van land- en tuinbouw in Vlaams-Brabant ten goede komen en die de communicatie verbeteren tussen producenten en consumenten." Dit najaar kregen deze zes projecten een subsidie van de provinciale landbouwkamer:

- Plattelandsklassen krijgt een subsidie voor de uitbouw van twee nieuwe plattelandsklassencentra in Vlaams-Brabant;
- De bedrijfsgilde van Kortenberg krijgt een subsidie voor de organisatie van hun verlichte tractorstoet op 17 december;
- De bedrijfsgilde van Meise krijgt financiële steun voor het plaatsen van nestkastjes in de gemeente.
- Het jaarmarktcomité van Bogaarden krijgt steun voor de organisatie van de jaarmarkt in Bogaarden.
- De studiekering van A tot Z witloofteilers kreeg een subsidie voor de organisatie van hun netwerkvond bodem, in samenwerking met het Praktijkpunt Landbouw.
- Tot slot kreeg ook de opening van het grondwitloofseizoen, georganiseerd door Brussels Grondwitloof vzw een financiële ondersteuning. ■

Els Corbeels, provinciaal secretaris
els.corbeels@boerenbond.be

www.vlaamsbrabant.be/landbouw of stuur Els een e-mail

Drie goedgekeurde waterprojecten

PLATTELANDSPROJECTEN De zomer van 2021 was de natste ooit. Met een grondwaterpeil dat zich stilaan kan herstellen lijken de watertekorten en de extreme droogte van de voorgaande zomers vergeten. Maar de waterschade die in sommige regio's nog steeds zichtbaar is, vestigt tegelijk opnieuw de aandacht op de uitdagingen die aan de klimaatverandering verbonden zijn. Als we de klimaatmodellen mogen geloven zal de tendens van extreme natte en droge periodes in de toekomst toenemen. Het Droogte Innovatie Fonds (DIF) spoort aan om die inspanningen te intensiveren en wakkert samenwerking tussen landbouwers en andere stakeholders aan. Onlangs werden er drie nieuwe projecten goedgekeurd. "Door de krachten te bundelen versterken we onze inspanningen en kunnen we op veel grotere schaal opereren. Nieuwe technologieën, concepten en businessmodellen worden gezocht", aldus gedeputeerde van Landbouw Inge Moors.

Slimme irrigatie

Het Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw (PVL) in Bocholt onderzoekt verschillende irrigatietechnieken voor mais. De jongste jaren wordt beregning veelvuldig ingezet om teelten te redden en/of opbrengsten te behouden. Onvoldoende inzicht in de noodzaak maakt dat het maatschappelijk draagvlak voor klassieke haspelberegening niet altijd even groot is. Vooral voor het beregenen van voedergrassen. PVL onderzoekt de economische rentabiliteit van de beregening bij voedergrassen en bestudeert alternatieve technieken om efficiënter te beregenen. Zo is er onderzoek naar druppelirrigatie in diverse vormen en wordt nagegaan wat het beste tijdstip is om te beregenen. Met behulp van sensortechnologie wordt de vochtaan-

wezigheid in de bodem nauwkeurig bepaald waardoor de beregening in de toekomst efficiënter kan verlopen.

Ruimer wateraanbod

In dit project focust PVL op het herstel van de natuurlijke watercyclus in de stroomgebieden van de Abeek en de Warmbeek in Bocholt. Het teveel aan oppervlaktewater zal in natte periodes gecontroleerd verdeeld en vastgehouden worden via stuwtjes. Voor het beheer ervan wordt een samenwerking tussen landbouwers en waterbeheerders opgezet. Innovatieve technieken en digitale tools moeten de controle helpen bewaren en beheerders advies over het optimale waterpeil geven. Ook de mogelijkheid om in droge winterperiodes kanaalwater af te leiden uit de Zuid-Willemsvaart en het Kanaal Bocholt-Herentals naar de lokale oppervlaktewaters wordt onderzocht. Een extra aanvoer biedt de kans om de grondwaterstanden aan te vullen en voorbereid te zijn op droogte tijdens het aankomende groeiseizoen.

Water langer vasthouden

De irrigatie- en beregeningssystemen verdrongen de aandacht voor de bodem an sich als belangrijkste water-

reservoir voor de landbouw. Door berekend én op het juiste moment bodembewerkingen uit te voeren, kan het beschikbare bodemvocht verbeterd worden. PIBO Campus zal daarom samen met PVL proefplatformen op zand- en leemgrond aanleggen waarop zowel gangbare als verbeterde bodembewerkingstechnieken worden gedemonstreerd waarbij het vochthoudend vermogen van de grond wordt vergeleken. De technieken worden verfijnd om de opkomst, jeugdgroei, opbrengst en kwaliteit voor een aantal gewassen te optimaliseren. Naargelang de teelt, de omstandigheden en het bodemtype wordt er gedifferentieerd. Een gerichte communicatiestrategie zal in combinatie met demomomenten ervoor zorgen dat de verbeterde technieken rond bodemmanagement vlotter ingang kunnen vinden bij akkerbouwers en loonwerkers. ■

Peter Bruggen, provinciaal secretaris
peter.bruggen@boerenbond.be

Er zullen meer extreem natte en droge periodes zijn.

Onvoldoende inzicht in de noodzaak maakt dat het maatschappelijk draagvlak voor klassieke haspelberegening niet altijd even groot is.

Oost-Vlaamse melkveehouders op zoek naar de beste graskuil

STUDIEDAG Elke melkveehouder is ervan overtuigd dat een goed samengesteld ruwvoederrantsoen de basis is voor een economische melkveeuitbating. Als de graskuil goed gelukt is, is de boer al een eind op weg. Maar dit voorjaar waren de weersomstandigheden niet evident om een goede graskuil te maken, wat blijkt uit de grote variatie in kuilanalyses. De melkveehouders van de Studiekring Gent-Meetjesland vergeleken de graskuilen. Adviseur melkveevoeding bij Aveve Domien Dobbelaere reikte aanbevelingen aan om hiermee aan de slag te gaan. De nieuwe serrestal van Bram Maes in Aalter was de ideale locatie voor een eerste kringvergadering. Veel licht en lucht in de stal, een rijkelijk ingestrooide diepstrooiselbox en koeborstels: de koeien voelden zich duidelijk in hun sas in de nieuwe stal. Maar ook voor de melkveehouders vormden de stobalen een ideale vergaderruimte. "We hadden de melkveehouders opgeroepen om hun kuilanalyse mee te brengen van de kuil die ze momenteel vervoederden. Daaruit bleek al snel hoe groot de variatie tussen de kuilen was. Het maaitijdstip was dit jaar dé bepalende factor", aldus Domien. "Achteraf gezien was vroeg maaien (23-26 april) de ideale periode om een prima kuil te maken. Nadien zijn vaak natte graskuilen gemaakt, maar ook dan blijft het belangrijk om de veldperiode zo kort mogelijk te houden. Vanaf 20 mei konden weer drogere kuilen gemaakt worden, maar was de ruwcelstof opgelopen tot gemiddeld 28% RC, met een hoog percentage

vezels (NDF). Ook het eiwitgehalte liep sterk terug bij de later gemaakte kuilen." Het zal er dit jaar op aankomen om de kuilanalyses van al je kuilen te kennen en in vele gevallen zal een combinatie van graskuilen nodig zijn. Ook de analyse van de maiskuil kan daarbij van belang zijn om de juiste combinatie te maken." Domien wees ten slotte ook nog op een aantal aandachtspunten om het rantsoen goed gemengd te verstrekken aan de kribbe. De gemiddelde resultaten van de graskuilanalyses die de leden meebrachten, waren 885 VEM en 66 DVE. Een topper kan je dit jaar zeker niet noemen. Maar vooral de grote variatie spreekt boekdelen: van 741 tot 1035 VEM en van 26 tot 94 DVE. Als je dat omrekent in voederwaarde maakt dit een enorm verschil in voederkosten om deze winter te melken. De 'topkuil' met 43% DS, 1035 VEM en 91 DVE werd gemaakt door Luc Criel uit Sleidinge. Onder de leden die een analyse meebrachten, werden twee dosissen graszaad verloot. Dirk Mouton en Thomas Van De Keere gingen ermee naar huis. Ook in de andere melkveekringen zullen we deze studievergadering herhalen en hopen we op de aanwezigheid van de leden, met hun kuilanalyses. De toelichting van Bram omtrent zijn ervaringen met de serrestal was boeiend, en de koffie met gebak van de gastvrouw werden bijzonder gesmaakt. ■

Dirk Audenaert, landbouwconsulent
dirk.audenaert@boerenbond.be

Professioneel onderhandelen kan je leren

VORMING Als landbouwer kom je soms in situaties terecht waarin je moet onderhandelen. Om dit beter onder de knie te krijgen, organiseren we twee sessies. In een eerste theoretische sessie ontdek je wat onderhandelen juist is, welke onderhandelingsstijlen je van nature al hebt en hoe je jezelf voorbereidt op een succesvolle onderhandeling. Ook de meer praktische aspecten zoals de verbale en non-verbale kant van onderhandelen en hoe je een onderhandeling aanvat, worden uit de doeken gedaan. Het tweede onderdeel is meer praktisch en dan krijg je de kans om wat je geleerd hebt, in de praktijk toe te passen.

Praktische informatie

De vorming 'Professioneel onderhandelen' vindt plaats in het Zwijntjeshof (Zevoktestraat 16/16, Evergem) op 14 en 16 december (telkens van 20-22 uur). Om de vorming coronaveilig te laten verlopen, vragen we om zeker je mondmasker en Covid Safe Ticket mee te nemen. De vorming kost 10 euro voor leden en inschrijven is verplicht via www.boerenbond.be/vorming (bij voorkeur) of bij Ann De Schampheleire via oostvlaanderen@boerenbond.be. ■

Laura Speeckaert, regioconsulent
laura.speeckaert@boerenbond.be

Inzameling van medisch afval zit in de lift

AFVAL In de veeteeltsector voert de veehouder een aantal diergeenheidskundige handelingen zelf uit. Het afval dat dit oplevert, wordt beschouwd als medisch afval en moet op een oordeelkundige manier afgevoerd worden. Meer en meer wordt bij controles gevraagd aan te tonen dat iedere afvalstroom op het landbouwbedrijf correct verloopt. Hierdoor komen ook lege medicatieflesjes, naalden, castreermesjes ... in het vizier. Om dit op een betaalbare manier mogelijk te maken, heeft Boerenbond samen met Inagro, de POM en ABS een project uitgerold. Op negen plaatsen in West-Vlaanderen kunnen veehouders medisch afval op een reglementaire en betaalbare manier afvoeren. Met succes, want meer dan 550 West-Vlaamse veehouders maken hier al gebruik van.

Werkwijze

Via eenmalig te gebruiken containers van 50 liter met een maximumgewicht van 15 kg wordt het medisch afval op het bedrijf verzameld. De volle containers kunnen twee keer per jaar naar een van de negen verzamelpunten worden gebracht. Namelijk naar Kortrijk, Ieper, Veurne, Diksmuide, Jabbeke, Torhout, Beerem, Roeselare of Tiel. Nadien ontvangt men een attest waarmee kan worden aangetoond dat het afval op een reglementaire manier werd afgezet. Vervolgens worden er weer lege containers meegenomen die opnieuw gevuld kunnen worden met medisch afval. Voor de eerste container betaal je 32 euro per stuk. Vanaf de tweede betaal je 22 euro per stuk. Enkel op de eerste container wordt een collectieve ophaalkost van 10 euro aangerekend. Voor het verzamelen van naalden en castreermesjes kunnen naaldcontainers worden aangeschaft. Hiervoor wordt 1,15 euro per naaldcontainer van 1 liter en 1,35 euro per naaldcontainer van 2 liter aangerekend. Alle inzamel-, transport- en verwerkingskosten zijn in de prijs inbegrepen.

Meerwaarde

Het project biedt iedere veehouder de kans om op een correcte manier het medisch afval af te zetten. Je ontvangt de nodige attesten waarmee je kan aantonen dat geneesmiddelenafval reglementair werd afgezet. Bovendien halveer je de kostprijs. Wens je deel te nemen? Schrijf dan uiterlijk 8 december in via <https://bit.ly/3wvXoir>. Let op, na 8 december kan er niet meer ingetekend worden voor de inzameling van december 2021. Het volgend inzamelmoment is voorzien in juni 2022. ■

Pieter-Jan Delbeke, landbouwconsulent
pieter-jan.delbeke@boerenbond.be

Stuur een mailtje naar Pieter-Jan

© MICHEL VAN ROBAEYS

Rik Dewaele, voorzitter van Bedrijfs Gilde Veurne, bij bermmaaisel waarvan een melding werd gemaakt.

Boerenbond klaagt problematische afvoer bermmaaisel aan

BERMMAAISEL Enige tijd geleden kreeg Boerenbond in West-Vlaanderen verschillende meldingen binnen over bermmaaisel dat lange tijd blijft liggen langsheen een waterloop. De sappen afkomstig van het rottingsproces liepen zomaar de waterloop in. De Vlaamse overheid legt landbouwers een resem regels op voor de opslag van gelijkaardige producten (afdekken, afstand tot de beek, sapopvang ...). Boerenbond stelde dat de Vlaamse overheid voor zichzelf veel soepeler omgaat met deze regels.

Boerenbond ontving vanuit Veurne, Koksijde en Gistel meerdere meldingen over rottend bermmaaisel langs polderwaterlopen ter hoogte van de E40. Na navraag bleken deze werken uitgevoerd op vraag van AWV en was er al sprake van rottingszappen die in de beek terecht kwamen. In het kader van het Mestactieplan is het nochtans uiterst belangrijk dit soort puntvervuilingen te vermijden. Rik Dewaele, voorzitter van Bedrijfs Gilde Veurne: "Het is ongelooflijk dat het bermmaaisel hier zomaar kon blijven liggen. Wij, de landbouwers, worden bij de minste vervuiling zwaar beboet of krijgen maatregelen opgelegd via het MAP, terwijl de Vlaamse overheid zelf haar eigen regels aan de laars lapt." Vanuit Boerenbond werd dit gemeld bij de Mestbank en de betrokken lokale gemeentebesturen. Er werd aangegeven dat deze praktijken niet kunnen en dat er snel contact moest genomen worden met de opdrachtgever AWV. Inmiddels erkende AWV publiekelijk dat deze situatie niet kon en vonden de eerste ruiming de dag erna al plaats. Boerenbond blijft de effectieve ruiming opvolgen. ■

Michiel Van Robaeyns, regioconsulent
michiel.van.robaeyns@boerenbond.be

Notariële berichten

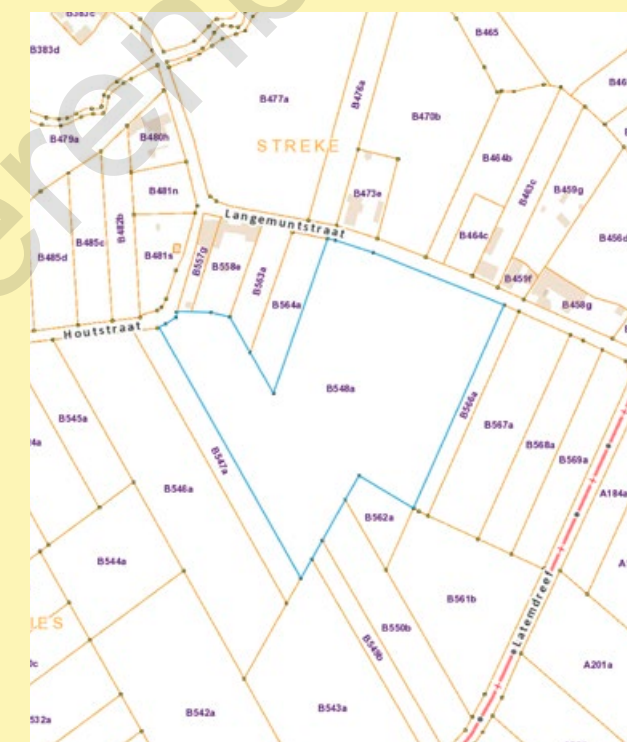
Zwalm

Notaris Ivan Schaubroeck, notarisvennootschap
Pelgrim 35 - 9860 Oosterzele
Tel: (09) 362.50.66

Online verkoop
via bidit.be

207063

Perceel landbouwgrond

9636 Nederzwalm-Hermelgem,
Neder Meersch Cauter

GEMEENTE ZWALM - 12e afd. - Nederzwalm-Hermelgem ter plaatse gekend 'Neder Meersch Cauter', gekend volgens titel sectie B, nr 548/A opp. (2ha 44a 5ca) en huidig kadaster, sectie B, nr 0548AP0000, met éénzelfde opp. K.I.: € 156,00 - deels agrarisch gebied en deels landschappelijk waardevol agrarisch gebied; - Gdv, Gvkr; - Gvg Gvv; - niet gelegen in mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied zoals vastgesteld door de Vlaamse regering; - niet gelegen in een afgebakend overstromingsgebied of afgebakende oeverzone zoals vastgesteld door de Vlaamse regering; - niet gelegen in een risicozone voor overstromingen; - niet opgenomen in de landschapsatlas, noch in de inventaris archeologische zo-

nes, de inventaris bouwkundig erfgoed, de inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde of de inventaris van historische tuinen en parken; Vrij na betaling van koopsom en kosten.
Startdatum van de biedingen: 12 december 2021 om 15u
Einddatum van de biedingen: 20 december 2021 om 15u

Instelprijs: 175.000 €
Bezoeken: Vrij te bezichtigen

133203M99810

Staden en Oostnieuwkerke

Laga & Laga, Notarissen
te Izegem
051/30.33.25 of stefaan.laga@belnot.be

Online verkoop
via bidit.be

Groot blok landbouwgronden

6ha 19a 49 ca, vrij van pacht

Gunstig gelegen, nabij de Provinciebaan, tussen huisnummers 55 en 59

Bestaande uit:
Gemeente Staden, eerste afdeling
Percelen bouwland, hooiland en weiland, sectie B, nummers 253 P0000, 254 P0000, 255 P0000, 256 P0000, 257 P0000, 258/A P0000, 259/E P0000, 262/D P0000, 264/A P0000, en 251 P0000, met een totale gemeten oppervlakte van 3ha 52a 63ca.
GEMEENTE STADEN, tweede afdeling, deelgemeente OOST-NIEUWKERKE
Percelen bouwland, sectie A, nummers 11 P0000 en 12 P0000, met een totale gemeten oppervlakte van 1ha 27a 86ca.
GEMEENTE STADEN, tweede afdeling, deelgemeente OOST-NIEUWKERKE
Percelen weiland, sectie A, nummers 30 P0000, 32 P0000, en 33 P0000, met een totale gemeten oppervlakte van 1ha 39a 00ca.

Vrij te bezichtigen tussen 1 en 14 december 2021.

Instelprijs: 495.000,00 €
Bodverhoging: 5.000,00 €

Bidit referentie 206802 - start 6 december 2021, einde en toe- wijs 14 december 2021

Alle inlichtingen en meetplan te bekomen ten kantore van "Laga & Laga, Notarissen" te Izegem.

133143M99354

Vacatures

BOEREN BOND
zoekt coördinator online-communicatie
Bekijk de vacature op p. 11

zoekt adviseurs
Bekijk de vacature op p. 24

zoekt nieuwe collega's
Bekijk de vacature op p. 61

Commerciële berichten

Quotas

Nerd te koop
en te koop gevraagd:
Tel. 0475-555834 665

NER-D te koop/gevraagd.
Contacteer 't Boerenhuys
vrijblijvend via
050/70 80 80 of
info@boerenhuys.be 667

Serres

Hogervorst Tabben B.V.
Inkoop + verkoop.
Serre bouw,
serre afbraak,
serre installaties
en materialen.
Van der Kruk, Axl
0031-686813880
info@hogervorsttabben.nl 648

gevraagd tuinbouwserres voor afbraak:
voorkeur 3,20 en 6,40 kappen absoluut beste bod wij vermaken deze tot hobbyserres voor vrijblijvende offerte
hobbyserresstappaerts@hotmail.com
0495 548279 705

Onroerend goed te koop

Te koop landbouwgronden
in Oosterzele/Gyzele
Steenberg-A/0281/A 2950m² - KI 21, Den Hauw + Hoogenwijd A/0413/E+F - 6430m² - KI 23
Delangehaeghe - A/0031+A/0032/A-17670M² - KI 94
Bremteveld-A /1406/E 5930M² - KI 37
Groothoekveld-A/1513/A+A/1514/B-K15 Niet vrij van pacht.
Inl: not.
Henrist - De Mulder & Bultereys
09/3639090 730

Over te nemen

Te koop:
Aardbeibedrijf
te Merksplas, Opp 4Ha.
Tel.: 0496 68 53 20 736

Tractoren

Gezocht: Tractor klein - groot,
merk gn belang, mag werk aan zijn
T. 0495 277 174 726

Verskillende

Wat te doen met gebruikte BLOEMPOTTEN en PLANTENTRAYS?
JERITOP bvba te Aalter biedt u de gepaste recyclage oplossing!
Contacteer ons:
09 222 00 36 - info@jeritop.be 674

Heeft u LANDBOUWFOLIE waar u van af wilt?
JERITOP bvba te Aalter biedt de gepaste recyclage oplossing!
Contacteer ons:
09 222 00 36 - info@jeritop.be 675

Bent u op zoek naar een ECO vriendelijke allround desinfectievloeistof?
Wij produceren bij u ter plaatse. Toepassingsgebieden hand- en oppervlakedesinfectie incl. dry misting / fogging van ruimtes.
Info: Leaulyte.be
0476/42 69 02
info@leaulyte.be 741

Runderen

TK stieren Fleckvieh (12 à 18 maand)
12600 l., 4,95% vetgehalte, 3,89 proteïne
12950 l., 4,70% vetgehalte, 3,90 proteïne
TK vaarzen drachtig en afgekalfd, Fleckvieh
TK vaarzen drachtig en afgekalfd, Brown Swiss
TK vaarzen drachtig en afgekalfd BIO, Brown Swiss en Fleckvieh
TK Vaarzen HF zwartbont of roodbont drachtig of afgekalfd
TK Vaarzen HF Veiling van LEER VOST 7/12/2021 (30l. - 45l.)
TK Vee HF 50 koeien, 10250 l., 4,4% vetgehalte, 3,60 proteïne
TK Stieren zwartbont en roodbont HF genetisch zonder hoorns PP
TK Stieren Fleckvieh en Brown Swiss, genetisch zonder hoorns PP
Mario Cüpper - 0476457347
Nordine - 0499309404 745

Voertuigen

DRINGEND GEZOCHT:
oude vrachtwagens, tractoren, grondverzetmachines, electro groepen, bestel- en personenwagens, 4x4, bussen enz.
Tel. 0475-731859 ook WE 742

zoekertje plaatsen in boer&tuinder

Mail naar
info@mediaservice.be
of bel 016 28 63 33

Personeel gevraagd

Bulkchauffeur CE. Wij zijn momenteel op zoek naar een chauffeur met rijbewijs CE om veevoerders te vervoeren met een bulkwagen! Meer info vindt u op onze website: <https://vervoer-van-nieuwenhuyze.webnode.nl/vacatures/>.
Sollicitatie kan via volgende kanalen:
E-mail: info@vervoervannieuwenhuyze.be Tel: 0485/55-33-35 744

Weide te koop

Weidegrond te Bierbeek:
2,78 ha bestaat uit 2 delen elk 1 ha 39 a 35 ca, volledig omheind met schuilhok, vrij van pacht en huur, electriciteit en water aanwezig, ideaal voor paarden.
Info: 0474/714252
of 0465/092423

"Gevraagd: chauffeur CE (vervoer van varkens)"

DEKRIJPE DEENSE ZEUGEN
BIGGEN - EN VARKENSHANDEL
BVBA Dewyse & Co.
Molenweg 6 • 8650 Klerken
0495-24 88 99 (Hugo)
0495-24 88 11 (Jo)
jo@varkensdewyse.be
www.varkensdewyse.be 743

Waregem-Expo 11 & 12/06/2022
10:00 - 18:00

Wijnbouwers - Foire Viticole
Info & Tickets: www.vi-tec.be

VERKOOP HOEVES, NER EN GRONDEN LANDELIJK VASTGOED

- Danny De Pauw
0475-55 58 34
- Jo Mullie
0477-52 57 82

www.agrovastgoed.be 131844M99113

www.agrocro.be
/ SERVICE EERST, KWALITEIT ALTIJD

3 JAAR GARANTIE
breviglijen

Agrocro Machinery
• info@agrocro.be
• +32(0)475.42.65.10
• +32(0)478.82.44.79

"op het volledige **breviglijen** gamma"

tanks en pompen | tankcontrole
plaatsen installeren onderhoud | saneren mazouttanks

ALV bvba | Gotevlietstraat 42 | 8000 Brugge | T 050 31 84 87 | www.tc- Alv.be

GROTE VOORRAAD
aan 0% FINANCIERING

TIJDIG, INTERESSANT EN SPECIAAL VOOR U INGEKOCHT!

CNH CAPITAL | NEW HOLLAND AGRICULTURE

*0% financiering op 9 jaar, 0,49% op 4 jaar en 0,99% op 5 jaar op T4 en T7 voorradetrekken.
Geldig in België. Contacteer uw dealer voor de voorwaarden.
Ontdek al onze acties op www.newholland.com

AGRON Farm Systems

- Led-verlichting TL/klok
- Windzeilen - oprolpoorten
- Ventilatoren
- Lichtnokken

Agron Farm Systems Hoogstraatsebaan 101 2960 Sint-Lenaarts
0472 29 84 09 www.agronfs.be info@agronfs.be 131824M111

Smart milking and cooling solutions

+32 (0)470 11 45 26
@FullwoodPackoBelgium
www.fullwoodpacko.com belgium@fullwoodpacko.com

WEIDEMANN
designed for work
PONDEROSA

Deinze-Drongen 0475 683 772 (Bart Van Parys) 132026M6441

LUYCKX JOSE BV
Uw CASE IH dealer

Contacteer ons
of kom langs en ontdek ons aanbod!
T 056 50 94 10
www.luyckxjose.be

Het werkpaard!
CASE IH PUMA 175 CVXdrive

Advies & Service bij uw aankoop!
Landbouw | Bouw- Park- en Tuinmachines | Reiniging | Gereedschappen

Alles voor bewaren en verwerken van aardappelen

www.tolsmagrisnich.com

Members of the Tolsma - Grisnich Group

OPEN VELDDAG PREI 12/12

Sanac introduceert samen met Novisem 3 nieuwe preihybriden voor de herfst en winterteelt

133209M4508

Beyne

Ontdek ons gamma

sputmachines en grondbewerking

surf naar www.beyne.com
of bel ons op 051 58 85 34

BEYNE NV - Industriestraat 27, 8480 Ichtegem - info@beyne.be - www.beyne.com

MEER HANDEN MEER RESULTAAT

Onze uitzendkrachten steken een handje toe!

Ontdek ons aanbod

WWW.WERKERS.BE

NOLLET HERSTELLEN VAN SCHEUREN MET GARANTIE!

BANDENCENTRALE DIKSMUIDE

Leerlooierijstraat 1 • 8600 Diksmuide • T 051/50 14 56

WWW.BANDENNOLLETDIKSMUIDE.BE

COBEFA
QUALITY CONCRETE

FLEXIFLOR

DID YOU MISS US AT INTERPOM?

WWW.COBEFA.BE/FLEXIFLOR

MERLO BENELUX

Aerts-Herselt www.aerts-herselt.be	MV Services Ponderosa www.the-ponderosa.com
Becoma www.becoma.be	Pulinckx Pascal www.pascalpulinckx.jd-dealer.be
Bernaerts Dries Mechanisatie Via facebook	Van Steerteghem www.vansteerteghem-gebroeders.be
Bucsan Dieter www.merlobucsan.be	Vanderroost Frans & Zn www.vanderroostnv.be
Deldaele Gebr www.deldaelegebr.be	Vanryckeghem www.bvbavanryckeghem.be
Devako www.devako.be	
Gelaude www.lucgelaude.be	
Hermans Heftrucks www.hermans-heftrucks.be	
Kumps Johnny www.kumps-johnny.be	
Maes & zn www.maes-nv.be	

AERTS, EIGENZINNIGE KWALITEIT

Aerts ploegen en vorenpakkers: kwaliteit in elk detail

Wij zijn eveneens invoerder van volgende merken:

Religieux Frères Four broyeur vers sale en haute sécurité	Grondbewerking
Schoffelmachines	K.U.L.T. Kennis omweltschonevrij landbouw
AGRISEM	Grondbewerking + zaai techniek

AERTS RAPIDE BVBA
Vrijheid 36 - 9500 Ophasselt - Tel. 054/500 252
www.aertsrapide.be

DiBO CLEANING SYSTEMS

VRK CLEANING MACHINES & SYSTEMS

Nilfisk **KEW** **ALTO**

Verkoop, verhuur & service van reinigingsmachines

Herstelling alle merken!

VRK CLEANING MACHINES - SPIEVELDSTRAAT 33, 9160 LOKEREN - WWW.VRKCLEANINGMACHINES.BE - 09/360.82.53

de Factorij

Wij zijn importeur van kwalitatieve hoogwaardige producten binnen de agrarische sector in de Benelux van de merken:

- Scharmuller**: trekhaken/koppelingen
- PTG**: bandendrukwissel systemen
- Atzlinger**: luchtrem systemen
- Hauer**: voorladers, frontheff gewichten, sneeuwschuiven
- De Factorij**: gewichten

In Duitsland zijn wij actief onder de naam Scharmüllerkupplung. Hier leveren wij alleen Scharmüller producten.

ONZE VISIE
Duurzaamheid en innovatie zijn de speerpunten in onze agrarische wereld van nu. Door alleen hoge kwalitatieve en duurzame producten te leveren, dragen wij ons deel bij.

T: 0031 - (0)321 333 665 | E: info@defactorij.nl | www.defactorij.com

VENDAVID

A tr' Hovers champs
DISTRIBUTEUR DE LEGUMES DE SAISON - EN DIRECT DE LA FERME

Plaats uw zoekertje in *Boer&Tuinder*

VUL JE ZOEKERTJE ONLINE IN VIA MEDIASERVICE.BE/ZOEKERTJES !

of

VUL HIER UW ZOEKERTJE IN

Per vakje één letter, cijfer, teken of spatie. Invullen in hoofdletters a.u.b.

	Leden	Niet leden
1	VASTE PRIJS € 7,50	VASTE PRIJS € 10,-
2		
3		
4		
5		
6	€ 9,-	€ 12,-
7	€ 10,50	€ 14,-
8	€ 12,-	€ 16,-
9	€ 13,50	€ 18,-
10	€ 15,-	€ 20,-

PERSOONLIJKE GEGEVENS

Firma: _____
 Naam: _____
 Straat: _____ Nr.: _____
 Postcode: _____ Gemeente: _____
 Tel.: _____ Fax: _____
 BTW: _____
 Lidnr. Boerenbond: _____

STUREN NAAR

Minstens één week vóór verschijnen opsturen of faxen naar:

Mediaservice   Diestsevest 40, 3000 Leuven
 Tel.: 016/28 63 33, Fax: 016/28 63 39
 info@mediaservice.be

- Via overschrijving op rekening **BE03 7364 0333 7784** op naam van Boerenbond vzw en met vermelding "Zoekertje Boer&Tuinder"
Ik stuur een kopie van bewijs van betaling mee. Zonder bewijs van betaling ontvang ik automatisch een factuur.

Handtekening: _____

Stopzetting van gereserveerde inlassingen dient schriftelijk gemeld te worden.

Advertenties voor de verkoop van honden en katten zijn onderworpen aan het KB van 27/04/2007 (verschenen in het Belgisch Staatsblad van 06/07/2007).

Hierdoor is het verboden voor particulieren om honden en katten, zowel gratis als tegen een prijs, te verhandelen zonder vergunning.

Advertenties onroerend goed: zie Vlaamse regelgeving publi's onroerend goed - www.ruimtelijkeordening.be of kader bij notariële verkopen.

Mediaservice behandelt uw gegevens met zorg. De gegevens die u opgeeft zullen ons in staat stellen aan uw vraag te voldoen en u regelmatig op de hoogte te brengen van onze verschillende activiteiten. U beschikt op elk ogenblik over het recht tot inzage, wijziging of schrapping. Deze gegevens mogen zonder tegenbericht van u, doorgegeven worden aan derden. U kunt onze privacyverklaring te allen tijde raadplegen via onze website: www.mediaservice.be/privacy.

Mediaservice
 gericht adverteren

GEWENSTE RUBRIEK

DIEREN

- stieren
 runderen
 varkens
 schapen
 geiten
 paarden
 struisvogels

MATERIEEL

- aanhangers
 voertuigen
 tractoren
 diversen rollend materieel
 melkinstallaties

ALLERLEI

- verschillende
 huwelijken
 te huur
 te koop gevraagd
 bloemen - planten
 serres

WERKAANBOD

- jobs

ONROERENDE GOEDEREN

- te koop / te huur gevraagd
 te koop / te huur
 weideseizoen

VERSCIJNINGSDATA

- Aantal inlassingen: _____
 wekelijks
 tweewekelijks

KOSTPRIJS

TUSSENTOTAAL ZOEKERTJE = _____

- zoekertje met kader + € 2,50

- ik wil de reacties op mijn zoekertje laten toekomen bij Mediaservice + € 4,-

- stuur mij een bewijsnummer a.u.b. + € 2,-

TUSSENTOTAAL = _____

- aantal inlassingen x _____ = _____

- ik wil een factuur (voor een bedrag kleiner dan € 25,-) + € 3,-

TOTAAL = _____

JOSKIN SHOP

SPECIALE AGRIBEX ACTIE BLIJFT DOORGAAN!

Ondanks de annulering van de Agribex-show, handhaaft de JOSKIN-winkel zijn commerciële actie.

De JOSKINshop biedt u voor elke aankoop die u tijdens de maand december doet:

- een 10% korting
- gratis verzending*
- 3 JOSKIN kalenders

Vraag naar onze catalogus of bezoek onze online shop!

www.joskin.com/shop

SCAN ME

*Alleen voor België

JOSKIN 165B
 La Boutique

joskin.com

Open
 Velddag Prei
 12/12 in
 Hoogdele!

Zin om mee te bouwen aan de land- en tuinbouw van de toekomst?
 Wij zoeken nieuwe collega's!

Meer info op www.arvestajobs.eu

Wie is Sanac?

Sanac levert een totaalpakket van gewasbescherming, plantenvoeding, zaden en benodigdheden voor de teelt van groenten in volle grond, de glastuinbouw, de akkerbouw, de sierteelt, tuinaanleg en openbaar groen. Sanac is één van de sterke merken van Arvesta, de grootste full-service partner van de Belgische boer en tuinder.

Meer informatie op www.sanac.be.

STAES.COM TANKS VOOR DE LANDBOUW
 Opslagtanks - Druktanks - Mengtanks - Roerwerken
 BESTEL UW TANK OP MAAT GEBOUWD OF KIES ONLINE
 UIT ONZE VOORRAAD VAN MEER DAN 800 TANKS!

» POLYESTEREN OPSLAGTANKS

- opslag van vloeibare meststof
 - vertikaal
 - platte bodem
- voor densiteit 1,3
- inox afsluitkraan met snelkoppeling
- inox mangatdeksel
- inox verankerings

- 21.000L = Prijs op aanvraag
- 26.000L = Prijs op aanvraag
- 32.000L = 8.950 €
- 42.000L = 9.950 €
- 52.000L = 11.250 €
- 62.000L = Prijs op aanvraag
- 72.000L = Prijs op aanvraag
- 82.000L = Prijs op aanvraag
- 102.000L = Prijs op aanvraag

» nieuwe tanks

Door de sterk schommelende prijzen van de grondstoffen kunnen wij u niet van alle artikelen vaste prijzen geven

www.staes.com · tel: 0032 (0)14 25 93 00 · info@staes.com
 Nijverheidsstraat 48 · B-2260 Oevel (nabij Herentals en Turnhout)

Volledige voorraad met prijzen op: WWW.STAES.COM

HET IS TIJD VOOR EEN UPGRADE

N° 1 IN TRANSPORT*

**JOHN DEERE 6215R AUTOPOWR
VERSUS NEW HOLLAND T7.270,
FENDT VARIO 826, DEUTZ-FAHR 7250 TTV
EN CLAAS AXION 830****

Wanneer een tractor met slechts 215 pk op de motorkap 30T sneller kan transporteren en met significant minder brandstof dan de op papier "sterkere" modellen ... dan is dit omdat de 6215R zijn vermogen effectiever op de grond kan overbrengen dankzij de superieure efficiëntie van zijn transmissie.*

NOTHING RUNS LIKE A DEERE

* Vergelijken met de standaard tractoren (zonder Unimog) bereikte de John Deere het laagste brandstofverbruik. [...] "Zeer interessant is dat, ondanks het lage dieselverbruik, de 6215R ook de snelste was tijdens transport" Landbouwinstituut van Nedersaksen (Duitsland) Tractortest 2020; www.lwk-niedersachsen.de

** Gebaseerd op Tractortest in 2020, Landbouwinstituut van Nedersaksen (Duitsland), waar de 6215R John Deere AutoPowr™ was vergeleken met Claas Axion 830 CMATIC, Deutz-Fahr 7250TTV, Fendt Vario 826, New Holland T7.270 AutoCommand and Unimog U427; www.lwk-niedersachsen.de

*"Waar crisis is,
is ook eendracht."*

Wat een week

'Hoogrisicocontact' is een lettercombinatie die bij het spelen van Scrabble aan de feesttafel veel punten zal opleveren. Als we tenminste nog met de hele familie zullen mogen vieren natuurlijk. Met deze vierde golf lijkt het virus nu dichterbij dan ooit, en dat zorgt ervoor dat de afstand tussen mensen opnieuw groter wordt. Maar waar er crisis is, is er ook eendracht. Dat zagen we afgelopen woensdag in elke Vlaamse provincie, met dank aan jullie. En je mag er zeker van zijn, de Vlaming heeft ons gehoord! Dat sterke groepsgevoel dat woensdag aanwezig was, voelde ik de afgelopen weken ook sterk in ons Boerenbondteam. Want het is niet niks, zo'n grote actie organiseren en tegelijk ervoor zorgen dat alle communicatie vlot blijft verlopen, al dan niet vanuit quarantaine. Chapeau! Het was een week om nooit te vergeten, dat staat vast. ■

Nele Kempeneers
Hoofdredacteur Boer&Tuinder
nele.kempeneers@boerenbond.be

Boer&Tuinder

Weekblad voor leden
van Boerenbond

ISSN 0772-7054

REDACTIE
Philippe Masscheleyn (directeur)
Nele Kempeneers (hoofdredacteur), Patrick Dieleman (adjunct-hoofdredacteur), Jo Gennez (redactiecoördinator), Liesbet Corthout, Ivan De Clercq, Jan Van Bavel en Bart Vleeschouwers (journalist), Agnes Robeyns (redactiesecretariaat).

VORMGEVING
Kris Thielemans en Frank Taillieu (grafisch redacteur)
Basiel Dehasselair, Hans Haegemans en Kim Lemin (vormgeving).

REDACTIEADRES
Dietssevest 40, 3000 Leuven, boer&tuinder@boerenbond.be
T. 016 28 63 01

RECLAMEREGIE MEDIASERVICE
Robin D'haene, Philippe Persoons, Kathleen Peeters (verkoop), Eleni Baert (administratie), Lies Loens (productie).

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Frans De Wachter, gedelegeerd bestuurder Boerenbond vzw
Dietssevest 40, 3000 Leuven

DRUKKERIJ
Graphius Group, Oostakker

De oplage van Boer&Tuinder wordt gecontroleerd door CIM. Gemiddelde oplage per nummer 16.163 ex. Winnaar BTOB-Award 2019. Lid van WE MEDIA.

Voor het overnemen van artikelen uit Boer&Tuinder is steeds schriftelijke toestemming van de redactie nodig. Bronvermelding is altijd verplicht.

Boer&Tuinder niet ontvangen?
Bel 016 28 60 00 of mail naar ria.torbeyns@boerenbond.be

Wil je adverteren in Boer&Tuinder?
Neem contact op met Mediaservice
016 28 63 33 of info@mediaservice.be
www.mediaservice.be

Zoek je andere info?
Recente marktberichten, de contactgegevens van je consultant, het startuur van een voordracht ... raadpleeg onze website:
www.boerenbond.be

Ward Colman steunt #geefboerentoeekomst

“Als we deze crisis overleven, wil ik niet dat PAS ons nekt”

Op 1 december trekt jonge varkenshouder Ward Colman net als honderden collega's uit diverse sectoren met zijn tractor de straat op. Zijn motivatie om uit te rijden is duidelijk: “Elke landbouwer heeft vandaag jammer genoeg verschillende redenen om op straat te komen, maar alles is samen te vatten in die ene brandende vraag: geef ons bedrijfszekerheid.”

Nele Kempeneers

© FOTO'S: MARCO MERTENS

#GEEF
BOEREN
TOEKOMST

Het gemengde bedrijf van ouders Dirk Colman en Hilde Vlamynck is gelegen tussen de Leie en de Schelde in het West-Vlaamse Anzegem. Ward zit van kleins af aan graag op de tractor en hielp graag bij de verzorging van de koeien en varkens. “Het was dus logisch voor mij om landbouwonderwijs te volgen in het middelbaar en daarna ook een bachelor Landbouw te volgen in Roeselare”, vertelt hij. Intussen werkt hij al vijf jaar als zelfstandig helper in het ouderlijke bedrijf, waar hij de derde generatie varkenshouders zal worden.

Puzzel leggen

Hoewel er al een aantal puzzelstukjes gelegd zijn, is de bedrijfsovername voorlopig nog toekomstmuziek. “Een overname is op elk landbouwbedrijf een hele uitdaging, maar momenteel zijn er hier verschillende vraagtekens die we eerst nog moeten uitklaren”, vertelt Ward. “Eerst en vooral is er natuurlijk de huidige varkenscrisis die een zware impact heeft op de rentabiliteit. In zo'n periode focus je uiteraard op overleven. Maar zonder definitief PAS-kader is het ook niet duidelijk of ik het bedrijf zal kunnen moderniseren en aanpassen aan alle normen, en in dat geval kan ik het bedrijf ook niet overnemen. Tot slot moeten we er ook voor zorgen dat mijn twee zussen die niet in de sector zitten zich ook kunnen vinden in het overnameplan, want ook zij moeten er zich goed bij voelen. Er zijn op dit moment dus nog te veel onbekende elementen.”

Risicospreiding

De familie Colman baat een gemengd bedrijf uit, maar de focus ligt wel duidelijk op de varkenstak. “Omdat de toegang tot goede landbouwgrond hier zeer beperkt is, werken we met een vrij

beperkte akkerbouwtak”, zegt Ward. “We telen voedergewassen voor het rundvee en gebruiken de niet-ploegbare gronden als weide voor het rundvee. Intensieve veehouderij is daarom een goede specialisatie in deze regio waar gronden beperkt zijn.” Maar hoewel Ward een varkensboer in hart en nieren is, ziet hij ook de voordelen van een gemengd bedrijf. “Voor de varkenscrisis was er geen twijfel om voor verdere specialisatie in de varkenstak te gaan en de rundveetak af te stoten, maar de huidige context heeft me toch geleerd dat je goed moet nadenken voor je alle eieren in dezelfde mand legt.”

#geefboerentoeekomst

Op de vraag wat de grootste uitdagingen zijn op zijn bedrijf heeft Ward een veelzeggende reactie: “Waar moet ik beginnen?”, lacht hij. “Op korte termijn is dat zeker het doorspartelen van de varkenscrisis, maar we moeten ook verder durven kijken. We zullen als sector moeten blijven innoveren en bijkomende maatregelen treffen, maar dat kan alleen maar als je bedrijf economisch gezond is en een buffer heeft opgebouwd. En die zijn we nu net aan het aanspreken om te overleven.” En dat sluit naadloos aan bij de motivatie die Ward drijft om op 1 december aan te sluiten bij de grote tractorenactie. “De slogan #geefboerentoeekomst dekt de lading perfect, want elke landbouwer heeft jammer genoeg honderden redenen om op straat te komen. Steeds strenger wordende maatregelen, slechte marktprijzen, de vergunningsproblematiek, druk op landbouwgrond ... Ze zorgen er allemaal voor dat het voortbestaan van onze bedrijven op losse schroeven staat, en in zo'n situatie kan je als boer gewoon niet nog duurzamer en innovatiever gaan wer-

ken. En dat geldt zowel voor intensieve veehouderij, rundvee, tuinbouw als akkerbouw. We kunnen niet investeren in de toekomst als het onzeker is of ons bedrijf volgend jaar nog zal bestaan.”

Tijd voor actie

Wanneer we hem vragen naar zijn toekomstvisie, antwoordt Ward eerlijk. “Ik moet toegeven dat ik het soms ook niet meer weet. Er zijn zo veel uitdagingen die op ons af komen. Maar ik ben er wel van overtuigd dat het gezond verstand altijd overwint en dat landbouw en voedselproductie hun plaats in Vlaanderen zullen behouden.” Ward hoopt dan ook dat de actie van 1 december Vlaanderen kan wakker schudden. “Van de overheid verwacht ik dat men eindelijk de landbouw als een gelijke gesprekspartner erkent en beslissingen neemt die gedragen worden in de praktijk. De inspanningen en investeringen die we al gedaan hebben en nog zullen doen, mogen ook morgen niet waardeloos blijken.” Maar ook het grote publiek zal op straat en in de media geconfronteerd worden met de ontevredenheid die onder landbouwers heerst. “Ik ben ervan overtuigd dat voor elke vloekende autobestuurder er twee mensen zijn die onze actie wel begrijpen en zelfs steunen. Het is nu het moment om te tonen dat we allemaal aan hetzelfde zeel trekken: voluit voor een toekomst met landbouw in Vlaanderen.” ■

“We zullen als sector moeten blijven innoveren en bijkomende maatregelen treffen.”

Geen kattenfamilie

Op een boerderij horen katten, en dat is bij ons niet anders. Het ontbreekt ons echter wel eens aan tamme katten. Je moet weten dat wij niet echt een kattenfamilie zijn. Ze houden zich vooral schuil in de jongveestal, tussen het hooi en het stro. Af en toe, als de kinderen kleiner waren, lukte het ons wel eens om kleine katjes te temmen. Dat was vooral in de lente en de zomer het geval. De kinderen liepen wat meer buiten, en dat is natuurlijk ook het seizoen dat de meeste katjes geboren worden. Dus was het elk jaar opnieuw een uitdaging om enkele katjes te proberen temmen. Meestal lukte dit, en werden ze enkele weken vertroeteld met extra aandacht en de nodige zorg. De poesjes werden dan ook gezegend met een mooie, wat aparte naam. Zeker als de kinderen iets groter werden kregen we namen zoals Nelson en Mandela, Melchior en Baltazar en andere vaak historische namen. Jammer genoeg zijn onze katten meestal geen heel lang leven beschoren. Waarom is me nog steeds een raadsel. Na verloop van tijd verslapt onze aandacht en die van de kinderen voor de katten wel, maar dat is toch niet echt

een reden om plots niet meer op te dagen, of ziek te worden en te sterven. Ze waren niet echt gehecht aan de poesjes, dus dat zorgde gelukkig niet voor de nodige teleurstellingen. Volgend jaar beter, was iedere keer het motto. Heel wat jaren geleden was het Arne gelukt om in de periode dat wij van een deugdloze vakantie genoten een drietal poesjes te temmen. Dat was een leuke verrassing toen we thuiskwamen. Na enkele weken werden de poesjes wat groter, en begonnen ze meer en meer rond te lopen. Ze ontdekten dan ook – ook al was het midden in de zomer – de warmte van de motor van een pas stilstaande auto. Ze kropen dan op de banden om te genieten van die warmte. Nietsvermoedend vertrok de auto terug, en op die manier zijn op enkele dagen tijd de drie poesjes aan hun einde gekomen. Na een korte ‘Oh, hoe jammer’ was dat voor onze kinderen een gewoon ‘einde-verhaal’. Tot op vandaag staan ze in ons gezin nog steeds gekend als onze ‘zelfmoordkatjes’.

Dit jaar hebben we vooral zomerkatjes en najaarskatjes. We weten niet echt waar ze plots allemaal vandaan gekomen zijn, maar ze zijn welkom. De zomer-katten zijn vrij wild, daar kunnen we niet echt dichtbij komen. Zo te zien blinken ze in hun vel, en we hopen dat ze een hele tijd blijven. De najaarskatjes kampen blijkbaar met meer honger, en die laten zich wat meer zien. Dag na dag konden we dichterbij komen, en ondertussen zijn we ook begonnen met ze wat melk te geven. Dankzij het grote hongergevoel zetten ze hun angst opzij, en komen ze steeds dichterbij. Al snel konden we het eerste poesje oppakken, en kreeg het prompt een (weeral) historische naam, Louis Katorze. En ook voor het volgende dat heel tem wordt, is er al een naam gekozen namelijk Oidipoes. En iedereen die nog thuis woont, is ondertussen met de poesjes begaan. We weten wel dat het niet eenvoudig zal zijn om ze de winter door te krijgen. Aan goede zorgen zal het niet ontbreken. Naar aanleiding van dit dagboek hebben ze er ook al een fotoshoot op zitten. Vooral hopen dat ze nu niet ziek worden! ■

© CARINE CORNU

De poesjes hebben er al een fotoshoot op zitten.

GROTE VOORRAAD AAN 0% FINANCIERING*

**TIJDIG, INTERESSANT EN
SPECIAAL VOOR U INGEKOCHT!**

*0% financiering op 3 jaar, 0,49% op 4 jaar en 0,99% op 5 jaar op T6 en T7 voorraadtrekkers.

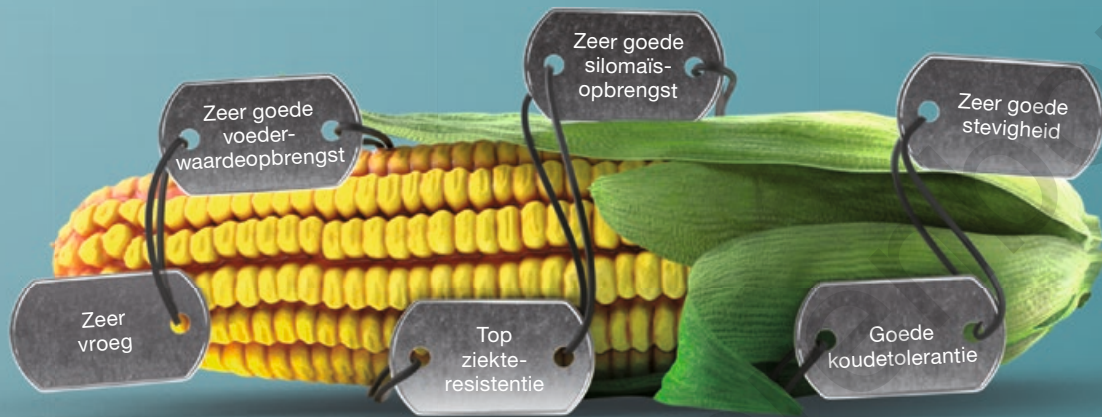
Geldig in België. Contacteer uw dealer voor de voorwaarden. Ontdek al onze acties op www.newholland.com

CNH
INDUSTRIAL CAPITAL

NEW HOLLAND
AGRICULTURE

De snelste maïsopbrengst voor de goedkoopste melkproductie!

Het zijn de genen die willen.

PAPAGENO

- Zeer vroeg (FAO 200)
- Zeer geschikt voor silomaïs, CCM of MKS
- Zeer goede voederwaardeopbrengst uit korrel en plant (109)
- Goede beginontwikkeling (7,5)
- Goede stevigheid (8)
- Zeer goede stengelrot- / fusariumresistentie (8,5)
- Kwaliteitsmaïs met een hoge energieconcentratie

Bron: KWS / ILVO Aanbevelende Rassenlijst 2021

SEED2FEED

OPTIMALISEERT RANTSOEN EN GEWAS

Voor meer informatie:
Tel. B +32-(0)3-449 02 20
Tel. NL +31-(0)76 50 30 003
www.kwsbenelux.com

**SEEDING
THE FUTURE**
SINCE 1856

